



OBAVIJESTI VOJNOG ORDINARIJATA
Službeno glasilo Vojnog ordinarijata u Republici Hrvatskoj

Izdavač:

Vojni ordinariat u Republici Hrvatskoj
Zagreb, Ksaverska cesta, tel: 01/46 70 660, 46 70 659, (37 84 489-MORH)
faks: 01/46 70 662
www.vojni-ordinariat.hr
e-pošta: vojni.ordinariat@morh.hr

Odgovara:

Mons. Juraj Jezerinac, vojni ordinarij

Uredio:

Mladen Čobanović

PORUKA VOJNOG BISKUPA	5
SVETA STOLICA	7
“Milijarda turista - milijarda mogućnosti”	7
Papino pismo o jubilejskom oprostu u Svetoj godini milosrđa	10
Mitis Iudex Dominus Jesus	11
Mitis et misericors Iesus	17
HRVATSKA BISKUPSKA KONFERENCIJA	23
Izjava Komisije HBK Iustitia et pax	23
Izjava predsjednika HBK mons. Želimira Puljića	24
Apel vjerskih predstavnika u Republici Hrvatskoj za pomoć izbjeglicama	25
Izjava predsjednika HBK u svezi apela za pomoć izbjeglicama	26
Priopćenje Međubiskupijskog suda u Zagrebu	26
VOJNA BISKUPIJA	28
DEKRETI I IMENOVANJA U VOJNOM ORDINARIJATU	28
IZVJEŠĆA I DOGAĐAJI	29
Vlč. Antonio Mikulić proslavio mladu misu	29
Hodočašće Hrvatske vojske, policije i branitelja Gospa Sinjskoj	30
Proslava zaštitnice Vojnog ordinarijata u Kninu	32
LJETOPIS VOJNOG ORDINARIJATA	34
PROPOVIJEDI VOJNOG ORDINARIJA	42
Ispraćaj broda „Andrija Mohorovičić“ u operaciju TRITON	56
24. obljetnica pogibije četvorice policajaca u Žutoj Lokvi	58
Dan Počasno zaštitne bojne	59
DOGAĐAJI IZ DRUGIH (NAD)BISKUPIJA	61
Hrvatska čezne za unutarnjim prijateljem!	61

PORUKA VOJNOG BISKUPA MONS. JURJA JEZERINCA PRIGODOM 23. HODOČAŠĆA HRVATSKE VOJSKE, POLICIJE I HRVATSKIH BRANITELJA U MARIJU BISTRICU

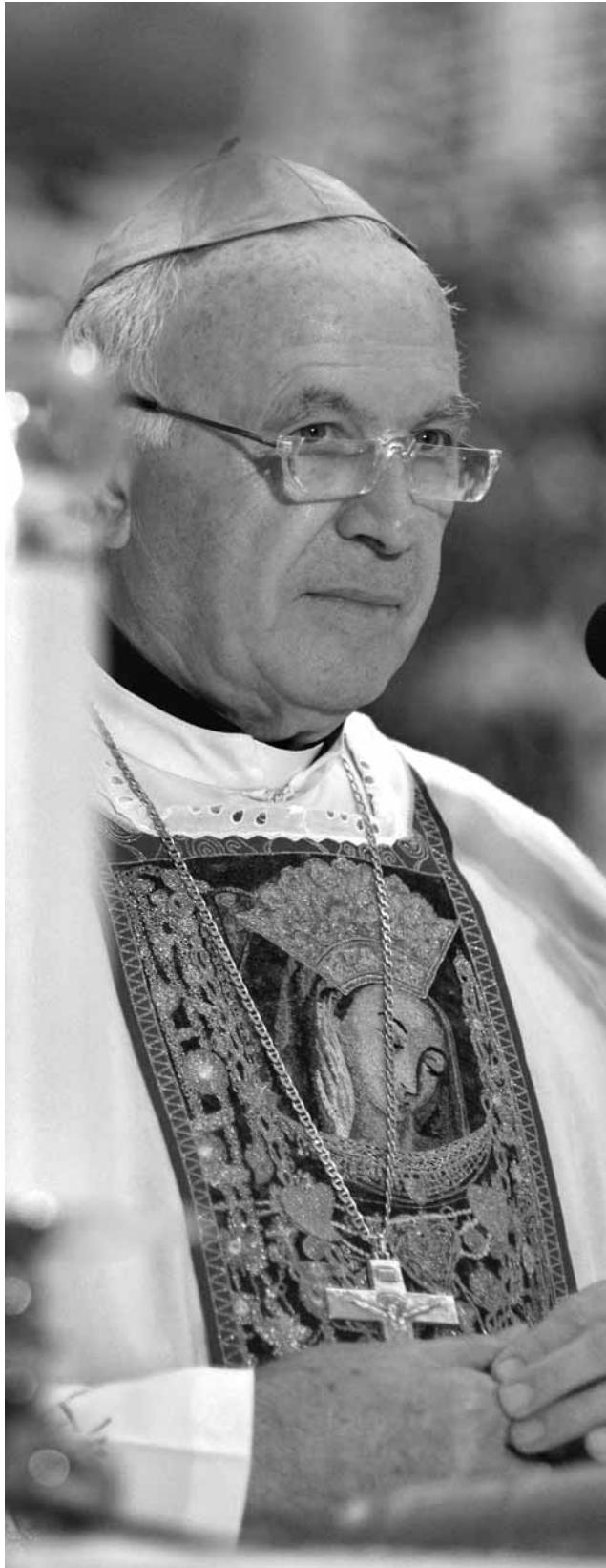
Kršćani pred fenomenom imigracije

Poštovani čitatelji naših „Obavijesti“, srdačno vas pozdravljam i radujem se pojavitku i ovoga broja.

Svjedoci smo velikih i za budućnost nedorečenih kretanja milijuna ljudi iz svojih milenijskih postojbina u svijet posve drugačijeg svjetonazora i mentaliteta, udaljen ne samo geografski nego i duhovno od onoga što su milijuni tih ljudi do sada živjeli. Riječ je o vrlo zamršenom događanju na svim razinama: smrt i bijeda koje ih tjeraju iz svojih zemalja; potreba jedne dugoročnije ekonomске i svake druge sigurnosti; duhovna slabost svijeta za kojim čeznu i sigurnost da im takav svijet neće predstavljati problem u prilagodbi, jer će ih to, neki misle, najmanje zanimati; drugi drže da je posrijedi smišljena politika određenih moćnih krugova suvremenog svijeta kako bi na ovaj način poljuljali povijesnu građevinu Europe, građenu na temeljima židovsko-kršćanske objave, grčko-rimske kulture i tradicije čime bi se dogodila postupna ali s vremenom posve izmijenjena etnička slika Europe.

Poželjna je interakcija u pristupu Vlade

Naša zemlja posredstvom Vlade Republike Hrvatske deklarirala je svoju spremnost prihvatići određenu kvotu imigranata, a humanitarne organizacije kao što su Crveni križ, Caritas i Crveni polumjesec izrazile su svoju odlučnost da budu u funkciji pomoći. Jasno je svima da ovu zemlju čini preko 90% stanovništva s kršćanskim predznakom, a jasno je također da se radi o imigrantima pretežito islamskog vjerskog identiteta. Stav Vlade i humanitarnih organizacija Republike Hrvatske, držim, načelno je u skladu s onim što stanovništvo misli. Ipak nam se čini da bi bilo pametnije izbjegići moguću opasnost koja redovito prati „deklarativne“ stavove: nedostaju pokazatelji, odnosno predrađanje, po kojima bi stav Vlade bio stav dogovora svih relevantnih čimbenika odgovornih za duhovnu i kulturološku očuvanost naroda i svjetonazora, kao i za humanitarnu akciju velikih i dugoročnih zahtjeva. Nije mi poznato je li nešto na toj razini poduzeto, a bilo bi vrlo pozitivno i



edukativno da Vlada, zajedno sa svim vjerskim relevantnim nositeljima duhovnog, pa i nacionalnog identiteta u ovoj zemlji, kao i s humanitarnim organizacijama donese razrađeni projekt prihvata, smještaja, zbrinjavanja i integracije imigrantskog stanovništva u novu domovinu, vodeći računa o svim aspektima složenosti ovog praktičnog pitanja, posebice pak o stručnim kriterijima po kojima se razlučuje je li netko „imigrant“ ili „izbjeglica“ pa u skladu s time zauzimati i stavove.

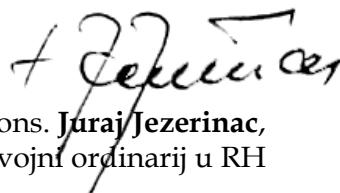
Neupitnost kršćanskog stava u odnosu na ovaj imigracijski fenomen

Isusova zapovijed izrečena u obliku „zlatnog pravila“ nedvosmislena je i nitko, tko se priznaje Isusovim učenikom, ne može drugačije razmišljati: „Kako želite da vama ljudi čine, tako činite i vi njima“ (Lk 6, 31). Isusov radikalizam za potrebom nutarne slobode njegovih sljedbenika očituje se u istom poglavljtu kojeg ču, radi cjelovitosti poruke, opširnije navesti: „Ako ljubite one koji vas ljube, kakvu nagradu zaslужujete? ... I ako dobro činite onima koji vama dobro čine, kakva će vam biti nagrada? I grešnici čine to isto. ... Budite milosrdni kao što je milosrdan Otac vaš... Dajite pa će vam se dati...“ (Lk 6, 32-38). Na drugom mjestu, Isus je još zahtjevniji u odnosu na identitet onih koji se prepoznaju kao njegovi: na Isusov upit, upućen učitelju Zakona o tome „koji se, po tvom mišljenju od te trojice (svećenika, levita i putnika Samarijanca) pokazao bližnjim onomu što je zapeo među razbojnike?“, učitelj Zakona odgovara: „Onaj koji mu iskaza milosrđe“, na što Isus reče: „Idi pa i ti čini tako“ (Lk 10, 25-37). Uostalom, posve je jasan kriterij zadnje Božje prosudbe nas i naših stavova: „Zaista kažem vam, meni ste učinili koliko ste učinili jednomu od ove moje najmanje braće“, a riječ je o gladnima kojima smo dali jesti, o žednima koje smo napojili, o putnicima koje smo primili, o golima koje smo obukli, o bolesnima koje smo pohodili, o utamničenima kojima smo išli u posjet (usp. Mt 25, 34-46). Sa stajališta evanđeoske objave kršćanin, ako doista jest kršćanin, nema alternativu ovoj jasnoj Isusovoj poruci.

Ostaju li pitanja?

Iako je evanđeoska poruka posve jasna i ne dopušta alternativu u ponašanju kršćanina, ipak legitimno je pitati se: u kojoj je mjeri u sadašnjem stanju zemlje moguće ostvariti Isusovu riječ? Važna imati na umu činjenicu da je zemlja puna beznađa s obzirom na posao, zbrinutost, stambenu mogućnost, jer i sami smo suočeni s mnoštvom građana koji kao „prosjaci“ očekuju zalogaj od kojeg bi živjeli. Je li moguće na već postojeću ranu građana ove zemlje, dodavati novu ozljeđu s nadom da će postojeća rana lakše zacijeliti? Koja su ekonomski uporišta Vlade, osim humanitarne pomoći od Europske zajednice i humanitarnih organizacija u zemlji, s kojima može dugoročnije računati ako bi bila riječ o relevantnom prilivu novih doseljenika u zemlju: poznato je da je najmanji problem dati obrok čovjeku, a stvar zbrinjavanja je mnogo složeniji i zahtjevniji postupak, osobito ako bi se provodio dosljedno dostojanstvu doseljenog čovjeka i naroda u koji doseljava?

Ova pitanja nisu postavljena da bi se izbjegla obveza primjene evanđeoskog načela koje formira naš odnos prema imigrantima, koje u cijelini nije ispravno nazivati „izbjeglicama“, jer dio njih sigurno nije pogoden ratnim opasnostima ili progonstvom, nego željom za boljom i obećavajućom zemljom. Unatoč ovim i drugim opravdanim pitanjima, u konačnici odgovor je samo jedan: biti kršćani do kraja i pružiti evanđeosku ruku potrebnima. Zato, kao vojni ordinarij, iskreno potičem braću i sestre vjernike, članove redarstvene službe i vojske, da u eventualnim događajima oko prijama i razvrstavanja imigranata, iskažu sav svoj kršćanski i ljudski humanizam. Isus reče i ovu: „Nebo će i zemlja proći, ali riječi moje neće proći“ (Mt 24, 35).



Mons. Juraj Jezerinac,
vojni ordinarij u RH

U Zagrebu 15. rujna 2015.

“Milijarda turista - milijarda mogućnosti”

Poruka Papinskog vijeće za pastoral selilaca i putnika za Svjetski dan turizma 2015. (27. rujna).

1. Godine 2012. premašen je simbolični prag od milijardu međunarodnih turističkih dolazaka. Taj broj nastavlja rasti te se predviđa da će se 2030. prijeći novi prag od dvije milijarde. Tom se podatku treba dodati još veće brojke vezane uz lokalni turizam.

U prigodi Svjetskog dana turizma želimo se usredotočiti na mogućnosti i izazove koje pokreću te statistike i zato preuzimamo temu koju je predložila Svjetska turistička organizacija: “Milijarda turista - milijarda mogućnosti”.

Ovaj rast upućuje izazov svim sektorima koji su uključeni u ovaj globalni fenomen: turistima, poduzećima, vladama i lokalnim zajednicama i, naravno, Crkvi. Brojku od milijardu turista nužno treba promatrati prije svega kroz prizmu milijardu mogućnosti.

Ova se poruka objavljuje nekoliko dana nakon predstavljanja enciklike „Laudato si’“ pape Franje posvećene brizi za zajednički dom [1]. To je tekst kojeg itekako trebamo imati pred očima jer pruža važne smjernice koje treba slijediti u našoj pozornosti prema svijetu turizma.

2. Prolazimo kroz razdoblje promjene u kojem se mijenja način seljenja s jednog mesta na drugo i samim tim i samo iskustvo putovanja. Oni koji idu u zemlje koje se razlikuju od njihove vlastite čine to s više ili manje svjesnom željom da probude najskriveniji dio sebe kroz susret, dijeljenje i razmjene. Sve je više turista u potrazi za izravnim dodirom s onim što je drugačije u svojoj izvanrednosti.

Klasični pojam “turist”, koji je vrijedio do sada, polako blijedi, a sve više jača pojam “putnik”, to jest, netko tko se ne ograničava na posjet nekom mjestu, već na neki način postaje njegov sastavni dio. Rođen je “građanin svijeta”: cilj nije više vidjeti, već pripadati, ne više razgledati, već živjeti, ne analizirati, već sudjelovati, poštujući pritom onom što se susreće i onoga koga se susreće.

U posljednjoj enciklici papa Franjo nas poziva da pristupamo prirodi s “otvorenošću dijlenju i čuđenju”, govoreći “jezik bratstva i ljepote u našem odnosu sa svijetom” (Laudato si’, br. 11). To je pravi pristup kojeg treba primijeniti u



svom odnosu prema mjestima i narodima koje se posjećuje. To je put da se ugrabi milijardu mogućnosti i učini da dadnu još veće plodove.

3. Poduzeća koja posluju u ovom sektoru bi trebala prednjačiti u ostvarivanju općeg dobra. Odgovornost poduzeća je velika, također na turističkom polju, a da bi mogla iskoristiti milijardu mogućnosti moraju biti svjesna toga. Krajnji cilj ne bi trebala biti dobit koliko pružiti putniku otvoreni put za postizanje iskustva kojeg traži. I poduzeća pritom moraju poštivati ljude i okoliš. Važno je ne izgubiti svijest o licima ljudi. Turiste se ne smije svesti samo na statistiku ili izvor prihoda. Potrebno je provoditi oblike turističkog poslovanja kojeg se proučava s pojedincima i za pojedince te ulagati u pojedince i održivost, kako bi se pružilo također priliku za zaposlenje u poštivanju našeg zajedničkog doma.

4. Istodobno, vlade moraju zajamčiti poštivanje postojećih i donositi nove zakone koji će imati za cilj zaštitu dostojanstva pojedinaca, zajednica i teritorija. Odlučan stav je od presudne važnosti. I na turističkom polju građanske vlasti raznih zemalja moraju osmisliti zajedničke strategije sa ciljem stvaranja globalizirane društveno-ekonomske mreže u korist lokalnih zajednica i putnika, kako bi se na taj način pozitivno iskoristilo milijardu mogućnosti koje pruža interakcija.

5. S te točke gledišta, lokalne zajednice su također pozvane otvoriti svoje granice i iskazati dobrodošlicu onima koji dolaze iz drugih zemalja vođeni željom za stjecanjem novih znanja. Jedinstvena je to prilika za uzajamno obogaćivanje i zajednički rast. Pružanjem gostoprivreda omogućuje se da potencijali okoliša, društva i kulture donesu ploda, kao i stvaranje novih radnih mesta, razvoj vlastitog identiteta i valoriziranje teritorija. Milijarda je to mogućnosti za napredak, pogotovo za zemlje koje su još uvijek u razvoju. Jačanje turizma, pogotovo u njegovim najodgovornijim oblicima, omogućuje ići ususret budućnosti sa snažnom svješću o vlastitoj jedinstvenosti, povijesti i kulturi. Stvaranje prihoda i promicanje jedinstvene baštine omogućuje probuditi onaj osjećaj ponosa i samopouzdanja koji su korisni za jačanje dostojanstva zajednica domaćina, ali uvijek pazeci na to da se ne izda teritorij, tradicije i identitet u korist turista [2]. U lokalnim se zajednicama "može usaditi veći osjećaj odgovornosti, snažan osjećaj zajedništva, spremnost da se štiti druge, duh kreativnosti i duboku ljubav prema vlastitoj zemlji, te misliti na ono što će se na kraju ostaviti djeci i unucima" (Laudato si', br. 179).

6. Ako je milijarda turista dobro primljena to se može pretvoriti u važan izvor blagostanja i održivog razvoja za čitav planet. Nadalje, glo-

balizacija turizma dovodi do rađanja individualnog i kolektivnog građanskog osjećaja. Prijavljanjem pravilnijeg kriterija za putovanje po svijetu, svaki putnik postaje aktivni dio u zaštiti zemlje. Napor jednog pojedinca pomnožen s milijardu postaje velika revolucija.

U putovanju se krije i želja za autentičnošću koja ima svoj konkretni izraz u neposrednosti odnosa i uključivanju u zajednice koje se posjećuje. Sve više raste potreba za bijegom od virtualnog svijeta, koji itekako može stvoriti udaljenosti i bezlična poznanstva, kao i za ponovnim otkrivanjem iskrenosti susreta s drugima. Ekonomija dijeljenja može istkati mrežu zahvaljujući kojoj raste humanost i bratstvo koji su kadri generirati pravičnu razmjenu dobara i usluga.

7. Turizam predstavlja milijardu mogućnosti i za evangelizacijsko poslanje Crkve. "Nema ničega uistinu ljudskoga a da ne bi našlo odjeka u njihovu srcu" (Drugi vatikanski koncil, Gaudium et spes, br. 1). Nadasve je važno da Crkva prati katolike s liturgijskim i formacijskim prijedlozima. Ona također treba prosvjetljivati one koji tijekom iskustva putovanja otvaraju svoja srca i postavljaju sebi određena pitanja. Na taj način ona ostvaruje stvarni prvi navještaj evanđelja. Bitno je da Crkva izlazi i bude blizu putnicima kako bi ponudila odgovarajući i individualni odgovor na njihova unutarnja traženja. Otvarajući svoje srce drugima, Crkva omogućuje autentični susret s Bogom. Da bi se to postiglo, potrebno je povećati gostoljubivost župnih zajednica i vjersku izgradnju turističkog osoblja.

Zadaća Crkve je također učiti ljude kako živjeti slobodno vrijeme. Sveti Otac nas podsjeća da "kršćanska duhovnost objedinjuje vrijednost odmora i slavlja. Čovjek je sklon tome da kontemplativni počinak obezvrađuje kao nešto neproduktivno i nepotrebno, ali zaboravlja da se time poslu koji se radi oduzima ono najvažnije: njegov smisao. Pozvani smo uključiti u naš rad dimenziju primanja i dara, koja je nešto sasvim drugo od puke neaktivnosti" (Laudato si', br. 237).

Ne bismo smjeli usto zaboraviti da je papa Franjo proglašio Svetu godinu milosrđa [3]. Moramo se pitati kako pastoral turizma i hodočašća može postati područje za "iskusiti ljubav Boga koji tješi, koji opravičava i daje nadu" (Misericordiae vultus, br. 3). Posebni znak toga jubilejskog vremena bit će bez sumnje hodočašće (usp. Misericordiae vultus, br. 14).

Vjerna svome poslanju i polazeći od uvjerenja da "evangeliziramo također kada se nastojimo uhvatiti u koštač s raznim izazovima koji se mogu javiti" [4], Crkva surađuje kako bi turizam postao sredstvo za razvoj naroda, poglavito onih

najsiromašnijih, pokretanjem jednostavnih ali djelotvornih projekata. Ipak, Crkva i institucije moraju uvijek budno paziti kako bi se spriječilo da se milijardu mogućnosti pretvoriti u milijardu opasnosti, surađujući u očuvanju osobnog dostojanstva, prava radnika, kulturnog identiteta, poštivanja okoliša i drugo.

8. Milijarda mogućnosti također za okoliš. "Sav materijalni svijet govori o Božjoj ljubavi, njegovoj bezgraničnoj naklonosti prema nama. Tlo, voda, planine, sve je, takoreći, Božje milovanje" (Laudato si', br. 84). Između turizma i okoliša postoji duboka međuvisnost. Turistički sektor, ostvarujući prihode od prirodnih i kulturnih bogatstava, može promicati njihovo očuvanje i, koliko god da to zvučalo nevjerojatno, njihovo uništenje. U tom odnosu, enciklika Laudato si' se predstavlja kao dobra suputnica.

Često se pravimo da ne vidimo problem. "Taj bijeg od stvarnosti služi tome da sačuvamo naše sadašnje načine života i modele proizvodnje i potrošnje" (Laudato si', br. 59). Kada postupa ne kao gospodar već kao "odgovorni upravitelj" (Laudato si', br. 116), svakom se pojedincu nameću obaveze koje se moraju konkretizirati u preciznim djelima, koja se kreću od specifičnog i koordiniranog zakonodavstva pa sve do jedno-

stavnih svakodnevnih radnji [5], preko prikladnih odgojno-obrazovnih planova i održivih turističkih projekata u kojima se poštuje okoliš. Sve ima svoju važnost [6]. Ali je nužna, i zasigurno važnija, također promjena u načinu života i stavovima. "Kršćanska duhovnost predlaže rast u umjerenosti i sposobnost da čovjek bude zadovoljan i s malim" (Laudato si', br. 222).

9. Turistički sektor može biti prilika, što više, milijarda mogućnosti također za izgradnju putova mira. Susret, razmjena i dijeljenje jačaju sklad i razumijevanje. Postoji milijarda prigoda da se putovanje pretvoriti u egzistencijalno iskušto. Milijarda mogućnosti da postanemo graditelji boljeg svijeta, svjesni bogatstava sadržanih u torbi svakog putnika. Milijarda turista, milijarda mogućnosti da postanemo "oruđa Boga Oca kako bi naš planet bio onakav kakvim ga je on zamislio pri stvaranju i kako bi odgovarao njegovu planu mira, ljepote i punine" (Laudato si', br. 53).

Vatikan, 24. lipnja 2015.

Antonio Maria kard. Vegliò
Predsjednik
Joseph Kalathiparambil
Tajnik

[1]]Franjo, Enciklika Laudato si' o brizi za zajednički dom, 24. svibnja 2015.

[2] Da bi se to izbjeglo "turističku djelatnost treba planirati tako da se omogući preživljavanje i procvat tradicionalnih kulturnih proizvoda, zanata i folklora, a ne da se izazove njihovo nazadovanje i standardizacija" (Svjetska turistička organizacija, Globalni etički kodeks za turizam, 1. listopada 1999., čl. 4. § 4).

[3] Franjo, Bula objave izvanrednog jubileja milosrđa Misericordiae vultus. Lice milosrđa, 11. travnja 2015.

[4] Franjo, Apostolska pobudnica Evangelii gaudium. Radost evanđelja, 24. studenog 2013., br. 61.

[5] "Ima nešto plemenito u preuzimanju brige za stvoreni svijet kroz male svakodnevne radnje, i upravo je divno kako odgoj i obrazovanje mogu dovesti do stvarnih promjena u načinu života. Odgoj i obrazovanje za odgovornost prema okolišu može potaknuti načine ponašanja koji izravno i značajno utječu na svijet koji nas okružuje, kao što je: izbjegavati upotrebu plastike i papira, smanjiti potrošnju vode, odvajati otpad, kuhati samo onoliko hrane koju se može pojести, pokazivati brigu za druga živa bića, koristiti javni prijevoz ili dijeliti troškove prijevoza jednim automobilom [car-pooling], saditi nova stabla, gasiti nepotrebno svjetlo i tako redom. Sve to odražava velikodušnu i dostojanstvenu kreativnost u kojoj dolazi do izražaja ono najbolje u ljudima. Ponovno korištenje neke stvari namjesto da je se odmah baci, kada je nadahnuto dubokim pobudama, može biti čin ljubavi koji izražava naše dostojanstvo" (Laudato si', br. 211).

[6] "Ne smijemo misliti da ti naporci neće promijeniti svijet. Te radnje su na korist društva i uvijek donose, često nezapažene, plodove, jer u krilu ove zemlje rađaju dobro koje se, iako nevidljivo, neizbjježno sve više širi" (Laudato si', br. 212).

Papino pismo o jubilejskom oprostu u Svetoj godini milosrđa

Papa Franjo uputio je predsjedniku Papinskog vijeća za promicanje nove evangelizacije mons. Rini Fisichelli pismo o podjeljivanju oprosta tijekom predstojećeg Jubileja milosrđa. Želim da jubilejski oprost dopre do sviju kao istinsko iskustvo Božjeg milosrđa, ističe Papa. Od velike je važnosti Papina odluka da podijeli svećenicima ovlast odrješivanja od grijeha pobačaja za one koji su pobačaj počinili i skrušena srca traže oproštenje. Usto, papa Franjo, u znak hoda koji ima za cilj "povratiti puno jedinstvo" s lefebrevcima, odredio je da "svi oni koji tijekom Svetе godine milosrđa pristupe sakramenu pomirenja kod nekog od svećenika Bratstva svetog Pija X. primit će valjano i dopušteno odrješenje svojih grijeha", jer, piše Papa, ova jubilejska godina milosrđa nikoga ne isključuje.

Papina je želja, kako ističe na početku poruke, da "Jubilej bude živo iskustvo Očeve bližine, malne opipljivi dodir njegove rježnosti, da vjera svakog vjernika ojača te tako svjedočanstvo postane sve učinkovitije".

Želim da jubilejski oprost dopre do sviju, kao istinsko iskustvo Božjeg milosrđa, koji dolazi u susret svakoj osobi licem Oca koji prihvaca i opršta, zaboravljajući potpuno počinjeni grijeh. Da bi doživjeli i zadobili oprost, vjernici su pozvani poduzeti kratko hodočašće prema Svetim vratima, otvorenim u svakoj katedrali ili u crkvama koje odrede dijecezanski biskupi, kao i na četirima papinskim bazilikama u Rimu, kao znak duboke želje za istinskim obraćenjem. Isto tako, Papa određuje da se oprost može zadobiti u svetištima u kojima su otvorena Vrata milosrđa kao i u crkvama koje se tradicionalno priznaje jubilejskim. Važno je, objasnio je Papa, da to bude povezano, prije svega, sa sakramentom pomirenja i slavljenjem svete euharistije te popraćeno ispovješću vjere i molitvom za Papu i nakane koje nosi u svom srcu za dobro Crkve i čitavog svijeta.

Papa misli i na one koji, iz različitih razloga, neće moći pohoditi Sveta vrata, a to su u prvom redu bolesni i stariji i samci. Za njih, ističe Sveti Otac, će biti od velike pomoći da žive svoju bolest i patnju kao iskustvo bliskosti s Gospodinom, koji u otajstvu svoje muke, smrti i uskrsnuća pokazuje glavni put koji daje smisao patnji i samoći. Živjeti s vjerom i radosnom nadom taj trenutak kušnje, primajući pričest ili sudjelujući na misi i zajedničkoj molitvi, također posredstvom raznih sredstava društvene komunikacije, za njih će predstavljati način dobivanja jubilarog oprosta.

Papa misli i na zatvorenike te ističe kako

je Jubilej oduvijek predstavljao priliku za veliku amnestiju kojom su obuhvaćeni oni koji su, unatoč tome što su zaslужili kaznu, postali svjesni nepravde koju su počinili i iskreno se žeze ponovo uključiti u društvo i pružiti mu svoj častan doprinos. Neka sve njih dotakne na opipljiv način milosrđe Oca koji želi biti blizu onima kojima je njegovo oproštenje najpotrebnije, piše Papa ističući kako oni mogu zadobiti oprost u zatvorskim kapelama. Neka svaki prelazak praga čelije, mislima i molitvama upravljenim Ocu, za njih bude prolazak kroz Sveta vrata, jer Božje milosrđe, koje može preobraziti srca, također je u stanju preobraziti rešetke u iskustvo slobode, piše Papa.

Podsjećajući kako je od Crkve zatražio da u toj jubilejskoj godini ponovno otkrije bogatstvo duhovnih i tjelesnih djela milosrđa, Papa u svojem pismu određuje da svaki put kada vjernici osobno učine jedno ili više tih djela zadobivaju potpuni jubilejski oprost, plod samog događaja koji se slavi i živi u vjeri, nadi i ljubavi.

Jubilejski oprost može se zadobiti i za po-knjika. Uz njih nas, podsjeća Papa, veže svjedočanstvo vjere i ljubavi koje su nam namrli. Kao što ih se spominjemo u euharistijskom slavlju, tako možemo, u velikom otajstvu općinstva svetih, moliti za njih, da ih Očevo milosrdno lice osloboди svih natruha grijeha i snažno prigrli sebi u vječnom blaženstvu.

Jedan od ozbiljnih problema našeg doba zasigurno predstavlja drukčiji odnos prema životu, piše u nastavku Papa. Rašireni i neosjetljivi mentalitet doveo je do gubitka odgovarajuće osobne i socijalne osjetljivosti za prihvatanje novog života. Tragediju pobačaju neki su doživjeli s površnom sviješću, kao da nisu svjesni teškoga zla koje takav čin sa sobom nosi. No, s druge strane, mnogo je onih koji to doživljavaju kao poraz ali smatraju da nemaju drugog izbora. Tu mislim, posebice, na sve žene koje su počinile pobačaj. Dobro su mi poznate uvjetovanosti koje su ih dovele do te odluke. Znam da je to egzistencijalna i moralna drama. Upoznao sam tolike žene koje nose u svom srcu ožiljak zbog te teške i bolne odluku. Ono što se dogodilo je duboko nepravedno; ipak, jedino shvaćanje istine o tome omogućuje pojedincu da ne izgubi nadu. Božje oproštenje ne može se uskratiti onome koji se pokajao, poglavito kada ta osoba pristupa sakramenu ispovijedi iskrena srca kako bi zadobila pomirenje s Ocem. To je jedan od razloga zbog kojeg je Papa odlučio, bez obzira na eventualne suprotne odredbe, svim svećenicima za jubilejsku godinu podijeliti ovlast odrješenja od grijeha pobačaja za one koji

su taj grijeh počinili i koji skrušena srca traže za nj oproštenje. Neka svećenici u ispunjavanju te velike zadaće združe riječi iskrene dobrodošlice s razmišljanjem koje će osobi pomoći shvatiti ozbiljnost počinjenoga grijeha, te joj pokažu put istinskog obraćenja kako bi shvatila pravo i velikodušno oproštenje Oca koji sve obnavlja svojom prisutnošću.

Na kraju Papa se obraća onim vjernicima koji se iz različitih razloga odluče pohoditi crkve u kojima svoju službu vrše svećenici Bratstva svetog Pija X. Ova jubilejska godina milosrđa ne isključuje nikoga. Neki od subraće biskupa iz raznih krajeva su mi govorili o njihovo dobroj vjeri

i sakramentalnoj praksi, povezanoj s nelagodom zbog teške situacije s pastoralnog gledišta. Nadam se da će se u bliskoj budućnosti naći rješenja za obnovu punog jedinstva sa svećenicima i poglavarima Bratstva. U međuvremenu, potaknut potrebom da se odgovori na dobrobit tih vjernika, svojom osobnom odlukom, određujem da oni koji tijekom Svetе godine milosrđa pristupe sakramentu pomirenja kod nekog od svećenika Bratstva svetog Pija X. dopušteno prime valjani oprost svojih grijeha, piše Papa.

Na kraju pisma Papa pripravu toga izvanrednog jubileja povjerava zagovoru Majci Milosrđa.

Mitis Iudex Dominus Iesus

Apostolsko pismo u obliku motu proprija rimskog prvosvećenika Franje o reformi kanonskog postupka za parnice proglašenja ništavosti ženidbe u Zakoniku kanonskog prava (neslužbeni prijevod)

Gospodin Isus, blagi Sudac, Pastir naših duša, povjerio je apostolu Petru i njegovim nasljednicima vlast ključeva kako bi se u Crkvi vršilo djelo pravde i istine; ta vrhovna i opća vlast vezivanja i otpuštanja, ovdje na zemlji, potvrđuje, podupire i naglašava vlast pastira partikularnih Crkava snagom koje oni imaju sveto pravo i pred Gospodinom dužnost suditi svojim podanicima.(1)

Kroz vjekove je Crkva po pitanju ženidbe, sve jasnije spoznajući Kristove riječi, usvojila i suštinski izložila nauk o nerazješivosti svete ženidbene veze, razradila sustav ništavosti ženidbene privole te je sukladno tome uredila sudski postupak u toj materiji, tako da crkvena disciplina bude što dosljednija propovijedanim vjerskim istinama.

Sve je to uvijek činila vodeći se vrhovnim zakonom o spasenju duša(2), jer je Crkva, kao što je mudro naučavao blaženi Pavao VI., božanski plan Trojstva, pa stoga sve njezine ustanove, koje se uvijek mogu dodatno usavršavati, moraju težiti prenošenju božanske milosti i neprestano pogodovati, sukladno darovima i poslanju svakog pojedinca, dobru vjernika, što je i osnovna svrha Crkve.(3)

Svjestan rečenog, odlučio sam pokrenuti reformu postupaka ništavosti ženidbe, pa sam u tu svrhu utemeljio skupinu osoba, koje se odlikuju pravnim naukom, pastoralnom razboritošću i sudskim iskustvom, koje će pod vodstvom preuzvišenog Dekana Rimske rote izraditi nacrt reforme, uz obdržavanje načela nerazješivosti ženidbenog veza. Predano radeći ova je skupina izradila nacrt reforme, koji je, nakon što je podvrgnut pomnom razmatranju uz pomoć drugih stručnjaka, sada prenesen u ovaj motu proprij.

Prema tome, briga za spasenje duša koje ostaje – danas kao i jučer – najviša svrha svih institucija, zakona i prava, potiče Rimskog biskupa da svim biskupima podastre ovaj dokument reforme, budući da oni zajedno s njime dijele odgovornost Crkve čuvati jedinstvo vjere i discipline obzirom na ženidbu kao temelj i izvor kršćanske obitelji. Obnova je potaknuta velikim brojem vjernika koji u želji da postupe po savjeti prečesto odustaju od pravnih struktura Crkve zbog fizičke ili moralne udaljenosti; ljubav i milosrđe stoga zahtijevaju da Crkva kao majka bude bliska svojoj djeci koja se osjećaju izdvojenom.

U tom su smjeru išli i glasovi većine moje braće biskupa okupljenih na nedavnoj izvanrednoj Sinodi, koja je tražila brže i dostupnije postupke.(4) Potpuno u skladu s tim željama odlučio sam ovim motu proprijem donijeti odredbe kojima se ide u prilog ne ništavosti ženidbe nego brzini postupaka kao i opravданoj jednostavnosti, kako zbog zakašnjele sudske odluke srca vjernika koji čekaju na razrješenje svojeg statusa ne bi bila dugo vrijeme opterećena tminama sumnje.

Učinio sam to hodeći tragom svojih prethodnika koji su htjeli da se parnice ništavosti ženidbe rješavaju sudskim a ne administrativnim putem i to ne zato što to nameće sama narav stvari, već stoga što je istinu o svetom vezu potrebno štititi u najvećoj mogućoj mjeri: a to je upravo osigurano jamstvo sudske naravi.

U nastavku navodimo neke temeljne kriterije kojima je bio vođen rad na obnovi:

I. – *Jedna jedina izvršna presuda u prilog ništavosti.* – Prije svega činilo se primjerenum da se više ne zahtijevaju dvije jednakе odluke u prilog ništavosti ženidbe kako bi stranke mogle pristupiti novoj kanonskoj ženidbi, već je dovoljna moralna sigurnost koju je prvi sudac stekao sukladno pravnim odredbama.

II. – *Sudac pojedinac pod odgovornošću biskupa.* – Uspostava suca pojedinca, ipak klerika, u prvom stupnju prepuštena je odgovornosti biskupa, koji u pastoralnom vršenju svoje sudske vlasti mora osigurati da se ne popušta bilo kakvom laksizmu.

III. – *Biskup sudac.* – Da bi se konačno u praksi pretočio nauk II. vatikanskog koncila u materiji od velike važnosti, naglasak je stavljen na to da je biskup u svojoj Crkvi u kojoj je postavljen za pastira i poglavara, po svojoj naravi sudac među vjernicima koji su mu povjereni. Dakle, preporučuje se da, kako u velikim tako i u malim biskupijama, isti biskup pokaže znak obraćenja crkvenih struktura(5) te da svoju sudsку službu u ženidbenoj materiji ne prepusti u potpunosti drugim uredima kurije. Ovo neka se primjenjuje osobito u kraćem postupku koji se ustanovljuje radi rješavanja najočitijih slučajeva ništavosti ženidbe.

IV. – *Kraći postupak.* – Naime, osim što se ženidbeni postupak učinilo bržim, predviđen je i jedan kraći oblik postupka – pored onog na temelju isprave koji je sada na snazi – koji se primjenjuje u slučajevima u kojima je navodna ništavost ženidbe potkrivepljena osobito jasnim argumentima.

Svjestan sam, dakako, da skraćeni postupak može dovesti u opasnost samo načelo nerazrještivosti ženidbe; upravo sam zato htio da u takvom postupku sudac bude sam biskup koji je snagom svoje pastoralne službe s Petrom najveći jamac katoličkog jedinstva u vjeri i disciplini.

V. – *Priziv na Metropolitsku stolicu.* – Poželjno je da se ponovno uspostavi priziv na stolicu Metropolite, budući da je ta služba na čelu crkvene pokrajine, stabilna kroz stoljeća, znak sinodalnosti Crkve.

VI. – *Vlastita zadaća biskupske konferencije.* – Biskupske konferencije koje prije svega trebaju biti potaknute apostolskom težnjom doprijeti do raspršenih vjernika, moraju posebno biti svjesne dužnosti sudjelovanja u već spomenutom obraćenju, i moraju apsolutno poštovati pravo biskupa da urede sudske vlasti unutar vlastite partikularne Crkve.

Ponovna uspostava blizine suca i vjernika neće uspjeti ako biskupske konferencije ne budu poticale i pomagale pojedinim biskupima u praktičnoj provedbi reforme ženidbenog postupka.

Uz spomenuto blizinu suca, biskupske konferencije, poštujući pravednu i dostoјnu naknadu djelatnika sudova neka se brinu, ako je to moguće, da se osigura besplatnost postupka, kako bi Crkva, pokazavši se vjernicima kao širokogrudna majka na jednom području koje je tako tjesno povezano sa spasenjem duša, očitovala Kristovu besplatnu ljubav po kojoj smo svi spašeni.

VII. – *Priziv na Svetu Stolicu.* – Potrebno je ipak zadržati mogućnost priziva na redoviti sud Svetе Stolice, odnosno na Rimsku rotu, poštujući prastaro pravno načelo, čime se jača povezanost Petrove stolice i partikularnih Crkava, ali brinući se pritom da se u provođenju ovog priziva spriječi svaka zlorabota toga prava, kako ni u kojoj mjeri spasenje duša ne bi bilo ugroženo.

Vlastiti zakon Rimske rote u naјskorije će vrijeme biti prilagođen pravilima obnovljenog postupka koliko god to bude potrebno.

VIII. – *Odredbe za istočne Crkve.* – Imajući u vidu posebno uređenje istočnih Crkava odlučio sam donijeti istoga dana odredbe kojima se reformiraju ženidbeni postupci u Zakoniku kanonskog prava istočnih Crkava.

Uvezši sve navedeno u obzir, odlučujem i određujem da se Knjiga VII. Zakonika kanonskog prava, Dio III., Naslov I., Poglavlje I. o parnicama za proglašenje ništavosti ženidbe (kann. 1671-1691), od dana 8. prosinca 2015. u cijelosti mijenja kako slijedi:

Čl. 1 – Mjerodavno sudište i sudovi

Kan. 1671 – § 1. Ženidbene parnice krštenih po vlastitom pravu pripadaju crkvenom sucu.

§ 2. Parnice o samo svjetovnim učincima ženidbe pripadaju svjetovnoj vlasti, osim ako krajevno pravo određuje da u tim sporovima, ako se vode uzgredno i sporedno, može sudići i rješiti ih crkveni sud.

Kan. 1672 – U parnicama o ništavosti ženidbe, koje nisu pridržane Apostolskoj Stolici, mjerodavni su: 1° sud mjesta u kojemu je slavljenja ženidba; 2° sud mjesta u kojemu jedna ili obje stranke imaju prebivalište ili boravište; 3° sud mjesta u kojemu se stvarno treba prikupiti većina dokaza.

Kan. 1673 – § 1. U svakoj biskupiji sudac prvog stupnja u parnicama ništavosti ženidbe, koje pravom nisu izričito izuzete, jest dijecezanski biskup, koji sudske vlast može vršiti osobno ili preko drugih, prema pravnoj odredbi.

§ 2. Neka biskup osnuje za svoju biskupiju biskupijski sud za parnice ništavosti ženidbe, poštujući ovlast istoga biskupa da se pridruži drugom susjednom biskupijskom ili međubiskupijskom sudu.

§ 3. Parnice ništavosti ženidbe pridržane su sudskom vijeću trojice sudaca. Sudskomu vijeću mora predsjedati sudac klerik, a ostali suci mogu biti i laici.

§ 4. Biskup moderator, ukoliko nije moguće osnovati sudska vijeće u biskupiji ili bližem sudu koji je bio izabran prema odredbi § 2, povjerava parnice suncu pojedincu kleriku, koji, gdje je to moguće, neka si uzme dva prisjednika prokušana života, stručnjaka u pravnim ili humanističkim znanostima, odobrena od biskupa za tu zadaću; istom suncu pojedincu pripadaju, osim ako ne proizlazi drugačije, dužnosti sudskega vijeća, predsjednika ili izložitelja.

§ 5. Sud drugoga stupnja za valjanost mora uvijek biti zboran, prema odredbi prethodnog § 3.

§ 6. Sa suda prvoga stupnja priziva se na metropolitov sud, poštujući propise kann. 1438-1439 i 1444.

Čl. 2 - Pravo pobijanja ženidbe

Kan. 1674 – § 1. Sposobni su za pobijanje ženidbe: 1º ženidbeni drugovi; 2º promicatelj pravde, kad je ništavost već razglašena, ako se ženidba ne može ukrijepiti ili ako to nije uputno.

§ 2. Ženidba koja nije bila pobijana dok je živjelo oboje ženidbenih drugova ne može se pobijati poslije njihove smrti ili smrti jednoga od njih, osim ako pitanje o valjanosti prethodi rješenju drugog spora bilo na kanonskom bilo na građanskom sudištu.

§ 3. Ako jedan ženidbeni drug umre za vrijeme trajanja parnice, neka se obdržava kan. 1518.

Čl. 3 – Pokretanje i ispitivanje parnice

Kan. 1675 – Sudac, prije nego prihvati parnicu, mora biti siguran da je ženidba nepovratno propala tako da je nemoguće obnoviti bračni suživot.

Kan. 1676 – § 1. Kad je tužba zaprimljena, sudska vikar, ako smatra da ima kakvog temelja, neka ju prihvati i, s odlukom priloženom na kraju tužbe, odredi da se jedna preslika priopći branitelju veze i tuženoj stranci, ako tužbu nisu potpisale obje stranke, dajući joj rok od petnaest dana da iznese svoje mišljenje o zahtjevu.

§ 2. Pošto prođe navedeni rok, nakon što je drugu stranku ponovno upozorio, ako i ukoliko to smatra prikladnim, da očituje svoje mišljenje, i zatraživši mišljenje branitelja veze, neka sudska vikar svojom odlukom odredi formulu dvojbe i odluči treba li parnica ići u redoviti postupak ili u skraćeni postupak prema odredbama kann. 1683-1687. Ova odluka neka se odmah priopći strankama i branitelju veze.

§ 3. Ako parnicu treba rješavati u redovitom postupku, sudska vikar istom odlukom određuje uspostavu sudskega vijeća ili suca pojedinca sa dva prisjednika prema kan. 1673, § 4.

§ 4. Ako se pak odredi skraćeni postupak, sudska vikar postupa prema odredbi kan. 1685.

§ 5. Formula dvojbe mora odrediti s kojeg se razloga ili s kojih se razloga pobija valjanost ženidbe.

Kan. 1677 – § 1. Branitelj veze, zaštitnici stranaka i promicatelj pravde, ako sudjeluje u postupku, imaju pravo: 1º prisustvovati ispitivanju stranaka, svjedoka i stručnjaka, uz poštovanje propisa kan. 1559; 2º pregledati sudske spise, iako još nisu objavljeni, i provjeriti isprave koje su stranke predložile.

§ 2. Stranke ne mogu sudjelovati u ispitivanju o kojem se govori u § 1, br. 1.

Kan. 1678 – § 1. U parnicama ništavosti ženidbe, sudska priznanje i iskazi stranaka, potkrijepljeni možebitnim svjedocima o vjerodostojnosti samih stranaka, mogu imati snagu potpunog dokaza, a koje neka sudac vrednuje procijenivši sve pokazatelje i pomagala, osim ako se pridruže drugi elementi koji ih opovrgavaju.

§ 2. U istim parnicama, iskaz jednog svjedoka može dati potpun dokaz, ako se radi o službenom svjedoku koji daje izjavu o stvarima koje je vršio po službenoj dužnosti, ili ako okolnosti stvari i osoba to savjetuju.

§ 3. U parnicama o spolnoj nemoći ili o nedostatku privole zbog duševne bolesti ili poremećaja psihičke naravi neka se sudac posluži djelom jednog ili više stručnjaka, osim ako se iz okolnosti očito vidi da je to nekorisno; u ostalim parnicama neka se obdržava propis kan. 1574.

§ 4. Kad god u istraživanju parnice iskrne veoma vjerojatna dvojba o neizvršenju ženidbe, sud može, saslušavši stranke, obustaviti parnicu o ništavosti, dopuniti istraživanje za oprost od tvrde ženidbe i zatim poslati Apostolskoj Stolici spise zajedno s molbom za oprost jednog ili oba ženidbena druga i mišljenjem suda i biskupa.

Čl. 4 – Presuda, njezino pobijanje i izvršenje

Kan. 1679 – Presuda kojom je prvi put ženidba proglašena ništavom, postaje izvršna nakon isteka rokova predviđenih u kann. 1630-1633.

Kan. 1680 – § 1. Stranka koja se smatra oštećena presudom, a isto tako i promicatelj pravde i branitelj veze, imaju pravo podnijeti ništovnu žalbu ili priziv protiv presude, prema kann. 1619-1640.

§ 2. Kad isteknu zakonom predviđeni rokovi za ulaganje i slanje priziva, te nakon što je sud višeg stupnja zaprimio sudske spise, neka se uspostavi sudska vijeće, odredi branitelja veze i neka se upozori stranke da dadnu primjedbe u određenom roku; pošto prođe ovaj rok, sudska vijeće, ako je očito da je priziv samo odgodan, neka potvrdi odlukom presudu prvog stupnja.

§ 3. Ako je priziv prihvaćen, treba postupati na isti način kao i u prvom stupnju, primjenjujući ono što se treba primijeniti.

§ 4. Ako se u prizivnom stupnju iznese novi razlog ništavosti ženidbe, sud ga može, kao u prvom stupnju, prihvati i presuditi o njemu.

Kan. 1681 – Ako je donesena izvršna presuda, može se u svako vrijeme prizvati na sud trećeg stupnja radi novog ispitivanja parnice prema odredbi kan. 1644, pošto se iznesu novi i važni dokazi ili razlozi u neprekoračivu roku od trideset dana poslije najave pobijanja.

Kan. 1682 – § 1. Pošto presuda kojom je proglašena ništavost ženidbe postane izvršna, stranke čija je ženidba proglašena ništavom mogu sklopiti novu ženidbu, osim ako to prijeći zabrana koja je dodana samoj presudi ili koju je odredio mjesni ordinarij.

§ 2. Čim presuda postane izvršna, sudska vikar mora ju priopćiti ordinariju mjesta u kojem je ženidba sklopljena. Ordinarij se pak mora pobrinuti da se što prije u matice vjenčanih i krštenih upiše presuđena ništavost ženidbe i možda određene zabrane.

Čl. 5 – Skraćeni ženidbeni postupak pred biskupom

Kan. 1683 – Sam dijecezanski biskup mjerodavan je suditi u parnicama ništavosti ženidbe u skraćenom postupku ako:

1° zahtjev podnesu oba ženidbena druga ili jedan ženidbeni drug uz suglasnost drugog;

2° okolnosti stvari i osoba, potkrijepljeni svjedočanstvima ili ispravama su takve naravi da ne zahtijevaju pomnije istraživanje ili ispitivanje te jasno ukazuju na ništavost.

Kan. 1684 – Tužba kojom se pokreće skraćeni postupak, osim onoga što se navodi u kan. 1504, mora: 1° kratko, cjelovito i jasno iznijeti činjenice na kojima se zahtjev temelji; 2° navesti dokaze koje sudac može odmah prikupiti; 3° priložiti isprave na kojima se zahtjev temelji.

Kan. 1695 – Sudski vikar istom odlukom utvrđuje formulu dvojbe imenuje istražitelja i prisjednika te određuje sjednicu, koja se ima održati sukladno odredbama iz kan. 1686 u roku od trideset dana, pozivajući sve one koji na njoj trebaju sudjelovati.

Kan. 1686 – Istražitelj, ako je moguće, neka prikupi dokaze na samo jednom zasjedanju te neka odredi rok od petnaest dana za iznošenje mišljenja u prilog veze i obrana stranaka, ako ih ima.

Kan. 1687 – § 1. Po primitku spisa, dijecezanski biskup pošto se savjetuje s istražiteljem i prisjednikom te razmotri primjedbe branitelja veze i, ako ih ima, obrane stranaka, ako stekne moralnu sigurnost o ništavosti ženidbe, donosi presudu. U protivnom slučaju određuje provedbu redovitog postupka.

§ 2. Cjeloviti tekst presude s obrazloženjem treba što prije priopćiti strankama.

§ 3. Protiv presude biskupa priziva se na metropolitu ili na Rimsku rotu; ako je presudu donio metropolita priziva se na najstarijeg sufragana; a protiv presude drugog biskupa koji nema poglavara ispod rimskog prvosvećenika priziva se na biskupa kojeg je on trajno odredio.

§ 4. Ako je očito da je priziv samo odgodan, metropolita ili biskup o kojemu se govori u § 3, ili dekan Rimske rote, takav priziv trebaju odlukom odbaciti u potpunosti; ako je pak priziv prihvaćen, parnica se treba predati na redovito razmatranje u drugome stupnju.

Čl. 6 – Postupak na temelju isprave

Kan. 1688 – Kad primi zahtjev prema odredbi kan. 1676, dijecezanski biskup ili sudski vikar ili postavljeni sudac, pošto izostavi oblike redovitog postupka, ali pozvavši stranke i uz sudjelovanje branitelja veze, može presudom proglašiti ništavost ženidbe, ako je na temelju isprave, koja nije podložna nikakvu protivljenju ili prigovoru, posve sigurno da postoji zapreka ili da nedostaje zakoniti oblik, samo ako je s jednakom sigurnošću očito da nije dan oprost ili da zastupnik nije imao valjana naloga.

Kan. 1689 – § 1. Protiv toga proglašenja branitelj veze, ako razborito smatra da nedostaci o kojima se govori u kan. 1688 ili neimanje oprosta nisu sigurni, mora se prizvati na suca drugog stupnja, kojemu treba poslati spise s napisanim upozorenjem da se radi o postupku na temelju isprave.

§ 2. Stranka koja se smatra oštećenom ima pravo na priziv.

Kan. 1690 – Neka sudac drugoga stupnja, uz sudjelovanje branitelja veze i pošto sasluša stranke, odluči na isti način, o kojemu se govori u kan. 1688, treba li presudu potvrditi ili da se radije postupi u parnici po redovitome pravnom putu; u tom slučaju vraća parnicu sudu prvog stupnja.

Čl. 7 - Opće odredbe

Kan. 1691 – § 1. Neka se u presudi upozore stranke na čudoredne, dapače i na građanske obveze koje možda imaju jedna prema drugoj i prema djeci radi uzdržavanja i odgoja.

§ 2. Parnice za proglašenje ništavosti ženidbe ne mogu se voditi usmenim parničnim postupkom o kojem govore kann. 1656-1670.

§ 3. U ostalome s obzirom na način postupanja trebaju se primijeniti, osim ako se tome protivi narav stvari, kanoni o sudovima općenito i o redovitome parničnom suđenju, uz obdržavanje posebnih odredaba za parnice o pravnom stanju osoba i za parnice koje se tiču javnoga dobra.

Odredba kan. 1679 primjenjivat će se na presude kojima se ženidba proglašava ništavom objavljene nakon dana stupanja na snagu ovog motu proprija.

Ovom se dokumentu pridodaju pravila o načinu postupanja, koja sam smatrao neophodnim za ispravnu i savjesnu primjenu obnovljenog zakona, koji se ima brižljivo primjenjivati radi zaštite dobra vjernika.

Nalažem da ono što sam odredio ovim motu proprijem bude valjano i učinkovito unatoč svakoj protivnoj odredbi, pa makar ona bila vrijedna posebnog spomena.

Povjeravam s povjerenjem zagovoru slavne i blagoslovljene Djevice Marije, Majke milosrđa, i svetih apostola Petra i Pavla djelotvornu provedbu novog ženidbenog postupka.

Dano u Rimu, pri Svetome Petru, 15. kolovoza, na blagdan Uznesenja Blažene Djevice Marije, godine 2015., treće godine moga Pontifikata.

Način postupanja u vođenju parnica ništavosti ženidbe

Treća opća izvanredna skupština Biskupske sinode održana u listopadu 2014. utvrdila je poteškoću vjernika u pristupu crkvenim sudovima. Budući da je biskup, poput dobrog Pastira, dužan ići ususret svojim vjernicima kojima je potrebna osobita pastoralna skrb, uz detaljne odredbe za primjenu ženidbenog postupka, činilo se prikladnim, pri čemu se podrazumijeva suradnja Petrovog nasljednika i biskupa u širenju poznавanja zakona, ponuditi i neka sredstva kako bi rad sudova odgovarao zahtjevima vjernika, koji traže utvrđivanje istine o postojanju ili nepostojanju vêza njihove neuspjele ženidbe.

Čl. 1 – Biskup, snagom odredbe kan. 383, § 1, je dužan u apostolskom duhu pratiti rastavljene ili razvedene ženidbene drugove, koji su zbog svoje životne situacije možda napustili vjersku praksu. On, dakle sa župnicima (usp. kan. 529, § 1) dijeli pastoralnu skrb za te vjernike u teškoćama.

Čl. 2 – Prethodna ili pastoralna istraga, koja unutar župskih ili biskupijskih struktura obuhvaća rastavljene ili razvedene vjernike koji dvoje o valjanosti svoje ženidbe ili su uvjereni u njenu ništavost, usmjerena je prema upoznavanju njihove situacije i prikupljanju korisnih elemenata za moguću provedbu redovitog ili skraćenog sudskog postupka. Ta će se istraga provoditi u okviru jedinstvenog biskupijskog ženidbenog pastoralala.

Čl. 3 – Provedba ove istrage povjerit će se osobama prikladnim po mišljenju mjesnog ordinarija, koje za to posjeduju odgovarajuće kompetencije koje i ne moraju biti isključivo kanonsko-pravne. To su u prvome redu vlastiti župnik ili župnik koji je ženidbene drugove pripremao za sklapanje ženidbe. Ova se savjetodavna zadaća može povjeriti i drugim klericima, posvećenim osobama ili laicima koje odobri mjesni ordinarij.

Jedna ili više biskupija zajedno, prema sadašnjem ustrojstvu, mogu ustanoviti stalno tijelo preko kojeg će se vršiti ova služba te mogu po potrebi sastaviti Vademecum (Priručnik) koji će navesti osnovne elemente potrebne za prikladniju provedbu istrage.

Čl. 4 – Pastoralna istraga prikuplja podatke korisne za eventualno pokretanje parnice od strane ženidbenih drugova ili njihova zastupnika pred mjerodavnim sudom. U istrazi valja istražiti jesu li stranke suglasne u traženju ništavosti.

Čl. 5 – Pošto se prikupe svi elementi, ako to stvar zahtijeva, istraga se zaključuje tužbom, koju treba podnijeti mjerodavnom sudu.

Čl. 6 – Budući da se Zakonik kanonskog prava mora primjenjivati u svakom pogledu, uz poštivanje posebnih odredaba, i na ženidbene postupke, imajući na umu kan. 1691, § 3, ovim se pravilima ne želi podrobno opisati postupak u cjelini, već se prije svega želi rasvijetliti glavne zakonodavne novine i dopuniti ih, tamo gdje je potrebno.

Naslov I. – Mjerodavno sudište i sudovi

Čl. 7 – § 1. Naslovi mjerodavnosti o kojima se govorи u kan. 1672 su istovrijedni, uz poštovanje koliko je moguće načela blizine suca i stranaka.

§ 2. Suradnjom sudova pak, sukladno kan. 1418, treba osigurati da svatko, bilo stranka ili svjedok, može sudjelovati u postupku uz najmanji trošak.

Čl. 8 – § 1. U biskupijama koje nemaju vlastiti sud, biskup neka se što prije pobrine za izobrazbu, pa makar i putem tečajeva trajnog i stalnog obrazovanja, koje u zajedničkoj namjeri promiču biskupije ili skupine biskupija i Sveta Stolica, osoba koje će moći surađivati na sudu na rješavanju ženidbenih parnika.

§ 2. Biskup može odstupiti iz međubiskupijskog suda osnovanog prema odredbi kan. 1423.

Naslov II. – Pravo pobijanja ženidbe

Čl. 9 – Ako ženidbeni drug umre tijekom postupka, prije zaključenja parnice, obustavlja se tijek parnice dok drugi ženidbeni drug ili onaj koga bi se to ticalo ne zatraži njezin nastavak; u tom slučaju zakoniti interes treba dokazati.

Naslov III. – Pokretanje i istraživanje parnice

Čl. 10 – Sudac može dopustiti usmeni zahtjev kad god je stranka spriječena podnijeti tužbu: ipak u tom slučaju neka naloži da bilježnik napismeno sastavi spis koji se treba pročitati stranci i koji ona mora potvrditi, a koji zamjenjuje pisanu tužbu stranke sa svim pravnim učincima.

Čl. 11 – § 1. Tužba se podnosi biskupijskom ili međubiskupijskome sudu koji je odabran prema odredbi kan. 1673, § 2.

§ 2. Smatra se da se ne protivi tužbi tužena stranka koja se prepusti pravednosti suda ili koja, nakon što je po drugi put propisno pozvana, ne odgovori.

Naslov IV. – Presuda, njezino pobijanje i izvršenje

Čl. 12 – Za moralnu sigurnost koju pravo zahtijeva nije dovoljna veoma velika važnost dokaza i pokazatelja, nego se zahtijeva da bude isključena svaka utemeljena i razborita dvojba o zabludi, pravoj i činjeničnoj, iako se ne isključuje sama mogućnost protivnog.

Čl. 13 – Ako stranka izričito izjavi da odbija bilo kakve obavijesti o parnici, smatra se da se odrekla mogućnosti primiti primjerak presuda. U tom slučaju može joj se priopćiti samo odredbeni dio presude.

Naslov V. – Skraćeni ženidbeni postupak pred biskupom

Čl. 14 – § 1. Od okolnosti koje mogu dopustiti vođenje parnice ništavosti ženidbe u skraćenom obliku postupka prema odredbama kann. 1683-1687, navode se primjerice: nepostojanje vjere koje može proizvesti hinjenu privolu ili zabludu koja određuje volju, kratkoča bračnog suživota, pobačaj učinjen radi sprječavanja rađanja potomstva, ustrajno održavanje izvanbračne veze u vrijeme ili neposredno nakon vjenčanja, zlonamjerno tajenje neplodnosti ili teške zarazne bolesti ili postojanja djece rođene iz prethodne veze ili zatvorske kazne, razlog sklapanja ženidbe koji je potpuno stran bračnome životu ili ženidba sklopljena zbog nepredviđene trudnoće, fizičko nasilje radi iznude privole, nesposobnost služiti se razumom dokazana medicinskom dokumentacijom, itd.

§ 2. Među ispravama koje podupiru tužbu su svi oni medicinski dokumenti koji otklanjavaju svaku potrebu provedbe službenog vještačenja.

Čl. 15 – Ako je podnesena tužba radi pokretanja redovitog postupka, ali sudski vikar smatra da se parnica može voditi skraćenim postupkom, on će prilikom priopćenja tužbe prema odredbi kan. 1671, § 1, pozvati stranku koja nije potpisala tužbu da sudu priopćiti namjerava li pridružiti se predanoj tužbi i sudjelovati u postupku. Kada god to bude potrebno, on neka stranku ili stranke koje su potpisale tužbu pozove da čim prije dopune tužbu prema odredbi kan. 1684.

Čl. 16 – Sudski vikar može sebe osobno imenovati istražiteljem; ipak, ako je to moguće, treba imenovati istražitelja iz biskupije iz koje parnica potječe.

Čl. 17 – Prilikom poziva na sud prema kan. 1685, strankama treba priopćiti da, ako ih već nisu priložile tužbi, mogu podnijeti najmanje tri dana prije ispitivanja, pitanja koja žele da se prilikom preslušanja postave strankama ili svjedocima.

Čl. 18 – § 1. Stranke i njihovi odvjetnici mogu nazočiti preslušanju druge stranke i svjedoka, osim ako istražitelj ne smatra da zbog okolnosti stvari ili osoba treba postupiti drugačije.

§ 2. Bilježnik je dužan sastaviti zapisnik s odgovorima stranaka i svjedoka, ali u sažetom obliku i samo obzirom na ono što se odnosi na bit sporne ženidbe.

Čl. 19 – Ako se parnica vodi na međubiskupijskome sudu, presudu izriče biskup mesta na temelju kojeg je utvrđena mjerodavnost prema odredbi kan. 1672. Ako ih pak ima više, tada treba, ukoliko je moguće, primijeniti načelo blizine između stranaka i suca.

Čl. 20 – § 1. Dijecezanski biskup prema svom razboritom sudu neka odredi način izricanja presude.

§ 2. U presudi, koju u svakom slučaju mora potpisati biskup zajedno s bilježnikom, moraju se ukratko i sustavno obrazložiti razlozi odluke. Presuda se redovnim putem mora dostaviti strankama u roku od mjesec dana od dana odluke.

Naslov VI. – Postupak na temelju isprave

Čl. 21 – Mjerodavni dijecezanski biskup i sudski vikar se određuju sukladno odredbi kan. 1672.

(1) Usp. Drugi vatikanski koncil, Dogm. konst. Lumen Gentium, br. 27.

(2) Usp. ZKP, kan. 1752.

(3) Usp. Pavao VI., Govor sudionicima II. međunarodnog simpozija kanonskog prava, 17. rujna 1973.

(4) Usp. Relatio Synodi, br. 48.

(5) Usp. Franjo, Apostolska pobudnica Evangelii gaudium, br. 27, u: AAS, 105 (2013.), str. 1031.

(Prijevod: Međubiskupijski sudovi u Zagrebu)

Mitis et misericors Iesus

Apostolsko pismo u obliku motu proprija rimskog prvosvećenika Franje o reformi kanonskog postupka za parnice proglašenja ništavosti ženidbe u Zakoniku kanona istočnih Crkava (neslužbeni prijevod)

Gospodin Isus, blagi i milosrdni Sudac i Pastir naših duša, povjerio je apostolu Petru i njegovim nasljednicima vlast ključeva kako bi se u Crkvi vršilo djelo pravde i istine. Ta vrhovna i opća vlast vezivanja i otpuštanja, ovdje na zemlji, potvrđuje, podupire i naglašava vlast pastira partikularnih Crkava snagom koje oni imaju sveto pravo i pred Gospodinom dužnost suditi svojim podanicima.(1)

Moj cijenjeni prethodnik, sveti papa Ivan Pavao II. je prilikom proglašenja Zakonika kanona istočnih Crkava naglasio: "I sama postojana volja rimskih prvosvećenika, već od iskona sastavljanja kanonskoga zakonika istočnih Crkava, da proglase dva zakonika, jedan za latinsku Crkvu, a drugi za istočne katoličke Crkve, sasvim očito pokazuje njihovu želju da se očuva ono što se je u Crkvi po Božjoj providnosti dogodilo, da ona, u jednom Duhu sabrana, diše kao dvojim plućima, plućima Istoka i Zapada, i da jednim srcem, koje kao da ima dvije klijetke, gori u Kristovoj ljubavi".(2)

Na istome tragu sam i ja, imajući u vidu posebno crkveno i stegovno uređenje istočnih Crkava, odlučio putem posebnog motu proprija donijeti odredbe kojima se reformiraju ženidbeni postupci u Zakoniku kanona istočnih Crkava.

Kroz vjekove je Crkva po pitanju ženidbe, sve jasnije spoznajući Kristove riječi, usvojila i suštinski izložila nauk o nerazrješivosti svete ženidbene veze, razradila sustav ništavosti ženidbene privole te je sukladno tome uredila sudski postupak u toj materiji, tako da crkvena disciplina bude što dosljednija istini vjere shvaćenoj u potpunosti. Sve je to uvijek činila vodeći se vrhovnim zakonom o spasenju duša.

U tom pogledu vrlo je značajna služba biskupa, koji je prema nauku istočnih Otaca, sudac i liječnik, budući da je čovjek ranjen i pao (peptokós) zbog istočnoga grijeha i zbog osobnih grijeha, postao bolestan, lijekom pokore od Boga dobiva ozdravljenje i oprost i biva pomiren s Crkvom. Biskup, naime – postavljen po Duhu Svetome kao obliće Krista i na mjesto Krista ("eis typon kai tòpon Christou") – je prije svega službenik božanskog milosrđa; pa je stoga sudska vlast povlašteno mjesto na kojem on, primjenom načela „oikonomia“ i „akribeia“, vjernicima u potrebi donosi ozdravljajuće milosrđe Gospodinovo.

Sve što sam odredio ovim motu proprijem, učinio sam hodeći tragom svojih prethodnika, koji su htjeli da se parnice ništavosti ženidbe rješavaju sudskim, a ne administrativnim putem i to ne zato što to nameće sama narav stvari, već stoga što je istinu o svetom vezu potrebno štititi u najvećoj mogućoj mjeri; a to je upravo osigurano jamstvima sudske naravi.

U nastavku navodimo neke temeljne kriterije kojima je bio vođen rad na obnovi.

Prije svega činilo se primjerenim da se više ne zahtijevaju dvije jednake odluke u prilog ništavosti ženidbe kako bi stranke mogle pristupiti novoj kanonskoj ženidbi, već je dovoljna moralna sigurnost koju je prvi sudac stekao sukladno pravnim odredbama.

Uspostava suca pojedinca, ipak klerika, u prvom stupnju prepustena je odgovornosti biskupa,

koji u pastoralnom vršenju svoje sudske vlasti mora osigurati da se ne popušta bilo kakvom laksizmu.

Da bi se konačno u praksi pretočio nauk II. vatikanskog koncila u materiji od velike važnosti, naglasak je stavljen na to da je biskup u svojoj Crkvi u kojoj je postavljen za pastira i poglavara, po svojoj naravi sudac među vjernicima koji su mu povjereni. Dakle, preporučuje se da, kako u velikim tako i u malim eparhijama, isti biskup pokaže znak obraćenja crkvenih struktura(3) te da svoju sudsку službu u ženidbenoj materiji ne prepusti u potpunosti drugim uredima kurije. Ovo neka se primjenjuje osobito u kraćem postupku koji se ustanavljuje radi rješavanja najočitijih slučajeva ništavosti ženidbe.

Osim što se ženidbeni postupak učinilo bržim, predviđen je i jedan kraći oblik postupka – pored onog na temelju isprave koji je sada na snazi – koji se primjenjuje u slučajevima u kojima je navodna ništavost ženidbe potkrijepljena osobito jasnim argumentima. Svjestan sam, dakako, da skraćeni postupak može dovesti u opasnost samo načelo nerazrešivosti ženidbe; upravo sam zato htio da u takvom postupku sudac bude sam biskup koji je snagom svoje pastoralne službe s Petrom najveći jamac katoličkog jedinstva u vjeri i disciplini.

Priziv na Mitropolitsku stolicu, kao središte crkvene pokrajine, postojano kroz stoljeća, znak je prvotnog oblika sinodalnosti u istočnim Crkvama, kojeg treba podržavati i ohrabrivati.

Sinode istočnih Crkava, koje prije svega trebaju biti potaknute apostolskom težnjom doprijeti do raspršenih vjernika, moraju posebno biti svjesne dužnosti sudjelovanja u već spomenutom obraćenju, i moraju apsolutno poštovati pravo biskupa da urede sudska vlast unutar vlastite partikularne Crkve. Doista, ponovna uspostava blizine suca i vjernika neće uspjeti ako Sinode ne budu poticale i pomagale pojedinim biskupima u praktičnoj provedbi reforme ženidbenog postupka.

Uz spomenutu blizinu suca, Sinode, poštujući pravednu i dostoјnu naknadu djelatnika sudova neka se brinu, ako je to moguće, da se osigura besplatnost postupka, kako bi Crkva, pokazavši se vjernicima kao širokogrudna majka na jednom području koje je tako tjesno povezano sa spasenjem duša, očitovala Kristovu besplatnu ljubav po kojoj smo svi spašeni.

Potrebno je ipak zadržati mogućnost priziva na redoviti sud Apostolske Stolice, odnosno na Rimsku rotu, poštujući prastaro pravno načelo, čime se jača povezanost Petrove stolice i partikularnih Crkava, ali brinući se pritom da se u provođenju ovog priziva sprječi svaka zloporaba toga prava, kako ni u kojoj mjeri spasenje duša ne bi bilo ugroženo.

Vlastiti zakon Rimske rote u najskorije će vrijeme biti prilagođen pravilima obnovljenog postupka, koliko god to bude potrebno.

Uzevši sve navedeno u obzir, odlučujem i određujem da se Naslov XXVI. Zakonika kanona istočnih Crkava, Poglavlje I., Članak I. Parnice za proglašenje ništavosti ženidbe (kann. 1357-1377), od dana 8. prosinca 2015. u cijelosti mijenja kako slijedi:

1.° Mjerodavno sudište i sudovi

Kan. 1357 - § 1. Svaka ženidbena parnica krštene osobe po vlastitom pravu pripada Crkvi.

§ 2. Uz obdržavanje, gdje ih ima, osobnih statuta parnice o samo građanskim učincima ženidbe, ako se prвtovo vode, pripadaju građanskom sucu; ali, ako se vode uzgredno i sporedno, može ih suditi i riješiti crkveni sudac svojom vlašću.

Kan. 1358 – U parnicama o ništavosti ženidbe, koje nisu pridržane Apostolskoj Stolici, mjerodavni su: 1° sud mjesta gdje je slavljena ženidba; 2° sud mjesta gdje jedna ili obje stranke imaju prebivalište ili boravište; 3° sud mjesta gdje se stvarno treba prikupiti većina dokaza.

Kan. 1359 - § 1. U svakoj eparhiji sudac prvog stupnja u parnicama ništavosti ženidbe, koje pravom nisu izričito izuzete, jest eparhijski biskup, koji sudska vlast može vršiti osobno ili preko drugih, prema pravnoj odredbi.

§ 2. Neka biskup osnuje za svoju eparhiju eparhijski sud za parnice ništavosti ženidbe, poštujući ovlast istoga biskupa da se pridruži drugom susjednom eparhijskom суду ili судu osnovanom za više eparhija.

§ 3. Parnice ništavosti ženidbe pridržane su sudsakom vijeću trojice sudaca. Sudskomu vijeću mora predsjedati sudac klerik, a ostali suci mogu biti i drugi vjernici.

§ 4. Biskup moderator, ukoliko nije moguće osnovati sudsak vijeće u eparhiji ili bližem судu koji je bio izabran prema odredbi § 2, povjerava parnice sucu pojedincu kleriku, koji, gdje je to moguće, neka si uzme dva prisjednika prokušana života, stručnjaka u pravnim ili humanističkim znanostima, odobrena od biskupa za tu zadaću; istom sucu pojedincu pripadaju, osim ako ne proizlazi drugačije, dužnosti sudskega vijeća, predsjednika ili izložitelja.

§ 5. Sud drugoga stupnja za valjanost mora uvijek biti zboran, prema odredbi prethodnog § 3.

§ 6. Sa suda prvoga stupnja priziva se na metropolitski sud drugog stupnja, poštujući propise kann. 1064 i 1067, § 5.

2.° Pravo pobijanja ženidbe

Kan. 1360 – § 1. Sposobni su za pobijanje ženidbe: 1° ženidbeni drugovi; 2° promicatelj pravde, ako je ništavost već razglašena, a ženidba se ne može ukrijepiti ili to nije uputno.

§ 2. Ženidba koja nije bila pobijana dok je živjelo oboje ženidbenih drugova ne može se pobijati poslije njihove smrti ili smrti jednoga od njih, osim ako pitanje o valjanosti prethodi rješenju drugog spora bilo na crkvenom sudištu bilo na građanskom sudištu.

§ 3. Ako jedan ženidbeni drug umre za vrijeme trajanja parnice, neka se obdržava kan. 1199.

3.° Pokretanje i ispitivanje parnice

Kan. 1361 – Sudac, prije nego prihvati parnicu, mora biti siguran da je ženidba nepovratno propala tako da je nemoguće obnoviti bračni suživot.

Kan. 1362 – § 1. Kad zaprimi tužbu, sudski vikar, ako smatra da ima kakvog temelja, neka ju prihvati i, s odlukom priloženom na kraju tužbe, odredi da se jedna preslika priopći branitelju veze i tuženoj stranci, ako tužbu nisu potpisale obje stranke, dajući joj rok od petnaest dana da iznese svoje mišljenje o zahtjevu.

§ 2. Pošto prođe navedeni rok, nakon što je drugu stranku ponovno upozorio, ako i ukoliko to smatra prikladnim, da očituje svoje mišljenje, i zatraživši mišljenje branitelja veze, neka sudski vikar svojom odlukom odredi formulu dvojbe i odluči treba li parnica ići u redoviti postupak ili u skraćeni postupak prema odredbama kann. 1369-1373. Ova odluka neka se odmah priopći strankama i branitelju veze.

§ 3. Ako parnicu treba rješavati u redovitom postupku, sudski vikar istom odlukom određuje uspostavu sudskega vijeća ili suca pojedinca sa dva prisjednika prema kan. 1359, § 4.

§ 4. Ako se pak odredi skraćeni postupak, sudski vikar postupa prema odredbi kan. 1371.

§ 5. Neka formula dvojbe ne traži samo da li je utvrđena ništavost ženidbe u dotičnom slučaju, nego mora također odrediti s kojeg se razloga ili s kojih se razloga pobija valjanost ženidbe.

Kan. 1363 – § 1. Branitelj veze, zaštitnici stranaka i promicatelj pravde, ako sudjeluje u postupku, imaju pravo: 1° prisustvovati ispitivanju stranaka, svjedoka i stručnjaka, uz poštovanje propisa kan. 1240; 2° pregledati sudske spise, iako još nisu objavljeni, i provjeriti isprave koje su stranke predložile.

§ 2. Stranke ne mogu sudjelovati u ispitivanju o kojem se govori u § 1, br. 1.

Kan. 1364 – § 1. U parnicama ništavosti ženidbe, sudske priznanje i iskazi stranaka, potkrijepljeni možebitnim svjedocima o vjerodostojnosti samih stranaka, mogu imati snagu potpunog dokaza, a koje neka sudac vrednuje procijenivši sve pokazatelje i pomagala, osim ako se pridruže drugi elementi koji ih opovrgavaju.

§ 2. U istim parnicama, iskaz jednog svjedoka može dati potpun dokaz, ako se radi o službenom svjedoku koji daje izjavu o stvarima koje je vršio po službenoj dužnosti, ili ako okolnosti stvari i osoba to savjetuju.

§ 3. U parnicama o spolnoj nemoći ili o nedostatku privole zbog duševne bolesti ili poremećaja psihičke naravi neka se sudac posluži djelom jednog ili više stručnjaka, osim ako se iz okolnosti očito vidi da je to nekorisno; u ostalim parnicama neka se obdržava propis kan. 1255.

§ 4. Ako u istraživanju parnice iskrne veoma vjerljiva dvojba o neizvršenju ženidbe, sud može, saslušavši stranke, obustaviti parnicu o ništavosti, dopuniti istraživanje da se dobije razrješenje neizvršene sakramentalne ženidbe; zatim, neka pošalje Apostolskoj Stolici spise zajedno s molbom jednog ili oba ženidbena druga za razrješenje, i s mišljenjem suda i eparhijskog biskupa.

4.° Presuda, njezino pobijanje i izvršenje

Kan. 1365 – Presuda kojom je prvi put ženidba proglašena ništavom postaje izvršna nakon isteka rokova predviđenih u kann. 1311-1314.

Kan. 1366 – § 1. Stranka koja se smatra oštećena presudom, a isto tako i promicatelj pravde i branitelj veze, imaju pravo podnijeti ništovnu žalbu ili priziv protiv presude, prema kann. 1302-1321.

§ 2. Kad isteknu zakonom predviđeni rokovi za ulaganje i slanje priziva, te nakon što je sud višeg stupnja zaprimio sudske spise, neka se uspostavi sudske vijeće, odredi branitelja veze i neka se upozori stranke da dadnu primjedbe u određenom roku; pošto prođe ovaj rok, sudske vijeće, ako je očito da je priziv samo odgodan, neka potvrdi odlukom presudu prvog stupnja.

§ 3. Ako je priziv prihvaćen, treba postupati na isti način kao i u prvom stupnju, primjenjujući ono što se treba primijeniti.

§ 4. Ako se u prizivnom stupnju iznese novi razlog ništavosti ženidbe, sud ga može, kao u prvom stupnju, prihvati i presudititi o njemu.

Kan. 1367 – Ako je donesena izvršna presuda, može se u svako vrijeme prizvati na sud trećeg stupnja radi novog ispitivanja parnice prema odredbi kan. 1325, pošto se iznesu novi i važni dokazi ili razlozi u neprekoračivu roku od trideset dana poslije najave pobijanja.

Kan. 1368 – § 1. Pošto presuda kojom je proglašena ništavost ženidbe postane izvršna, stranke čija je ženidba proglašena ništavom mogu sklopliti novu ženidbu, osim ako to prijeći zabrana koja je dodana samoj presudi ili koju je odredio mjesni hijerarh.

§ 2. Čim presuda postane izvršna, sudski vikar mora je priopćiti hijerarhu mjesta gdje je ženidba slavljenja; a taj hijerarh mora se pobrinuti da se što prije u matice vjenčanih i krštenih upišu presuđena ništavost ženidbe i moguće određene zabrane.

5.° Skraćeni ženidbeni postupak pred biskupom

Kan. 1683 – Sam eparhijski biskup mjerodavan je suditi u parnicama ništavosti ženidbe u skraćenom postupku ako:

1° zahtjev podnesu oba ženidbena druga ili jedan ženidbeni drug uz suglasnost drugog;

2° okolnosti stvari i osoba, potkrijepljeni svjedočanstvima ili ispravama su takve naravi da ne zahtijevaju pomnije istraživanje ili ispitivanje te jasno ukazuju na ništavost.

Kan. 1370 – Tužba kojom se pokreće skraćeni postupak, osim onoga što se navodi u kan. 1187, mora: 1° kratko, cjelovito i jasno iznijeti činjenice na kojima se zahtjev temelji; 2° navesti dokaze koje sudac može odmah prikupiti; 3° priložiti isprave na kojima se zahtjev temelji.

Kan. 1371 – Sudski vikar istom odlukom kojom utvrđuje formulu dvojbe imenuje istražitelja i prisjednika te određuje sjednicu, koja se ima održati sukladno odredbama iz kan. 1372 u roku od trideset dana, pozivajući sve one koji na njoj trebaju sudjelovati.

Kan. 1372 – Istražitelj, ako je moguće, neka prikupi dokaze na samo jednom zasjedanju te neka odredi rok od petnaest dana za iznošenje mišljenja u prilog veze i obrana stranaka, ako ih ima.

Kan. 1373 – § 1. Po primitku spisa, eparhijski biskup pošto se savjetuje s istražiteljem i prisjednikom te razmotri primjedbe branitelja veze i, ako ih ima, obrane stranaka, ako stekne moralnu sigurnost o ništavosti ženidbe, donosi presudu. U protivnom slučaju određuje provedbu redovitog postupka.

§ 2. Cjeloviti tekst presude s obrazloženjem treba što prije priopćiti strankama.

§ 3. Protiv presude biskupa priziva se na metropolitu ili na Rimsku rotu; ako je presudu donio metropolita ili drugi eparhijski biskup koji nema poglavara ispod rimskog prvosvećenika, priziva se na biskupa kojeg je on trajno odredio, posavjetovavši se s patrijarhom ili hijerarhom o kojem se govori u kan. 175.

§ 4. Ako je očito da je priziv samo odgodan, metropolita ili biskup o kojemu se govori u § 3, ili dekan Rimske rote, takav priziv trebaju odlukom odbaciti u potpunosti; ako je pak priziv prihvaćen, parnica se treba predati na redovito razmatranje u drugome stupnju.

6.° Postupak na temelju isprave

Kan. 1374 – Kad primi zahtjev prema odredbi kan. 1362, eparhijski biskup ili sudski vikar ili postavljeni sudac, pošto izostavi pravne oblike redovitog postupka, ali pozvavši stranke i uz sudjelovanje branitelja veze, može presudom proglašiti ništavost ženidbe, ako je na temelju isprave, koja nije podložna nikakvu protivljenju ili prigovoru, posve sigurno da postoji zapreka ili da nedostaje pravom propisani oblik, samo ako je s jednakom sigurnošću očito da nije dan oprost ili da zastupnik nije imao valjana naloga.

Kan. 1375 – § 1. Protiv presude, o kojoj se govori u kan. 1374, branitelj veze, ako razborito smatra da nedostaci ili neimanje oprosta nisu sigurni, mora se prizvati na suca drugog stupnja, kojemu treba poslati spise s napisanim upozorenjem da se radi o postupku na temelju isprave.

§ 2. Stranka koja se smatra oštećenom ima pravo na priziv.

Kan. 1376 – Neka sudac drugoga stupnja, uz sudjelovanje branitelja veze i pošto sasluša stranke, odluči treba li presudu potvrditi ili da se radije postupi u parnici po redovitome pravnom putu; u tom slučaju vraća parnicu sudu prvoga stupnja.

7.° Opće odredbe

Kan. 1377 – § 1. Neka se u presudi upozore stranke na čudoredne, dapače i na građanske obveze koje možda imaju jedna prema drugoj i prema djeci radi dužnog uzdržavanja i odgoja.

§ 2. Parnice za proglašenje ništavosti ženidbe ne mogu se voditi usmenim parničnim postupkom o kojem se govori u kann. 1343-1356.

§ 3. U ostalome s obzirom na način postupanja trebaju se primijeniti, osim ako se tome protivi narav stvari, kanoni o sudovima općenito i o redovitome parničnom suđenju, uz obdržavanje posebnih odredaba za parnice koje se tiču javnoga dobra.

Odredba kan. 1365 primjenjivat će se na presude kojima se ženidba proglašava ništavom objavljene nakon dana stupanja na snagu ovog motu proprija.

Ovom se dokumentu pridodaju pravila o načinu postupanja, koja sam smatrao neophodnim za isprav-

nu i savjesnu primjenu obnovljenog zakona, koji se ima brižljivo primjenjivati radi zaštite dobra vjernika.

Nalažem da ono što sam odredio ovim motu proprijem bude valjano i učinkovito unatoč svakoj protivnoj odredbi, pa makar ona bila vrijedna posebnog spomena.

Povjeravam s pouzdanjem zagовору славне и благословљене Дјевице Марије, коју исправно и истинито називамо „Theotokos”, Небеске мајке опće Цркве, те светих апостола Петра и Павла дјелотврну provedbu novog ženidbenog postupka.

Dano u Rimu, pri Svetome Petru, 15. kolovoza, na blagdan Uznesenja Blažene Djevice Marije, godine 2015., treće godine moga Pontifikata.

Način postupanja u vođenju parnica ništavosti ženidbe

Treća opća izvanredna skupština Biskupske sinode održana u listopadu 2014. utvrdila je poteškoću vjernika u pristupu crkvenim sudovima. Budući da je biskup, poput dobrog Pastira, dužan ići ususret svojim vjernicima kojima je potrebna osobita pastoralna skrb, uz detaljne odredbe za primjenu ženidbenog postupka, činilo se prikladnim, pri čemu se podrazumijeva suradnja Petrovog nasljednika i biskupa u širenju poznavanja zakona, ponuditi i neka sredstva kako bi rad sudova odgovarao zahtjevima vjernika, koji traže utvrđivanje istine o postojanju ili nepostojanju vêza njihove neuspjele ženidbe.

Čl. 1 - Eparhijski biskup, snagom odredbe kan. 192, § 1, je dužan u apostolskom duhu pratiti rastavljene ili razvedene ženidbene drugove, koji su zbog svoje životne situacije možda napustili vjersku praksu. On, dakle sa župnicima (usp. kan. 289, § 1) dijeli pastoralnu skrb za te vjernike u teškoćama.

Čl. 2 - Prethodna ili pastoralna istraga, koja unutar župskih ili eparhijskih struktura obuhvaća rastavljene ili razvedene vjernike koji dvoje o valjanosti svoje ženidbe ili su uvjereni u njenu ništavost, usmjerena je prema upoznavanju njihove situacije i prikupljanju korisnih elemenata za moguću provedbu redovitog ili skraćenog sudskog postupka. Ta će se istraga provoditi u okviru jedinstvenog eparhijskog ženidbenog pastorala.

Čl. 3 - Provedba ove istrage povjerit će se osobama prikladnim po mišljenju mjesnog hijerarha, koje za to posjeduju odgovarajuće kompetencije koje i ne moraju biti isključivo kanonsko-pravne. To su u prvome redu vlastiti župnik ili župnik koji je ženidbene drugove pripremao za sklapanje ženidbe. Ova se savjetodavna zadaća može povjeriti i drugim klericima, posvećenim osobama ili laicima koje odobri mjesni hijerarh.

Jedna ili više biskupija zajedno, prema sadašnjem ustrojstvu, mogu ustanoviti stalno tijelo preko kojeg će se vršiti ova služba te mogu po potrebi sastaviti Vademecum (Priručnik) koji će navesti osnovne elemente potrebne za prikladniju provedbu istrage.

Čl. 4 - Pastoralna istraga prikuplja podatke korisne za eventualno pokretanje parnice od strane ženidbenih drugova ili njihova zastupnika pred mjerodavnim sudom. U istrazi valja istražiti jesu li stranke suglasne u traženju ništavosti.

Čl. 5 - Pošto se prikupe svi elementi, ako to stvar zahtijeva, istraga se zaključuje tužbom, koju treba podnijeti mjerodavnom sudu.

Čl. 6 - Budući da se Zakonik kanona istočnih Crkava mora primjenjivati u svakom pogledu, uz poštivanje posebnih odredaba, i na ženidbene postupke, imajući na umu kan. 1377, § 3, ovim se pravilima ne želi podrobno opisati postupak u cijelini, već se prije svega želi rasvijetliti glavne zakonodavne novine i dopuniti ih, tamo gdje je potrebno.

1.° Mjerodavno sudište i sudovi

Čl. 7 - § 1. Naslovi mjerodavnosti o kojima se govori u kan. 1358 su istovrijedni, uz poštovanje koliko je moguće načela blizine suca i stranaka.

§ 2. Suradnjom sudova pak, sukladno kan. 1071, treba osigurati da svatko, bilo stranka ili svjedok, može sudjelovati u postupku uz najmanji trošak.

Čl. 8 - § 1. U eparhijama koje nemaju vlastiti sud, biskup neka se što prije pobrine za izobrazbu, pa makar i putem tečajeva trajnog i stalnog obrazovanja, koje u zajedničkoj namjeri promiču eparhije ili skupine eparhija i Sveta Stolica, osoba koje će moći surađivati na sudu na rješavanju ženidbenih parnica.

§ 2. Biskup može odstupiti iz suda osnovanog za više eparhija prema odredbi kan. 1067, § 1.

2.° Pravo pobijanja ženidbe

Čl. 9 - Ako ženidbeni drug umre tijekom postupka, prije zaključenja parnice, obustavlja se tijek parnice dok drugi ženidbeni drug ili onaj koga bi se to ticalo ne zatraži njezin nastavak; u tom slučaju zakoniti interes treba dokazati.

3.° Pokretanje i istraživanje parnice

Čl. 10 – Sudac može dopustiti usmeni zahtjev kad god je stranka spriječena podnijeti tužbu: ipak u tom slučaju neka naloži da bilježnik napismeno sastavi spis koji se treba pročitati stranci i koji ona mora potvrditi, a koji zamjenjuje pisanu tužbu stranke sa svim pravnim učincima.

Čl. 11 – § 1. Tužba se podnosi eparhijskom суду ili суду osnovanom za više eparhija, koji je odabran prema odredbi kan. 1359, § 2.

§ 2. Smatra se da se ne protivi tužbi tužena stranka koja se prepusti pravednosti suda ili koja, nakon što je po drugi put propisno pozvana, ne odgovori.

4.° Presuda, njezino pobijanje i izvršenje

Čl. 12 – Za moralnu sigurnost koju pravo zahtjeva nije dovoljna veoma velika važnost dokaza i pokazatelja, nego se zahtjeva da bude isključena svaka utemeljena i razborita dvojba o zabludi, pravnoj i činjeničnoj, iako se ne isključuje sama mogućnost protivnog.

Čl. 13 – Ako stranka izričito izjavi da odbija bilo kakve obavijesti o parnici, smatra se da se određena mogućnost primiti primjerak presuda. U tom slučaju može joj se priopćiti samo odredbeni dio presude.

5.° Skraćeni ženidbeni postupak pred biskupom

Čl. 14 – § 1. Od okolnosti koje mogu dopustiti vođenje parnice ništavosti ženidbe u skraćenom obliku postupka prema odredbama kann. 1369-1373, navode se primjerice: nepostojanje vjere koje može proizvesti hinjenu privolu ili zabludu koja određuje volju, kratkoča bračnog suživota, pobačaj učinjen radi sprječavanja rađanja potomstva, ustrajno održavanje izvanbračne veze u vrijeme ili neposredno nakon vjenčanja, zlonamjerno tajenje neplodnosti ili teške zarazne bolesti ili postojanja djece rođene iz prethodne veze ili zatvorske kazne, razlog sklapanja ženidbe koji je potpuno stran bračnom životu ili ženidba sklopljena zbog nepredviđene trudnoće, fizičko nasilje radi iznude privole, nesposobnost služiti se razumom dokazana medicinskom dokumentacijom, itd.

§ 2. Među ispravama koje podupiru tužbu su svi oni medicinski dokumenti koji otklanjaju svaču potrebu provedbe službenog vještačenja.

Čl. 15 – Ako je podnesena tužba radi pokretanja redovitog postupka, ali sudski vikar smatra da se parnica može voditi skraćenim postupkom, on će prilikom priopćenja tužbe prema odredbi kan. 1362, § 1, pozvati stranku koja nije potpisala tužbu da суду priopćí namjerava li pridružiti se predanoj tužbi i sudjelovati u postupku. Kada god to bude potrebno, on neka stranku ili stranke koje su potpisale tužbu pozove da čim prije dopune tužbu prema odredbi kan. 1370.

Čl. 16 – Sudski vikar može sebe osobno imenovati istražiteljem; ipak, ako je to moguće, treba imenovati istražitelja iz eparhije iz koje parnica potječe.

Čl. 17 – Prilikom poziva na sud prema kan. 1371, strankama treba priopćiti da, ako ih već nisu priložile tužbi, mogu podnijeti najmanje tri dana prije ispitivanja, pitanja koja žele da se prilikom preslušanja postave strankama ili svjedocima.

Čl. 18 – § 1. Stranke i njihovi odvjetnici mogu nazočiti preslušanju druge stranke i svjedoka, osim ako istražitelj ne smatra da zbog okolnosti stvari ili osoba treba postupiti drugačije.

§ 2. Bilježnik je dužan sastaviti zapisnik s odgovorima stranaka i svjedoka, ali u sažetom obliku i samo obzirom na ono što se odnosi na bit sporne ženidbe.

Čl. 19 – Ako se parnica vodi na sudu osnovanom za više eparhija, presudu izriče biskup mjesa na temelju kojeg je utvrđena mjerodavnost prema odredbi kan. 1358. Ako ih pak ima više, tada treba, ukoliko je moguće, primijeniti načelo blizine između stranaka i suca.

Čl. 20 – § 1. Eparhijski biskup prema svom razboritom суду neka odredi način izricanja presude.

§ 2. U presudi, koju u svakom slučaju mora potpisati biskup zajedno s bilježnikom, moraju se ukratko i sustavno obrazložiti razlozi odluke. Presuda se redovnim putem mora dostaviti strankama u roku od mjesec dana od dana odluke.

6.° Postupak na temelju isprave

Čl. 21 – Mjerodavni eparhijski biskup i sudski vikar se određuju sukladno odredbi kan. 1358.

(1) Usp. Drugi vatikanski koncil, Dogm. konst. Lumen Gentium, br. 27.

(2) Ivan Pavao II., Ap. konst. Sacri canones, 18. listopada 1990., Proemio, u: AAS, 82 (1990.), str. 1037.

(3) Usp. Franjo, Apostolska pobudnica Evangelii gaudium, br. 27, u: AAS, 105 (2013.), str. 1031.

Izjava Komisije HBK *Iustitia et pax*

O potrebi poštivanja međunarodnog prava u razgraničenju Republike Hrvatske i Republike Slovenije

Ova Komisija HBK već je u dva navrata, najprije u listopadu 2009., a zatim ponovno, u listopadu 2012. godine upozorila hrvatsku i međunarodnu javnost na dvostruku opasnost za pravdu i za mir koja se može pojaviti kod određivanja granica između novonastalih demokratskih država: prvu materijalnu, a koja može nastati ako se ne poštuju pravila i načela međunarodnoga prava, a drugu proceduralnu, ako se granični sporovi ne podastiru Međunarodnom sudu Ujedinjenih naroda u Haagu kao najiskusnijoj i najkompetentnijoj međunarodnoj sudskej instanci za rješavanje graničnih sporova između država.

1. Poštivanje postojećih granica. Republika Hrvatska, od proglašenja svoje nezavisnosti 25. lipnja 1991. i razdruživanja od nekadašnje jugoslavenske federacije, nije do danas ni prema kome od svojih susjeda iskazala bilo kakvu teritorijalnu pretenziju, premda hrvatski građani dobro znaju da je hrvatska Trojedna kraljevina 1918. godine u zajedničku državu unijela velika područja na svom istoku i jugu, konkretno istočni Srijem sa Zemunom i jug Dalmacije s Bokom kotorskom i Budvom. Federalnoj državi Hrvatskoj ta su područja bila oduzeta razgraničenjem koje je jugoslavenski komunistički režim proveo poslije II. svjetskog rata. Usprkos tomu, pa čak i ne spominjući te povijesne činjenice, Hrvatska je sustavno i načelno poštivala međunarodno-pravno načelo "uti possidetis iuris", tj. zatečeno stvarno stanje, koje se primjenjuje kod nastanka novih država, ili razdruživanja složenih državnih zajednica. Potom je načelu uostalom i međunarodna zajednica pravnim mišljenjem arbitražne komisije predsjednika ustavnih sudova Francuske, Njemačke, Italije, Španjolske i Belgije (Badinterova komisija), 11. siječnja 1992. potvrdila da granice bivših jugoslavenskih republika postaju međunarodno zaštićene, državne granice i da je svaka promjena tih granica silom pravno ništavna. Granice Republike Hrvatske, dakle, ostaju one granice koje su bile određene u bivšoj državi nakon II. svjetskog rata i koje su postojale u trenutku hrvatske referendumskе odluke o razdruživanju i izlasku iz bivše SFRJ.

2. Pretenzije susjeda i opasnosti arbitraže. Usprkos višestoljetnim dobrim odnosima izme-

đu naša dva naroda, moramo ovdje spomenuti kako je u teškim godinama rata i agresije na Hrvatsku (1991.-1995.) bilo nekih službenih izjava iz prijateljske zemlje Slovenije (parlament, vlada i pojedini ministri) u kojima se iskazivalo teritorijalne pretenzije na teritorij Republike Hrvatske, posebice vezano uz granicu u savudrijsko-piranjskom zaljevu. A kad je Slovenija postala članicom Europske unije, znamo da je godinama blokirala Hrvatsku u njezinu napredovanju prema EU. No, ona je uz to uvjetovala dizanje svoje blokade pristankom Hrvatske da se slovenske teritorijalne pretenzije ne rješavaju pred Međunarodnim sudom UN, kako je to bilo dogovorenog, nego bilateralno. Pod pritiskom da Slovenija ne zakoči hrvatske "pregovore" o pristupu Europskoj uniji, Hrvatska je (2009.) pristala na ad hoc arbitražu o kopnenim i morskim granicama sa Slovenijom, iako je prethodno gotovo sva kopnena granica bila utvrđena od strane dvostrane komisije dviju država.

Pristankom na takvu arbitražu napušten je naputak Europske komisije Hrvatskoj (cfr. Pregovarački okvir EU za Republiku Hrvatsku, 2005.) da se moguće granične sporove rješava pred Međunarodnim sudom UN u Haagu. Ali, napušten je i dogovor hrvatskog i slovenskog predsjednika Vlade (iz 2007.) o izlasku pred Međunarodni sud UN. Postupak pred arbitražom koji je započeo prije tri godine, privodi se sada kraju, nakon što su obje države iznijele pismeno i usmeno svoje stavove i argumente. Hrvatska strana se tijekom zadnjih tri godine arbitraže suzdržavala od bilo kakvih komentara.

3. Skandal "pritisaka i lobiranja". Proteklih dana, međutim, objavljena je snimka razgovora službenih slovenskih dužnosnika i slovenskog arbitra, a iz tog razgovora saznaje se i priznaje kako je slovenska strana prakticirala nedopuštena "dopunjavanja" spisa, "lobiranje" oko arbitra, iznošenje izjava pojedinih arbitara i pritiske s pokušajem utjecaja na arbitre u korist spomenutih slovenskih teritorijalnih pretenzija na moru. Time je prekršeno jedno od temeljnih načela međunarodnog prava da se ugovori moraju izvršavati u dobroj vjeri, a što primorava Republiku Hrvatsku da u skladu s pravom međunarodnih

ugovora i s načelom vladavine prava otkaže ovaj ugovor o arbitraži.

Zbog navedenih događaja, koji su bez presedana u slučajevima arbitraža među državama, kao i zbog flagrantnog kršenja međunarodnog prava od strane predstavnika Republike Slovenije, nije za čuđenje što je ovih dana javnost u Hrvatskoj vrlo uznemirena, kao i svi građani privrženi miru i duhu dobrosusjedstva između slovenskog i hrvatskog naroda. Otkriveni i ostavakama priznati, nedopustivi i skandalozni pritisci na tijek arbitraže potakli su Vladu RH i Hrvatski sabor da o tomu temeljito rasprave.

Budući da Komisija Iustitia et pax prati društvena i crkvena kretanja u našoj zemlji pod vidikom pravde i mira, smatrali smo potrebnim i korisnim, u ovom trenutku skandalognog i protupravnog pritiska na arbitre, uputiti ovu Izjavu javnosti s njezinim kršćanskim, građanskim i općeljudskim razlozima:

- Prvi je razlog kršćanski poticaj i djelovanje u korist trajnoga mira i dobrih odnosa sa sru-

sjedima. U duhu onog evanđeoskog zlatnog pravila: "Kako želite da ljudi čine vama, tako činite i vi njima" (Mt 7, 12). Ne čini, dakle, drugome što ne želiš da drugi tebi učini.

- Drugi je razlog onaj građanski. Brigom za zemlju i Domovinu koju nam "višnji Bog je dô" želimo ovom izjavom izraziti potporu nositeljima vlasti neka u vršenju preuzetih dužnosti poštuju izglasane zakone, Ustav i međunarodno pravo.

- Treći motiv i razlog nadahnut je općeljudskom brigom za mir, istinu i pravdu u Europi i u svijetu... i posebice zahtjevom da se na hrvatskim granicama ne prihvati nepravda, ne "obavi trgovina" i ne pobijedi ucjena. Tada bi to bio opasan presedan i primjer mnogim protivnicima mira i pravde na trusnim područjima Europe, Srednjeg istoka, Afrike i svijeta.

U Zagrebu, 28. srpnja 2015.

Mons. Vjekoslav Huzjak, biskup bjelovarsko-križevački, predsjednik Komisije HBK Iustitia et pax

Izjava predsjednika HBK mons. Želimira Puljića

Na brojne upite vezano za inicijativu o službenom uvođenju pozdrava "Za dom spremni" u sustav Hrvatske vojske, predsjednik HBK zadarski nadbiskup Želimir Puljić upućuje javnosti sljedeću izjavu:

Predstavljati i voditi razne inicijative u demokratskom društvu način je izražavanja slobode mišljenja. Oni pak koji takvoj inicijativi dadnu svoj pristanak i svoj potpis očituju dvije stvari:

- Prvo, podržavaju ono što pokretači ideje obrazlažu;

- Drugo, svojim potpisom pokazuju da živimo u ozračju demokratskog društva u kojem se može pisati i potpisivati bez straha da će zbog toga netko poći na "obavijesni razgovor" ili završiti na sudu i u zatvoru.

No, svi koji potpisuju i podržavaju takve inicijative, moraju biti spremni odgovarati svima koji opravdano traže obrazloženje i argumente takvih prijedloga. Ne bih stoga mogao obrazlagati osobne stavove dvojice biskupa koji su svojim potpisom na tu peticiju izrazili svoje očitovanje o tom prijedlogu. Naravno, takvim potpisom to ne čini ni biskup u ime svoje biskupije, ni profesor u ime fakulteta, ni redovnik u ime svoje redovničke zajednice, ni akademik u ime Akademije, već u svoje osobno ime.

Ostajući dakle na demokratskoj razini, imao bih prijedlog s obzirom na ovu i slične teme o kojima se nerijetko traži očitovanje putem pe-

ticije ili referendumu. Pogotovu kad se radi o dvoznačnim i nedovoljno definiranim pojmovima koji najčešće izazivaju napetosti i prijepore. Ili pak ako ideje i prijedlozi daju široku mogućnost manipulacije ljudskim osjećajima, vrijednostima ili tome slično. A čini se da pozdrav "Za dom spremni" ulazi u to područje dvoznačnosti i nejasnoće.

Smatram, stoga, kako bi bilo korisno i svrishodno o određenom predmetu, koji u danom trenutku zaokuplja javnost, prirediti prigodan skup ljudi od struke koji će dati svoje stručne i znanstvene priloge. A nakon toga, temeljem zaključaka s toga skupa eventualno poduzeti očitovanje putem potpisa ili referendumu. U protivnom, postoji opasnost da se neku zanimljivu inicijativu "privatizira", a ona može imati obilježja šireg, općeg interesa, pa je šteta ako nema znanstvenu i stručnu podlogu. Pogotovu ako nosi "političku" ili neku drugu etiketu što je onda izlaže još većoj pogibelji i mogućnosti manipuliranja, navijanja i stvaranja nepotrebnih napetosti i društvenog raslojavanja, umjesto konstruktivnih rasprava, razgovora, dogovora i zaključaka.

Zagreb, 28. kolovoza 2015.

*Zadarski nadbiskup Želimir Puljić, predsjednik
Hrvatske biskupske konferencije
Tiskovni ured HBK*

Apel vjerskih predstavnika u Republici Hrvatskoj za pomoć izbjeglicama

Poštovani sugrađani, dragi vjernici!

Svjedoci smo velike neopisivo bolne humanitarne krize. Milijuni su prognani iz svojih domova u Siriji i u Iraku. Spas u Europi traže i mnogi koji dolaze iz Afrike. Potresne slike izbjeglica koje ulaze u Makedoniju i Srbiju, te pokušavaju ući u Europsku uniju preko mađarske granice, izazivaju bojazan i nemir.

Republika Hrvatska bi mogla uskoro biti na velikom iskušenju i zato vas želimo potaknuti kako bismo svi skupa bili sposobni činiti dobro. Prihvati izbjeglice dužnost je svake osobe. Papa Franjo je nedavno kazao kako je odbijanje izbjeglica ravno ratnom zločinu. Izbjeglice su, naime, naša braća i sestre koji traže dom daleko od svoje zemlje u kojem mogu živjeti bez straha. Ne zaboravimo, poštovani sugrađani, da se ljudsko dobrostojanstvo uvijek mora poštovati.

Prisjetimo se uz to onih tužnih godina rata kada su brojni naši ljudi bili u sličnim neprilika. Tada su nam mnoge zemlje i mnogi dobri ljudi pomagali. Pozivamo stoga sve, a u prvome redu naše vjernike neka budu humani i neka njeguju kulturu srdačnosti i sućuti, bratstva i solidarnosti.

Mi ćemo, zajedno sa hrvatskim vlastima, civilnim udrugama i međunarodnim organizacijama, učiniti maksimalan napor da se izađe u susret izbjeglicama. Stavit ćemo na raspolaganje vlastite raspoložive kapacitete kako bismo se pokazali kao ljudi koji znaju prepoznati brata i sestru u nevolji velikoj. Budimo složni i otvoreni za njihove potrebe i teškoće koje nas podsjećaju na patnje i dramu čovječanstva. Jer, ti su ljudi prisiljeni živjeti u teškim i ponižavajućim uvjetima, bez mogućnosti početka dostojanstvenog života. Stoga je služiti, pratiti i štititi imperativ sadašnjeg trenutka.

Služiti zapravo najprije znači uživjeti se u njihove probleme. Najprije je nužno uspostaviti s njima ljudske odnose, te pokazati blizinu i solidarnost. Služiti izbjeglicama i prognanima znači također prihvati zahtjeve za pravednošću i nadom, te zajednički tražiti putove i konkretnе staze oslobođenja.

No, samo prihvaćanje izbjeglica nije dovoljno.

Istinsko milosrđe koje nam Bog dariva i kojemu nas uči zahtjeva pravednost, kao i način kako pomoći siromahu da nađe put kako više ne bi bio siromah komu je potrebna menza i smještaj u prihvatištu. A to znači pratiti izbjeglice i prognanike dok ne osjete i dožive da im je priznato pravo na rad i život dostojan čovjeka.

Bog nas poziva na velikodušno i hrabro prihvaćanje u ovim izazovnim okolnostima. Svjesni smo kako to nije ni lako ni jednostavno. Ali, potrebno je imati hrabrosti. Istina, već činimo puno, ali smo možda pozvani učiniti i više. Prihvatišmo i dijelimo ono što nam je Božja ljubav darovala. Budimo blizu skromnim ljudima, a posebice onim posljednjima i ugroženima. Potrebni su ljudi velikog srca i solidarne zajednice koje će konkretno ostvarivati ljubav!

Uvjereni smo da će nas ova kušnja i djelotvorna ljubav, koja se sada od nas traži, učiniti boljim ljudima i boljim društvom. Svima hvala na dobroti darežljivog srca i neka sve prati Božji blagoslov!

U Zagrebu, 1. rujna 2015.

mons. Želimir Puljić, zadarski nadbiskup i predsjednik HBK

dr. Porfirije Perić, mitropolit zagrebačko-ljubljanski
Giorgio Grlj, predsjednik protestantskog evanđeoskog
vijeća

Luciano Moše Prelević, glavni rabin u RH
dr. Kotel Da Don, glavni rabin Židovske vjerske
zajednice Bet Israel u RH
muftija dr. Aziz Hasanović, predsjednik Mešihata
Islamske zajednice u RH



Izjava predsjednika HBK u svezi apela za pomoć izbjeglicama

Predsjednik HBK, zadarski nadbiskup Želimir Puljić, u utorak 1. rujna, povodom Apela vjerskih zajednica u RH za pomoć izbjeglicama, potiče vjernike i sugrađane u Hrvatskoj da odgovore otvorenim srcem jer "nalazimo se pred problematičnim i teškim izazovom izbjeglica koje preko Makedonije i Srbije idu u Mađarsku. Jasno je da moramo s njima suošjećati. I da nas srce boli i da nas podsjeća na nešto što smo i mi u nedavnoj prošlosti doživjeli. Ali, s druge strane, mi smo doživjeli i dobrotu ljudi, mi smo doživjeli kako su nam ljudi pomagali iz inozemstva, kako smo mi ljudi ugošćavali. Sjetimo se samo više od 500.000 izbjeglih iz BiH koji su bili smješteni u Hrvatskoj, a Hrvatska je bila u ratnom stanju. Stoga smo zajednički htjeli uputiti apel našim ljudima da imaju široko srce, ako se dogodi da nama neki val izbjeglica dođe. Da im otvorimo svoje samostane, crkve, svoje dvorane i ono što

nam stoji na raspolaganju. Da osjete da nisu prezeni, da nisu odbačeni", rekao je mons. Puljić.

Na strahove nekih ljudi da među pridošlima ima i terorista ili kako se govori o islamizaciji Europe, mons. Puljić rekao je: "Ovo nije trenutak za to propitivati. To je stvaranje negativnog naboja koje ljudi u nevolji još više ozlojeđuje. Ne ulazim u motive zašto oni bježe, ali sigurno je, zbog rata, veliki dio zbog rata, možda neki i zbog ekonomskih razloga. Kao što i naši odlaze, samo legalno, a ovi idu ilegalno, stotine i stotine njih čamcima. To je strašna mreža krijumčara koji izlažu ljudi, obećavaju im, opljačkaju ih pa doveđu ovamo. Ali, neovisno o motivima i strahovima, ovdje mora progovoriti ljudsko i kršćansko srce. Tu su izbjeglice, tu su prognanici koje treba nahraniti, zaodjenuti i pomoći im da se negdje skrase. To je naš stav", poručio je nadbiskup Puljić.

Priopćenje Međubiskupijskog suda u Zagrebu

O reformi kanonskog postupka za parnice proglašenja ništavosti ženidbe u Zakoniku kanonskog prava

Na mrežnoj stranici Međubiskupijskih sudova u Zagrebu objavljeno je priopćenje:

Dragi vjernici, poštovane stranke u postupku pri Međubiskupijskim sudovima u Zagrebu.

Dana 8. rujna 2015. papa Franjo progglasio je dva motuproprija kojima je reformirao kanonski postupak za parnice proglašenja ništavosti ženidbe. Motuproprijem Mitis Iudex Dominus Iesus učinjena je reforma Zakonika kanonskog prava koji vrijedi za vjernike latinskog obreda, a motuproprijem Mitis et misericors Iesus, učinjena je reforma Zakonika kanona istočnih Crkava koji vrijedi za vjernike istočnih obreda.

Za vjernike i stranke u postupku na koje bi se mogle odnositi proglašene odredbe donosimo dva najvažnija naglaska iz motuproprija Mitis Iudex Dominus Iesus.

1. Parnice ništavo-

sti ženidbe i dalje će biti vođene "sudskim, a ne administrativnim putem", kako bi se u najvišem stupnju zaštitila istina o svetom vezu. Radi ubrzavanja postupka bit će dovoljna samo jedna izvršna presuda u prilog ništavosti ženidbe, dakle više neće biti potrebne dvije istovjetne odluke. U slučaju kada biskup ne može ustaviti zborni sud u svojoj biskupiji, vođenje parnice može povjeriti sucu pojedincu, koji i dalje mora biti klerik, a naglašava se da je biskup su-

dac među vjernicima koji su mu povjereni. Otud proizlazi potreba, kako u velikim tako i u malim biskupijama, da biskup osobno pruži znak obnove crkvenih struktura i svoju sudsku službu u ženidbenim pitanjima ne prepusti posve drugim uredima u kuriji.

2. Osim postojećeg postupka na temelju isprave uvodi se i kraći postupak u slučajevima u kojima posebno očiti



argumenti govore u prilog ništavosti ženidbe, npr. kada proglašenje ništavosti ženidbe traže oba ženidbena druga ili jedan ženidbeni drug uz pristanak drugog, i ako je riječ o takvim okolnostima činjenica i osoba, koje su podržane svjedočanstvima i dokumentima, koji ne zahtijevaju istraživanje ili pomnije ispitivanje, te se ništavost ženidbe čini očitom. Kako bi se u ovom skraćenom postupku zaštitilo načelo nerazrješivosti ženidbe, biskup će biti sudac kao "jamstvo katoličkog jedinstva u vjeri i stezi".

Sve ostale promjene odredbi specifično su stručne, procesno-pravne naravi i odnose se ponajviše na zadaće dijecezanskog biskupa ili službenika pravde.

Reforma se kanonskog postupka odnosi samo na procesno kanonsko pravo, a ne na supstantivno ženidbeno pravo. Stoga obavještavamo pastire, savjetnike i vjernike da se proglašenim odredbama ne uvode neki novi kanonski razlozi ništavosti ženidbe nego se samo djelomično reformiraju odredbe koje se trebaju obdržavati na biskupijskim i međubiskupijskim sudovima u vođenju parnice ništavosti ženidbe.

Proglašenim odredbama ni na koji način ne zadire se u bit parnice za proglašenje ništavosti ženidbe, tj. i dalje je za prihvaćanje tužbe i vođenje parnice potrebno da postoji pravni

temelj (kanonski razlog ništavosti ženidbe u trenutku davanja i primanja ženidbene privole) obrazložen i bar općenito potkrijepljen dokazima, stranka pak koja podnosi tužbu ima teret dokazivanja, a presuda, odnosno stjecanje moralne sigurnosti o ništavosti ženidbe, mora počivati isključivo na spisima i dokazima.

Reforma će pridonijeti da parnice za proglašenje ništavosti ženidbe traju nešto kraće, osobito u slučaju kad će se moći primijeniti skraćeni postupak. U hrvatskim okolnostima reformom će se s jedne strane rasteretiti rad priviznih sudova, ali će s druge strane sudovi prvog stupnja trebati biti oprezniji u utvrđivanju istine o nerazrješivosti ženidbe koja proizlazi iz Isusova nauka, a na što je više puta upozorio Benedikt XVI. u nagovorima službenicima pravde suda Rimske rote.

Odredbe iz motuproprija počet će se primjenjivati od 8. prosinca 2015. godine.

Ovim putem obavještavamo stranke u postupku, na koje će se primjenjivati proglašene odredbe, da će tijekom sudskog postupka o svemu biti pravovremeno obaviještene.

Isto tako obavještavamo sve zainteresirane da će Međubiskupijski sudovi u Zagrebu uskoro objaviti i cijeloviti tekst oba motuproprija u svrhu upoznavanja s novim kanonskim propisima.



DEKRETI I IMENOVANJA U VOJNOM ORDINARIJATU

Obavijest iz Ureda Vojnog ordinarijata o imenovanjima i razrješenjima u Vojnom ordinarijatu

Natporučnik Ranko Vrban, pomoćnik vojnog kapelana u Vojnoj kapelaniji „**Sv. Nikola Tavelić**“ u Zagrebu, razriješen je iz službe 31. svibnja 2015. godine zbog odlaska u mirovinu. Vojni ordinarij zahvalio je natporučniku Vrbanu na djelovanju u sklopu Vojnog ordinarijata.

P. Mirko Vukoja, vojni kapelan u Vojnoj kapelaniji „**Sv. Martin Tourski**“ u Delnicama i dosadašnji kapelan poslužitelj u Vojnoj kapelaniji „**Sv. Petar i Pavao**“ u Ogulinu 15. srpnja 2015. godine razriješen je službe kapelana poslužitelja u Ogulinu.

O. Ivo Topalović, kapelan u Vojnoj kapelaniji „**Sv. Gabrijel arkanđeo**“ u Zemunu 1. kolovoza 2015. godine imenovan je dekanom Splitskog dekanata za Hrvatsku vojsku na tri godine.

Vlč. Alojz Kovaček, svećenik Osječko-đakovačke nadbiskupije, koji je obavljao službu vojnog kapelana u Vojnoj kapelaniji „**Kraljica svete Krunice i sv. Ivan Kapistran**“ u Vinkovcima, od 31. kolovoza 2015. godine razriješen je službe zbog odlaska u mirovinu. Vojni ordinarij zahvalio je vlč. Kovačeku na sedamnaest godina služenja u dušobrižništvu Oružanih snaga Republike Hrvatske. S istim danom vlč. Kovaček razriješen je i službe dekana Osječkog dekanata za Hrvatsku vojsku, a vršiteljem dužnosti dekana imenovan je **vlč. Ante Mihaljević**.

Fra Mato Vincetić, svećenik Franjevačke provincije Svetog Križa Bosne Srebrenе, 1. rujna 2015. godine imenovan je vojnim kapelanom u Vojnoj kapelaniji „**Kraljica svete Krunice i sv. Ivan Kapistran**“ u Vinkovcima.

Vlč. Marin Drago Kozić, policijski kapelan i dosadašnji svećenik Sisačke biskupije, odlukom vojnog ordinarija 8. rujna 2015. godine inkardiniran je u Vojni ordinarijat u RH.

Vlč. Matija Žugaj, svećenik Riječke nadbiskupije, koji je obavljao službu vojnog kapelana u Vojnoj kapelaniji „**Sv. Ilija Prorok**“ u Petrinji, 30. rujna 2015. godine razriješen je službe kapelana. S istim danom vlč. Žugaj razriješen je i službe kapelana poslužitelja u Policijskoj kapelaniji „**Sv. Kvirin Sisački**“ u Sisku.

Vlč. Antonio Mikulić, novozaređeni svećenik Vojnog ordinarijata u RH, 1. listopada 2015. godine dekretom vojnog ordinarija imenovan je vojnim kapelanom Vojne kapelaniјe „**Sv. Ilija Prorok**“ u Petrinji.

Novoimenovanim svećenicima - vojnim i policijskim kapelanim, kao i njihovim pomoćnicima - želimo uspjeh u radu na dobrobit povjerenih im duša, a svim kapelanima koji su s nama surađivali zahvaljujemo za pastoralno djelovanje te uspjeh u drugim, povjerenim im službama.

IZVJEŠĆA I DOGAĐAJI

Vlč. Antonio Mikulić proslavio mladu misu



U nedjelju 26. srpnja vlč. Antonio Mikulić slavio je svoju mladu misu u rodnoj župi Potočani u Bosanskoj Posavini. Na svetoj misi prisustvovalo je oko 2000 ljudi, rodbine, prijatelja, župljana. Nakon roditeljskog blagoslova, i uvodnog govora župnika fra Mladenom Joziću, započela je sveta misa ispred crkve sv. Ante pred okupljenim mnoštvom.

Mladomisnik je misu slavio zajedno s generalnim vikarom Vojnog ordinarijata o. Jakovom Mamićem, vojnim kapelanicima vlč. Vladom Mandurom i don Milenkom Majićem, drugim policajskim i vojnim kapelanicima, župnikom Mladenom Jozićem, isusovcima p. Ivanom Antunovićem, de-

kanom Filozofsko teološkog instituta Družbe Isusove u Zagrebu, p. Miroslavom Čadekom, profesorom na FT institutu, karmeličaninom o. Ilijom Tipurićem, i ostalim svećenicima Doborskog dekanata. Propovijedao je vlč. Vlado Mandura, vojni kapelan u Karlovcu i Kamenskom. Misni kum bio je vlč. Ivan Ravlić iz Posavske Mahale.

Na kraju svete mise mlatomisnik se u emotivnom govoru zahvalio dragome Bogu, roditeljima, i ratovima izmučenom rodnom kraju iz kojega je potekao, kao i svima koji su sudjelovali u pripremi mlade mise.

Vlč. Antonio je prvi dijecezanski svećenik u povijesti župe sv. Ante Padovanskog u Potočanim. Župa je prije rata brojala oko 4500 vjernika a danas broji oko 1000. Ali i dalje je bogata duhovnim zvanjima pa ima tri bogoslova. Zanimljivost iz župe je svakako činjenica da je prvi župnik za Hrvate Sjeverne Amerike u 19. stoljeću bio fra Dobroslav Božić. On je uz pomoć biskupa Strossmayera, u Alleghenyu u Pittsburghu, osnovao prvu hrvatsku rimokatoličku župu.

Nakon misnog slavlja uslijedio je ručak uz prigodnu izvornu glazbu posavskog kraja, šargija i violina. Nastupalo je i folklorno društvo HKD Napredak.



Hodočašće Hrvatske vojske, policije i branitelja Gospo Sinjskoj

U svetištu Čudotvorne Gospe Sinjske u Sinju u povodu proslave 300. obljetnice slavne pobjede Sinjana po zagovoru Gospe Sinjske nad Osmanlijama 1715. u suboto 1. kolovoza održano je prvo hodočašće Hrvatske vojske, policije i branitelja Gospo Sinjskoj. Na hodočašću su sudjelovali vojni biskup mons. Juraj Jezerinac, generalni vikar Vojnog ordinarijata u RH dr. o. Jakov Mamić te vojni i policijski kapelani. U koncelebraciji su bili sinjski gvardijan fra Petar Klapež, sinjski župnik fra Ante Bilokapić i drugi svećenici iz samostana i okolnih župa. Na hodočašću je sudjelovalo oko 450 vojnika, pripadnika policije i branitelja te oko 1500 vjernika.

Uoči početka skidanja slike Čudotvorene Gospe Sinjske Orkestar Oružanih snaga RH izveo je duhovne i domoljubne skladbe u dvorištu franjevačkog samostana Gospe Sinjske. Uslijedila je svečana procesija i prijenos slike iz crkve na Stari Grad gdje je upriličeno cijelonoćno bđenje predvođeno molitvenim skupinama župa Cetinske krajine. Dolaskom procesije na Gospin Grad župnik župe Čudotvorene Gospe Sinjske fra Ante Bilokapić pročitao je pozdravne riječi provincijala fra Joška Kodžomana koji zbog sprječenosti nije mogao sudjelovati u slavlju.

U pozdravnim riječima stajalo je: "U jubi-

larnoj godini 300. obljetnice slavne pobjede malobrojne kršćanske posade, naših branitelja, nad višestruko brojnijim neprijateljem, te u predvečerje 20. obljetnice najvećeg nacionalnog blagdana i proslave Dana hrvatskih branitelja i Dana domovinske zahvalnosti, koji ćemo za koji dan slaviti u kraljevskom gradu Kninu, još ste jednom svi zajedno okupljeni oko lika one, kojoj možemo zahvaliti za sve svoje izvojevane pobjede, za ponos, slavu i junaštvo naših branitelja kroz povijest do dana današnjega. Zahvalnost je najveća odlika čovječnosti u nama. Sve vrijedno u životu nastaje i rađa se iz zahvalnosti. Bilo da je riječ o obitelji, bilo da je riječ o narodu, bilo da je riječ o vjeri, u kojoj smo kršteni, sve je niklo iz zahvalnosti i sve poziva na zahvalnost".

Fra Joško Kodžoman obratio se i pripadnicima oružanih snaga RH te im poželio "neka vam Majka od milosti, naša Čudotvrna Gospa Sinjska, bude pomoć u životu, neka vam od Boga svima isprosi milost zdravlja, radosti i hrabrosti. Neka vas nadahnjuje da u životu budete uvijek na pravoj strani, na strani dobra, pravednosti i mira".

Kao domaćin, gvardijan fra Petar Klapež pozdravio je hodočasnike uz zahvalu Bogu za Majku od milosti koja se od slavne pobjede nad Turcima već tristo godina u Sinju časti pod na-



zivom Čudotvorna Gospa Sinjska. "Prije 300 godina uz Gospin zagovor dogodila se pod Sinjem slavna pobjeda nad neusporedivo jačim neprijateljem. Prije 20 godina, opet uz Gospinu pomoć, u vojno redarstvenoj akciji Oluja od silnog neprijatelja oslobođena je jedina i najljepša nam domovina Hrvatska".

Euharistijsko slavlje koje je uslijedilo predvodio je biskup Jezerinac koji je na početku rekao: "Hvalevrijedno je da na ovoj obljetnici sudjeluju predstavnici hrvatskih branitelja, vojske i policije, koji su u nekom smislu nasljednici hrvatskih vitezova, a koji su po zagovoru i pod zaštitom 'Majke od milosti' obranili Sinj i okolicu od osvajača". Spominjući se 300. obljetnice pobjede pod Sinjem istaknuo je kako želi probuditi ponos, odgovornost i zahvalnost.

"Ponos: narod Cetinske krajine posebno je ponosan što je Marijinim posredstvom bio spašen od turske vojske. To je njegovo duboko uvjerenje, koje se ne može ničim narušiti. Odgovornost, jer povijest obvezuje. Događaji su nam predani da bi živjeli, a naša je odgovornost u tome presudna. To je ponos koji obvezuje, koji budi odgovornost i rađa zahvalnost Bogu i Majci Božjoj na nebrojenim primljenim milostima. Biti zahvalan Bogu i Majci Božjoj znači prije svega svjedočiti vjeru vlastitim životom i prenijeti je nadolazećim pokoljenjima", rekao je biskup. Ova se zahvalnost održava i hrani prijenosom događaja koji utemeljuju zahvalnost. U nastavku propovijedi biskup je podsjetio na riječi pape Ivana Pavla II. kad je bio među nama i kada nas je podsjetio kako nam je Bog dao u baštinu predivnu zemlju čija nacionalna himna počinje riječima "Lijepa naša domovino". Kako u ovim riječima ne vidjeti podsjećanje na dužnost spram te baštine, zapitao se biskup Jezerinac te pojasnio kako nam je Papa tim riječima poručio da nam je živjeti u toj baštini. "Ne biti vjeran toj našoj kršćanskoj baštini, bio bi znak naše nevjere, da ne kažem izdaje, znak prezira prolivene krvi svih branitelja ove zemlje, a danas

s ponosom ističemo one drevne branitelje iz 1715. godine", rekao je biskup. Kratko je podsjetio na godine i događaje koji su prethodili dolasku fratra i vjerničkog kršćanskog puka iz Rame u Sinj te donošenje slike Gospe Sinjske pred kojom će puk Sinja 1715. izmoliti Gospin zagovor za spas pred jačim i brojnijim neprijateljem. "Postoje razna tumačenja, no dogodilo se svakako nešto što ne možemo protumačiti kao normalnu pojavu. Sami su Turci tumačili svoj poraz, navodeći da su svaku noć gledali kako jedna žena, obasjana svjetлом, hoda zidinama tvrđave. Vidjevši tu pojavu Turci su počeli bježati. Branitelji grada Sinja bili su uvjereni, zajedno s vjerničkim pukom, da je to bila pobjeda i dar "Majke od milosti", dar Majke Božje pred čijim su se likom molili. Slično je tumačio pobjedu hrvatske vojske blagopokojni kardinal Franjo Kuharić u domovinsko-obrambenom ratu, kad se hrvatska vojska obranila i pobijedila agresora na sam blagdan Majke Božje Snježne", rekao je biskup.

Ono što ljudi privlači da dođu Gospoj Sinjskoj su bezbrojne milosti koje Marija dijeli vjernom puku, posebno darovi obraćenja, koji su najveća čudesna, istaknuo je biskup Jezerinac. "Imati Isusovu majku za svoju majku jamstvo je naše duboke povezanosti ne samo s Marijom, nego i međusobno i s Isusom. Kada bismo kao vjernici bili više toga svjesni ne bismo bili toliko podijeljeni jedni protiv drugih. Tu nam se ozbiljno postavlja pitanje jesmo li i koliko stvarno povezani s Isusom Kristom", rekao je biskup. Pozivam vas danas s ovog mjesta krvi i nade borimo se protiv podjele među nama, jer one će nas iskorijeniti. Borimo se za međusobnu povezanost i solidarnost, jer ona će nas očuvati. Borimo se za povijesnu vjernost, jer ona je Domovina, potaknuo je biskup Jezerinac. Pozvao je i franjevce čuvare tog svetišta da čuvaju memoriju slobode toga grada i sinjskog kraja i da ostanu svjedoci mučne povijesti naroda, ali i njegove povezanosti s Gospom i dragim Bogom.



Proslava zaštitnice Vojnog ordinarijata u Kninu

U povodu proslave zaštitnice Vojnog ordinarijata Gospe Velikoga hrvatskog krsnog zavjeta, Dana pobjede i domovinske zahvalnosti, Dana hrvatskih branitelja i 20. obljetnice vojno-redarstvene operacije "Oluja" u srijedu 5. kolovoza u novoizgrađenoj crkvi Gospe Velikoga hrvatskoga krsnoga zavjeta u Kninu misu za domovinu predvodio je zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić.

Koncelebrirali su hrvatski (nad)biskupi na čelu s predsjednikom Hrvatske biskupske konferencije zadarskim nadbiskupom Želimirom Puljićem, biskupi iz BiH mostarsko-duvanjski Ratko Perić i vojni Tomo Vukšić, predsjednik Hrvatske konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica fra Jure Šarčević, provincijal Franjevačke provincije Presvetoga Otkupitelja fra Joško Kodžoman i brojni dijecezanski i redovnički svećenici.

Riječi dobrodošlice na početku je uputio šibenski biskup Ante Ivas. Ističući da je to dan domovinske zahvalnosti hrvatskoga naroda za dar mira, biskup je rekao: "Ovo je dan zahvalnosti svim hrvatskim braniteljima od Udbine i Zrina, od Vukovara do Knina, svim poginulima i živima koji nikad nisu otimali tuđe, nego krvljui i životom i žrtvom branili svoj komad svete zemlje. Jer zemlja je i mati i dijete koju nam Bog dade da u njoj živimo po njegovim zakonima u slobodi djece Božje, da bude dobro i blagoslovljeno nama i našoj djeci poslije nas, zauvijek".

U propovijedi, kardinal Bozanić je istaknuo kako „Neprevarljivim očima duše zagledani u svoju povijest, svjesni okolnosti koje su nas dopratile do ove točke, mi se sjećamo, i mi svjedočimo, ovdje, pred Bogom, da su se prvih dana mjeseca kolovoza godine 1995. upravo u Kninu, simbolički otključala vrata kroz koja je hrvatska

domovina oslobođena. Hrvatski branitelji i redarstvenici tada su ušli u Knin, noseći u srcima svoje supruge, djecu, očeve i majke, braću i sestre, obitelji, gradove od Vukovara do Dubrovnika, i cijeli narod. Danas smo ponosni došli u Knin sa svima njima povezani u srcu kako bismo, kao Crkva, zahvalili Bogu na daru slobode. Baštinici smo mira. I danas Bogu zahvaljujemo za sve žive koji su nam ga omogućili, a molimo za one koji su živote utkali u neprobojno platno naše slobode".

"Ako se hrvatski vjerni puk tijekom Domovinskoga rata predao zagovoru Blažene Djevice Marije, što su na poseban način, s krunicom u ruci, činili hrvatski branitelji, je li bilo moguće da se veličanstvena pobjeda ne izbori i na njezin blagdan? Ona je posređovala Isusovu prvom čudu u Kani Galilejskoj, a znamo da je njezin zagovor, zaštita Gospe Snježne, bio presudan i u čudu hrvatske obrane i oslobođenja", istaknuo je zagrebački nadbiskup.

U homiliji je istaknuo da su i visoke međunarodne institucije potvrđile da je oslobođanje Hrvatske bila časna misija hrvatskih vojnika, i da je jedini motiv hrvatske države bio uspostava pravednoga mira. "Dovoljno je zaviriti u podatke o onima koji su Hrvatsku branili i oslobodili, kako bi se shvatilo da hrvatska sloboda nije plod nacionalne niti vjerske isključivosti. Vojno-redarstvena akcija 'Oluja' označila je završetak rata u Hrvatskoj, omogućila mirnu reintegraciju preostalog okupiranoga hrvatskoga teritorija i donjela nagovještaj mira za Bosnu i Hercegovinu", rekao je kardinal.

Stoga je zapitao kako je moguće da danas netko optužuje Hrvatsku za protjerivanje, nazvano etničkim čišćenjem, kada su upravo Hrvati i priпадnici nesrpskoga stanovništva s tog okupi-



ranog područja bili u jesen 1991. godine protjerani, morali ostaviti svoja ognjišta i sve što su imali, a mnogi su među njima bili i pogubljeni. Opuštošeno je na tom području 68 katoličkih župa, a prognano oko 100.000 katoličkih vjernika. "Nakon oslobođenja, u kolovozu 1995. godine, u tim župama naišli smo na pustoš i otkrili porušene i spaljene domove naših vjernika, razorene i obeščašene katoličke crkve, kapele, groblja - pogazeno svjedočanstvo našega tisućljetnoga katoličkoga života. Smijemo ovdje ustvrditi da neki koji danas optužuju druge ili su zagovarali postupke takvoga čišćenja, ili su šutjeli kad su mogli i morali govoriti, ili su i sami u njima sudjelovali", primijetio je kardinal.

Govoreći da Hrvatska danas živi novo razdoblje svoje povijesti u suvremenom zajedništvu europskih zemalja, zagrebački je nadbiskup poručio da je potrebno otvarati se novim izazovima europskoga društva, ali istodobno čuvati i promicati hrvatski identitet i hrvatsko zajedništvo koje je niknulo kao plod hrvatske obrane, hrabrosti i mudrosti mnogih. "I ne mislim samo na ljude na najodgovornijim položajima, kojima svakako dugujemo zahvalnost, nego i na jednostavne ljude koje je uvelike oblikovala molitva i vrijednosti vjere, na ljude iskušane patnjom", prokomentirao je.

"Devedesetih godina protekloga stoljeća hrvatski je čovjek iskusio svu milinu zajedništva, solidarnosti, mudrosti, znanja, požrtvovnosti i napose žive vjere, što se pretvorilo u spasonosni koridor prema miru. Upravo te vrednote treba izučavati, na njih podsjećati i njih mudro ugrađivati u školske i akademske sustave, u gospodarske strategije, u dugoročne razvojne planove, u

pronatalitetne politike", poručio je kardinal.

"Mi, građani Hrvatske, možemo se nositi sa svim problemima, i onim najvećim, budu li zaživjele vrednote mira i zajedništva za koje smo se izborili. Hrvatska čezne za unutarnjim prijateljem! Zato kao zagrebački nadbiskup, molim tebe, hrvatski politički dužnosniče, da budeš prijatelj hrvatskom narodu; molim tebe, koji radiš u sudstvu, tebe u kulturi, tebe u znanosti, tebe u sportu, tebe u medijima, tebe u gospodarstvu da budeš prijatelj hrvatskom narodu; pozivam tebe, brate i sestro u vjeri, gdje god bili, da budete prijatelji narodu svomu! Ovdje u Kninu obraćam se i vama poštovani sugrađani srpske nacionalnosti: budite prijatelji zajedničke nam domovine Hrvatske. Ovdje su naši korijeni, ovdje nam je zajednička sadašnjost i budućnost. Bog nam daruje mogućnost življenja u zemlji koju nam je on povjerio i za koju ne samo mi, nego mnogi koji je upoznaju kažu da je lijepa. Zemlja je to u kojoj možemo zahvalno živjeti čuvajući vrijednosti života i obitelji; zemlja u kojoj se treba naći dovoljno posla za sve; zemlja koja može razveseliti srce i čovjeka učiniti čovječnjim", poručio je kardinal Bozanić.

Na kraju mise riječi zahvale u ime Franjevačke provincije Presvetoga Otkupitelja izrekao je provincial Kodžoman. Na misi su bili predsjednica RH Kolinda Grabar-Kitarović, predsjednik Hrvatskoga sabora Josip Leko, predsjedatelj Predsjedništva BiH dr. Dragan Čović, general Ante Gotovina, gradonačelnica Knina Josipa Rimanac, predstavnici državne, županijskih i lokalnih vlasti, predstavnici Hrvatske vojske i policije, branitelji i članovi njihovih obitelji, predstavnici političkoga, gospodarskoga i kulturnoga života.



LJETOPIS VOJNOG ORDINARIJATA

17. 07. 2015.

U vojarni "Pk Predrag Matanović" u Petrinji svečano je proslavljen zaštitnik Vojne kapelaniće „Sv. Ilija Prorok“. Svečanu misu predvodio je vojni biskup mons. Juraj Jezerinac u zajedništvu s domaćim kapelanom don Matijom Žugajem, donedavnim kapelanom petrinjske kapelaniće don Milenkom Majićem, dekanom Karlovačkog vojnog dekanata don Vladislavom Mandurom, te s domaćim petrinjskim svećenicima i ostalim vojnim kapelanim.

Na svečanosti su sudjelovali izaslanik načelnika Policijske uprave sisačko-moslavačke, izaslanik Grada Petrinje i predsjednik Koordinacije braniteljskih udruga, zapovjednik vojarne bojnik Zdenko Fiala, zapovjednik "Gromova" bojnik Roman Kelnerić gdje je kapelanića smještena, predstavnici Udruge 2. gardijske brigade "Gromovi", članovi obitelji poginulih branitelja, predstavnici PP Petrinja, pripadnici 1. i 2. meh. bojne "Tigrovi" i "Gromovi", te ostali sugrađani grada Petrinje.

Cilj ovakvih proslava je prisjećanje na poginule pripadnike "Tigrova" i "Gromova", a napose onih koji su svoj život utkali u slobodu Banovine i Moslavine. Unutar vojne kapelice "Sv. Ilija Prorok" u Petrinji, koju su sagradili "Gromovi", nalazi se i 7 spomen ploča, s imenima i fotografijama poginulih pripadnika 2. gardijske brigade, a čiji se članovi obitelji u njoj okupljaju svake godine, kako bi se na taj način prisjetili svojih najmiliјih, ali i odali im počast svojom molitvom. Ovdje se također okupljaju i građani Petrinje, koji ne zaboravljaju zahvaliti se poginulim braniteljima na žrtvi koju su za njih podnijeli.

Pripremanju obilježavanja Dana vojne kapelaniće pridonijeli su pripadnici logističke satnije 2. mb "Gromovi" koji su uređivali unutrašnjost i okoliš kapele, predvođeni npr Anđelkom Sabolićem i npr Mariom Barišićem. Također, za ovu prigodu su svojim zalaganjem i trudom pridonijeli pripadnici logističke satnije 1. mb "Tigrovi", izradom oglasne ploče ispred kapelice.

Proslava Dana vojne kapelaniće završila je obilaskom spomen-sobe 2. gardijske brigade "Gromovi", gdje su se uzvanici mogli upisati u knjigu dojmova.

20. 07. 2015.

S ljetovanjem je završila i treća grupa mlađih u Vojarni „Kovčanje“ na Lošinju. U grupi je bilo 28 djevojaka iz svih krajeva Hrvatske i u ovih tjeđan dana sklopljena su mnoga nova poznanstva i prijateljstva.

Lijepo je promatrati kako se u samo nekoliko dana, kroz grupnu dinamiku i ponuđeni program u ovom projektu, mlađi upoznaju, povezuju i stvaraju odnose koji nerijetku ostanu trajni. "Ipak najviše sam iznenaden koliko religioznosti mlađi nose u sebi što inače u svagdanjem života ne pokazuju. Vjerojatno jer dinamika života i veliki broj obaveza u modernom življenju to ne dozvole. Bez iznimke sve su grupe, i djevojaka i mlađica, posebno oduševljene s radionicom koju za svaku grupu provode časne sestre Sv. Križa u Velom Lošinju. U svakodnevnim jutarnjim katehezama i na misi sudjeluju i spremni su aktivno se uključiti u razgovor i propovjedi koje više provodimo u dijalogu. Ni ne mogu izreći koliko duhovnih razgovora obavim pojedinačno. Mislim da mlađima puno znači da nisu prisiljeni na nešto nego da imaju redovitu vjersku ponudu i uvijek dostupnog svećenika i voditelje za razgovor. Kad god pišem ova kratka izvješća pitam se koliko to ima smisla jer se gotovo uvijek ponavljamo, ali ima - bitno je. Čuo sam od pripadnika oružanih snaga i roditelja kao i od mlađih da je to njima jako važno jer uz tekst prepoznaju sebe i na fotografijama koje puno govore o susretu. Mislim da je i to posvjećivanje svima da su svi oni vjernici naših kapelanića odnosno našeg Vojnog ordinarijata. Na kraju se želim zahvaliti svima koji su vodili ovu grupu i za nju skrbili. Našoj Ani (psihologini), Brankici, Marini (medicinskoj sestri), vozačima i osoblju vojarne. Svi zajedno pridonijeli su veoma pozitivnom i lijepom iskustvu", poručio je voditelj susreta vojni kapelan Vladislav Mandura.

26. 07. 2015.

Vlč. Antonio Mikulić proslavio je svoju mlađu misu u rodnoj župi Potočani u Bosanskoj Posavini. Mladomisnik je misu slavio zajedno s generalnim vikarom Vojnog ordinarijata o. Jakovom Mamićem, vojnim kapelanicima vlč. Vladom Mandurom i don Milenkom Majićem, drugim policijskim i vojnim kapelanicima, župnikom Mladenom Jozićem. Propovijedao je vlč. Vlado Mandura, vojni kapelan u Karlovcu i Kamenskom. Misni kum bio je vlč. Ivan Ravlić iz Posavske Mahale.

Istoga dana: U organizaciji Ministarstva unutarnjih poslova i Policijske uprave sisačko-moslavačke u pounjskom mjestu Struga Banska obilježena je 24. obljetnica pogibije desetorice hrvatskih policajaca koji su 26. srpnja 1991. godine dali svoje živote u obrani Hrvatske. Molitvu za poginule hrvatske redarstvenike vodio je mons. Juraj Jezerinac.

Bila je ovo prigoda da se polaganjem vijenaca i paljenjem svijeća obnove sjećanja i podsjeti na tragične događaje koji su se dogodili na ovom području prije 24 godine, kada je srpski agresor započeo niz minobacačkih napada na mjesta Dvorskog Pounja. Braneći mještane i civile, u sukobima sa srpskim ekstremistima, 26. srpnja 1991. godine, na oltar Domovine svoje su živote položila desetorica pripadnika MUP-a RH: dvojica pripadnika PU sisačko-moslavačke: Mile Blažević-Čađo i Mile Pušić te osmorica pripadnika PU zagrebačke: Davor Vukas, Branko Vuk, Ivica Perić, Žarko Gundić, Željko Filipović, Mladen Halapa, Zoran Šaronja i Goran Fadljević.

Napad srpskih ekstremista na Strugu Bansku obilježio je herojski čin hrvatskih policajaca Mile Blaževića-Čađe i prometnog policajca iz Dugog Sela Željka Filipovića, koji su žrtvovali vlastite živote kako bi uništili oklopni kamion na kojem su se nalazila dva protuavionska topa, a ispred kojega se kretao „živi štit“. Mile Blažević-Čađo, koji je tog trena bio na straži u rovu iza zida, izšao je, zagazio na njega, rekao sumještanima u „živom štitu“ da legnu i bacio bombe. U tom trenutku agresor je počeo pucati po njemu, a budući da je bio opasan eksplozivom sve je eksplodiralo. Obojica su poginuli, dok je neprijatelj pretrpio teške gubitke.

Ovom događaju, uz članove obitelji poginulih hrvatskih policajaca, nazočni su bili i zamjenik ministra unutarnjih poslova Evelin Tonković, izaslanik glavnog ravnatelja policije i pomoćnik zapovjednika Zapovjedništva specijalne policije za operativne zadaće Alenko Ribić, načelnik Policijske uprave sisačko-moslavačke Marko Rašić sa suradnicima, izaslanstvo Policijske uprave zagrebačke koje je predvodio zamjenik načelnika Dubravko Teur, vojni ordinarij u Republici Hrvatskoj mons. Juraj Jezerinac, župan Sisačko-moslavačke županije Ivo Žinić i zamjenik načelnika općine Dvor, Franjo Juranović.

Program su izvođenjem prigodnih pjesama uveličale članice KUD-a „Pounjski pleter“.

30. 07. 2015.

I druga muška grupa mladih oputovala je s Lošinja. U ovoj grupi je na ljetovanju sudjelovalo 37 mladića koji su sretni napustili vojarnu „Kovčanje“ ali neki i tužni jer zbog napunjenih 17 godina više neće moći sudjelovati na ovom ljetovanju. Od samih početaka ovog projekta cilj je bio da djeca naših vjernika dobiju priliku doći na more i odmore se u grupi sebi sličnog uzrasta. Ostali sadržaji su važni ali najvažnije je da mladići i djevojke nauče cijeniti činjenicu da im roditelji rade u MORH-u i OS RH te da zato dobivaju ovu mogućnost.

„Naš je cilj organizirati tih tjedan dana u kolegijalnosti i uz poštivanje nekih načela koja su važna i za nas kao kršćane. Zbog toga ‘obavezna’ sv. misa samo u nedjelju uz mogućnost svakodnevne mise koju slavi kapelan, jutarnji razgovor odnosno kratki impuls i radionica kod sestara križarica. Primjećujem da ta nemametljivost kod mladih ima pozitivan učinak. Zbog moje obaveze da propovijedam na mladoj misi vlč. Antonia Mikulića u Potočanima, redovitu nedjeljnu misu predvodio je preč. Milan Vidaković, dekan iz Novske koji je redovito u ovo doba ovdje na Lošinju na godišnjem. Susreli smo se nakon mog povratka i rekao mi je da je pozitivno iznenađen sudjelovanjem mladića i u misi i u razgovoru u kojem se zadržao duže od dva sata. Ovo govorim jer često čujem komentare: ‘Što vi to radite u vojsci?’ Preč. Milan mi reče da on u župi rijetko može doživjeti ovako iskustvo”, poručio je voditelj ljetovanja vojni kapelan Vladislav Mandura, dodavši na kraju da se zahvaljuje pomoćnicima kapelana Danielu Radinoviću i Nenadu Verigi, zatim medicinskoj sestri Kseniji, vozačima, kao i osoblju vojarne.

Istoga dana: Uz svečani ispraćaj održan u splitskoj vojarni “Sv. Nikola”, brod Hrvatske ratne mornarice ŠB-72 “Andrija Mohorovičić” isplvio je iz luke Lora prema području Sredozemlja gdje će sudjelovati u operaciji Europske unije TRITON.

Dan ranije, generalni vikar Vojne biskupije o. Jakov Mamić slavio je misu u Lori, u Zapovjedništvu Hrvatske ratne mornarice povodom ispraćaja broda HRM-a u misiju TRITON. Na misi su nazočili zapovjednik, visoki časnici te mornari HRM-a kao i posada broda „Andrija Mohorovičić“.

Istoga dana: Pripadnici Zapovjedništva specijalnih snaga i redarstvenici PP Delnice slavili su spomen na Dan pobjede i domovinske zahvalnosti, Dan hrvatskih branitelja te 20. obljetnicu VRO Oluja. Prijе mise kod spomen-križa u vojarni dječatnici ZSS-a položili su vijenac i upalili svijeće za poginule pripadnike specijalnih postrojbi Ministarstva obrane i Glavnog stožera RH kao i za sve branitelje koji su svoje živote položili za domovinu tijekom Domovinskog rata. Molitvu kod spomen-križa i misno slavlje predvodio je vojni kapelan p. Mirko Vukoja.

01. 08. 2015.

Dvadeset i četiri godine prošle su od napada na Policijsku postaju Dalj i tragične pogibije 20 policajaca, 15 pripadnika Zbora narodne garde i četiri pripadnika Civilne zaštite. U znak sjećanja na taj dan u Dalju je održana svečanost obilježavanja obljetnice događaja.

Obilježavanje je započelo polaganjem vijenaca ispred Postaje granične policije Dalj, ispred spomen-obilježja tragično poginulim hrvatskim braniteljima. Vijence su svečano položili obitelji poginulih branitelja, izaslanik Predsjednice Republike Hrvatske i savjetnik Predsjednice Republike Hrvatske za branitelje Ante Deur, zamjenik ministra unutarnjih poslova i izaslanik potpredsjednika Vlade i ministra unutarnjih poslova Evelin Tonković, pomoćnik ministra branitelja Ivan Grujić, načelnik Policijske uprave osječko-baranjske Milan Baričević, predstavnici lokalne uprave i samouprave te predstavnici udruga proizšlih iz Domovinskog rata i predstavnici sindikata. Nakon komemoracije, u župnoj crkvi svetog Josipa u Dalju, svetu misu zadušnicu za sve poginule branitelje PP Dalj predvodio je don Marin Drago Kozić, policijski kapelan Policijske uprave zagrebačke.

U sklopu obilježavanja 24. obljetnice, na malonogometnom igralištu Osnovne škole Dalj, odigran je i tradicionalni Memorijalni turnir Dalj 2015. Prvo mjesto osvojila je ekipa Interventne jedinice policije Osijek. Najboljima je pehare uručio zamjenik ministra Tonković.

Na prostoru vinarije Erdut odana je počast i upaljene su svijeće pred spomenikom poginulih hrvatskih branitelja Erdut – Dalj, kojom prilikom je don Marin predvodio molitvu.

Istoga dana: U svetištu Čudotvorne Gospe Sinjske u Sinju u povodu ovogodišnje proslave 300. obljetnice slavne pobjede Sinjana po zagovoru Gospe Sinjske nad Osmanlijama 1715. održano je prvo hodočašće Hrvatske vojske, policije i branitelja Republike Hrvatske Gospi Sinjskoj. Na hodočašću su sudjelovali vojni biskup mons. Juraj Jezerinac, generalni vikar Vojnog ordinarijata u RH dr. o. Jakov Mamić te vojni i policijski kapelani. U koncelebraciji su bili sinjski gvardijan fra Petar Klapež, sinjski župnik fra Ante Bilokapić i drugi svećenici iz samostana i okolnih župa. Na hodočašću je sudjelovalo oko 450 vojnika, pripadnika policije i branitelja te oko 1500 vjernika.

03. 08. 2015.

Povodom obilježavanja Dana pobjede i domovinske zahvalnosti načelnica Policijske uprave primorsko-goranske Senka Šubat položila je cvjetni aranžman i zapalila svjeću na spomen-obilježju policajcima ove policijske uprave koji su poginuli u Domovinskom ratu. Molitvom i sjećanjem odana je počast svim braniteljima poginulim u obrani suvereniteta Republike Hrvatske.

U sklopu svečanosti obilježavanja u katedrali svetog Vida u Rijeci slavljenja je i sveta misa za sve poginule hrvatske branitelje, preminule djelatnike Policijske uprave primorsko-goranske

i članove njihovih obitelji, koju je predvodio p. Mirko Vukoja, kapelan poslužitelj Policijske kapelanie „Sveti Vid“.

U homiliji posvećenoj Danu pobjede i domovinske zahvalnosti p. Vukoja naglasio je kako je Hrvatska prije 20 godina zahvaljujući žrtvi branitelja dočekala slobodu. Prisjećajući se tih dana istaknuo je kako put u slobodu traži veliku hrabrost, ustrajnost i zajedništvo. Zahvalivši svim braniteljima, a posebice poginulim braniteljima, na položenoj žrtvi na oltar Domovine, sve prisutne pozvao je na čvrstu vjeru da je sloboda dragocjeni dar koji treba znati i htjeti živjeti, što je zahtjevan i odgovoran zadatak i obveza svakog čovjeka i kršćanina. P. Vukoja ovom je prigodom blagoslovio i sve policijske službenike, sudionike misija koji svojim angažmanom pridonose ugledu i poštovanju hrvatske policije u Europi i svijetu. Na obilježavanju Dana pobjede i domovinske zahvalnosti uz djelatnike Policijske uprave primorsko-goranske sudjelovali su i predstavnici udruga proisteklih iz Domovinskog rata, te članovi obitelji poginulih branitelja.

04. 08. 2015.

Djevojke iz pete grupe, njih 29, sretno su se vratile s Lošinja svojim kućama. Kao i sve grupe do sada djevojke su uživale u uvjetima gdje im je more u dvorištu, a događanja i program su u potpunosti prilagođeni željama i potrebama njihovog uzrasta.

Vremenski uvjeti su ove godine, za razliku od prošle, bili topli - takvi da su svi uvijek željeli biti vani, u vodi ili na igralištima. Odgovorne Brankica Šandro i Ana Tadić su tako uigrane tako da ovo druženje sa svim sadržajima funkcioniše besprijekorno. Djevojke su dolazile sa svojim potrebama i problemima, a one su uvijek iznalazile rješenja. To je jedan od glavnih razloga zadovoljstva kod samih djevojaka.

Kao i obično radionica kod sestara križarica je odlično prihvaćena i djevojke su aktivno u njoj sudjelovale. Na misama su djevojke čitale i molile. A posebno je iskustvo da ih je velik broj pristupio i sakramentima isповједi i pričesti. Provedena je i anketa o sudjelovanju djevojaka u pastoralnom radu svojih župa.

“Kao voditelj projekta želim reći da sam sretan i zahvalan da su za nama radost, odmor i duhovni rast preko 150 djece naših djelatnika. Zahvaljujem zato i odgovornima u Vojnom ordinarijatu koji svesrdno podupiru naš rad i trud”, poručio je voditelj vojni kapelan Vladislav Mandura.

Istoga dana: Uoči proslave Dana pobjede i domovinske zahvalnosti, Dana branitelja i Dana Gospe Velikoga hrvatskog krsnog zavjeta vojni biskup mons. Juraj Jezerinac predvodio je svetu

misu u vojarni "Croatia" u Zagrebu.

Pozdravljujući okupljene visoke časnike, dočasnike, vojnike i druge djelatnike biskup je poručio prije mise kako se slave događaji od presudne važnosti za našu Domovinu. „Hvalevrijedno je da su organizatori obilježavanja 20. obljetnice vojno-redarstvene akcije 'Oluja' predvidjeli i sv. misu, kojom se želimo zahvaliti najprije Bogu, od koga dolazi svako dobro. Hrvatska danas zahvaljuje posebno braniteljima, ne samo živima nego i pokojnima, moleći se Bogu da ih on nagradi za njihovu nesebičnu ljubav".

05. 08. 2015.

U povodu proslave zaštitnice Vojnog ordinarijata Gospe Velikoga hrvatskoga krsnoga zavjeta, Dana pobjede i domovinske zahvalnosti, Dana hrvatskih branitelja i 20. obljetnice vojno-redarstvene operacije "Oluja" u crkvi Gospe Velikoga hrvatskoga krsnoga zavjeta u Kninu misu za domovinu predvodio je zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić.

08. 08. 2015.

U kapelici Vojne kapelaniye „Sveti Gabrijel Arkanđel“ u vojarni Zemunik vjenčali su se vojnik Denis Lovrenčić i njegova izabranica Marija Smolić, a uz svjedočenje kumova vjenčao ih je vojni kapelan i dekan o. Ivo Topalović.

Vojnik Lovrenčić pripadnik je Zapovjedništva za potporu, a radi na poslovima mehaničara za topničko naoružanje u vojarni u Benkovcu. Sudionik je Domovinskog rata od 1991., a vojarnu Zemunik za mjesto vjenčanja izabrao je kao veznicu svog profesionalnog i životnog izbora žečeći tako uz vojničku prisegu izreći i bračni zavjet u vojničkim prostorima.

Poželjevši mladencima sretan i ljubavlju ispunjen zajednički život kapelan Topalović kazao je kako je do sada u vojnoj kapelaniji u Zemuniku od njezinog utemeljenja 1998. godine slavljen 50 krštenja, 31 krizma i 19 obreda vjenčanja.

10. 08. 2015.

Vojni biskup mons. Juraj Jezerinac predvodio je misu na blagdan sv. Lovre, nebeskog zaštitnika župe Vivodina.

Uz vojnog biskupa Jezerinca suslavili su brojni svećenici susjednih župa kao i iz susjedne Slovenije, na čelu s mjesnim župnikom i policijskim kapelanom preč. Andrijom Markaćem kao i vojnim dekanom Vladom Mandurom te upraviteljem nacionalnog svetišta sv. Josipa na Dubovcu u Karlovcu mons. Antunom Senteom.

Sv. Lovro bio je po riječima pape Siksta II. jedan od sedam najuglednijih đakona prve Crkve koji se najviše bavio siromašnima, istaknuo je biskup

Jezerinac te naveo da sv. Lovru niti mučenje u ognju nije udaljilo od Kristova nauka. Kako bi se mi u toj situaciji ponijeli, zapitao se propovjednik. Na tragu prvih mučenika, biskup Jezerinac je istaknuo i svjedočenje za vjeru i Crkvu bl. kardinala Stepinca po kojemu je nazvana i škola u New Yorku. Biskup Jezerinac je ukazao i na zadatak Crkve i društva u zaštiti obitelji i borbi za život. Da bi se to ostvarilo potrebna je obiteljska molitva, nedjeljna misa, kao i priprava za brak. Svima se na kraju zahvalio mjesni župnik preč. Andrija Markać koji pastoralno upravlja župom Vivodina već 29 godina.

Istoga dana: Duhovno-rekreativni tjedan za mlađe čiji roditelji rade u MORH-u i OS RH nastao je kao nastavak razvoja pastoralne ponude za rad s djecom naših djelatnika pri Vojnom ordinarijatu u RH. Sudjelovalo je 44 mladih, od toga 30 djevojaka i 14 mladića. U potpori ovom projektu bio je vojni kapelan iz HVU p. Zoran Vujičić, pomoćnik Lorenc Tomkić, djelatnica Vojnog ordinarijata gospođa Brankica Šandro i medicinska sestra Vesna Pezer. Voditelj ljetovanja bio je o. Viktor Grbeša, vojni kapelan HRZ i PZO-a.

Osim običnog odmora mladima se nastojalo ponuditi i sadržaje koji će ih obogatiti, oplemeniti i povezati cijelovitim pristupom za tijelo, dušu i duh. Plan i program učinjen je na temelju pozitivnih iskustava sličnih događanja rada s mladima u raznim drugim ponudama koje se mogu naći u ljetnim organiziranim druženjima koje redovito organiziraju pri crkvenim pokretima i udrugama kao što su kamp Modrave, Kursiljo tečaj na Krapnju, Postire, itd.

Dnevni program se sastojao od jutarnje molitve, predavanja na određenu temu, rada u grupama, mise, slobodnog vremena i obilaska nekog mješta.

U sedam dana zajedničkog ljetovanja mlađi su mogli slušati o temama iz Biblije, antropologije, psihologije, komunikologije..., za što su u završnom upitniku dali svoje ocjene koje pokazuju da su jako zadovoljni.

Slobodno vrijeme u dogovoru s mladima bilo je u popodnevним i večernjim satima. To su vrijeđe u nekim danima ispunili posjetom gradićima otoka kao što su: Mali i Veli Lošinj, Cres, Lumbenice, Čunsko... Za pamćenje je bio uspon na najviši vrh M. Lošinja, Osorčicu, pod vodstvom iskusnog planinara g. Balte. Posebno dojmljiv i rado primljen bio je obilazak akvatorija brodom te posjet Susku i Iloviku.

Predzadnjeg dana druženja upriličena je i svečana kreativna večer uz recitale, glazbu, ples i dr. Posebne pohvale idu na račun zapovjednika vojarne „Kovčanje“ koji je bio velika potpora i pomoć u aktivnostima.

22. 08. 2015.

U organizaciji Udruge ratnih veterana 2. gardijske brigade „Gromovi“ obilježena je 24. godišnjica prvog većeg protuudara hrvatskih branitelja na sisačkom području 1991. godine, akcija “Brđani 1991.” i sjećanje na herojsku obranu Sunje. Cilj akcije bio je zaustaviti neprijateljsko napredovanje i debllokirati prometnicu Sisak – Sunja. U žestokoj borbi u Brđani Cesti pогinulo je pet hrvatskih branitelja – pripadnika 2. gardijske brigade „Gromovi“, a 17 ih je ranjeno. Obrana Sunje i junaštvo njenih branitelja odavno su poznati. U toj herojskoj obrani značajnu ulogu imala je 2. gardijska brigada „Gromovi“. U najžešćim napadima na Sunju tijekom 1991. i 1992. godine devet „Gromova“ je dalo svoje živote.

Na spomeniku pогinulim „Gromovima“ u Brđani Cesti i kod spomen-ploče pогinulim „Gromovima“ na željezničkom kolodvoru u Sunji održane su prigodne komemoracije, a brojna izaslanstva braniteljskih udruga, predstavnici Sisačko-moslavačke županije, Grada Petrinje, Općine Sunja, obitelji pогinulih branitelja, policije, te veterani „Gromova“ položili su vijence i zapalili svijeće.

Svetu misu za pогinule hrvatske branitelje u župnoj crkvi sv. Marije Magdalene u Sunji kao i molitve za pогinule na spomen-obilježjima predvodio je vojni kapelan kapelaniјe sv. Ilike Proroka iz Petrinje vlč. Matija Zugaj.

24. 08. 2015.

U mjestu Žuta Lokva u organizaciji Ministarstva unutarnjih poslova, Policijske uprave ličko-senjske i općine Brinje, svečano je obilježena 24. godišnjica pogibije četvorice policijskih službenika Policijske uprave ličko-senjske, Policijske postaje Otočac, Policijske ispostave Brinje. Svetu misu zadušnicu za pогinule policijske službenike predvodio je generalni vikar Vojnog ordinarijata o. Jakov Mamić u zajedništvu s policijskim kapelanom Ivanom Blaževcem te župnicima iz Brinja i Krasnoga - Kutareva.

Uz preživjelog kolegu Darka Murata, obitelji pогinulih policajaca, obilježavanju ove obljetnice prisustvovao je i načelnik Ureda glavnog ravnatelja policije Zlatko Koštić i načelnik Policijske uprave ličko-senjske Ante Podnar, župan Ličko-senjske županije Milan Kolić i zamjenica župana Ivana Tomaš, načelnik općine Brinje Zlatko Fumić, predstavnici općinskih i gradskih vlasti, predstavnici Njemačko-hrvatske zajednice, Grada Zagreba, predstavnici udruga, te mještani, koji su na spomen-obilježje položili vijence i zapalili svijeće.

Bila je ovo prigoda da se polaganjem vijenaca i paljenjem svijeća obnove sjećanja na tragični do-

gađaj koji se dogodio na tome mjestu prije dvadeset i četiri godine kada su svojom odanošću časnom policijskom poslu u očuvanju suvereniteta Republike Hrvatske svoj život dali Dragutin Toljan (policijski službenik), Zdravko Vuković (policijski službenik), Vinko Krznarić (pripadnik pričuvnog sastava) i Milan Vranić (pripadnik pričuvnog sastava).

Policijska ophodnja koju su činili pokojni Drago Toljan, Zdravko Vuković i preživjeli Darko Murat, te pričuvni policajci, Vinko Krznarić i Milan Vranić, 24. kolovoza 1991. godine upućena je službenim policijskim vozilom u redovnu službu nadzora i regulacije prometa na tadašnju raskrsnicu magistralnih cesta Brinje-Otočac-Senj.

U 9 sati i 40 minuta, nakon što su se kratko zadržali na raskrsnici, dežurni službenik Policijske ispostave Brinje uputio im je poziv da se vrate u ispostavu. Neposredno nakon što je svih 5 policajaca sjelo u službeno policijsko vozilo na njih je iz zasjede otvorena žestoka pucnjava iz dugog automatskog naoružanja i ručnih raketnih bacača od strane paravojnih formacija tzv. „SAO Krajine“. Već prvi hitci pogodili su i usmrtili Zdravka Vukovića, Vinka Krznarića i Milu Vranića, a teško ranili Dragu Toljana i Darka Murata. Ranjeni policajci Drago Toljan i Darko Murat su se pod jakom rafalnom pucnjavom uspjeli izvući iz automobila i zakloniti iza njega, te je preživjeli Darko Murat pokušao uzvratiti vatrom, no nakon ispaljivanja nekoliko komada streljiva došlo je do zatajenja puške, pa je pod rafalima uspio pretrčati cestu i od mještana Žute Lokve zatražiti pomoć, dok je ranjeni Drago Toljan uslijed zadočivenih ozljeda preminuo pored vozila“, kazala je glasnogovornica Policijske uprave ličko-senjske Maja Brozičević.

Svi zajedno prisjetili su se i ostalih u to vrijeme podlo i mučki ubijenih policijskih službenika Policijske uprave ličko-senjske, njih trideset i dvojice, a na kraju je upućena i zahvala svim majkama, suprugama, sestrarama i obiteljima koje su neobično dale svoje najdraže za hrvatsku slobodu.

28. 08. 2015.

Na Međunarodnom pomorskom graničnom prijelazu u Splitu održan je svečani ispraćaj službenog plovila „Sveti Dujam“ i posade u operaciju „Poseidon Sea“.

Ovom prilikom glavni ravnatelj policije Vlado Dominić pozdravio je policijske službenike koji se upućuju u akciju, u ime potpredsjednika Vlade RH i ministra unutarnjih poslova Ranka Ostojića, te im zaželio sve najbolje u provedbi ove značajne i humanitarne operacije, izražavajući zadovoljstvo što kroz navedene aktivnosti Republika Hrvatska, odnosno Ministarstvo unutarnjih

poslova, može i na praktičan način posvjedočiti opredjeljenje i spremnost policije za doprinosom u zajedničkim naporima Europske unije u provedbi najsloženijih operacija i akcija, te spašavanja baš svakog ljudskog života.

U svečanom ispraćaju su sudjelovali i načelnik Ureda glavnog ravnatelja policije Zlatko Koštić, načelnik Uprave za granicu Zlatko Sokolar, voditelj Službe pomorske i aerodromske policije Mladen Novoselec, načelnica PU primorsko-goranske Senka Šubat, načelnik PU zadarske Neven Paškalin, načelnik PU šibensko-kninske Ivica Kostanić i zamjenik načelnika PU splitsko-dalmatinske Marko Srdarević, ovlašten za obavljanje poslova načelnika policijske uprave. Na kraju programa blagoslov policijskim službenicima udjelio je policijski kapelan i dekan fra Žarko Relota. Poseban doprinos svečanosti ispraćaja plovila „Sveti Dujam“ dala je i klapa Policijske uprave splitsko-dalmatinske „Sveti Mihovil“, sa izvedbom himne Republike Hrvatske i nekoliko klapskih pjesama.

Operacija „Poseidon Sea“ provodi se na morskoj granici Helenske Republike s Turskom, u cilju pružanja potpore Helenskoj Republici u provedbi zadaća traganja i spašavanja migranata i izbjeglica na području istočnog Sredozemlja zbog velikog priliva nezakonitih migranata i izbjeglica iz Azije putem mora te čuvanju vanjskih granica Europske unije na moru, u organizaciji Europske agencije za upravljanje operativnom suradnjom na vanjskim granicama zemalja članica Europske unije (FRONTEX).

U operaciji će sudjelovati ukupno 27 službenika pomorske policije, od kojih će u svojstvu članova posade sudjelovati 24 službenika. Navedene članove posade čine pripadnici pomorske policije iz PU primorsko-goranske, splitsko-dalmatinske, zadarske i šibensko-kninske, koji će se izmjenjivati u turnusima od mjesec dana po osam članova posade koji će raditi u dvije smjene po četiri policijska službenika.

Osim navedenih policijskih službenika koji će u provedbi operacije sudjelovati na operativnom području, Ministarstvo unutarnjih poslova angažirat će ukupno tri policijska službenika časnika za vezu (National Officer) koji će u turnusu od po mjesec dana obavljati zadaće prijenosa informacija između policijskog plovila na operativnom području i ICC-a (International Coordination Center), koji je stacioniran u Pireju.

U provedbi zajedničke operacije „Poseidon Sea“, Republika Hrvatska sudjeluje od 2012. godine, a ove godine, počevši od mjeseca srpnja dogovoren je upućivanje ukupno 37 policijskih službenika te jednog plovila, jednog vozila opremljenog termovizijskom kamerom, i jednog ophodnog vozila.

Cilj provedbe koordiniranih operativnih aktivnosti na vanjskim granicama Europske unije je zaštita života, prava, sigurnosti i nepovredivošt osoba, uspostava kontrole nad nezakonitim migracijskim tokovima u smjeru država članica EU-a te sprječavanje prekograničnog kriminaliteta.

Istoga dana: Mons. Tomo Vukšić, vojni ordinarij u Bosni i Hercegovini, posjetio je Zapovjedništvo za obuku i doktrinu "Fran Krsto Frankopan" u Osijeku. Tom prigodom za pripadnike Zapovjedništva održao je predavanje o temi: "Dušobrižništvo za vjernike katolike u vojsci Bosne i Hercegovine". Tema predavanja odnosila se na posebnosti pastoralne skrbi za vojnike u zemlji s tri velike religijske skupine, povjesni presjek katoličke prisutnosti u BiH, pad nataliteta u odnosu na mortalitet, te pitanje bračnog morala.

Bosna i Hercegovina sastoji se od pet biskupija: Banja Luka, Sarajevo, Mostar, Trebinje i Vojna biskupija. U Oružanim snagama BiH postoji katočko i pravoslavno dušobrižništvo, te vojno muftijstvo. Vjerska služba u vojarnama organizirana je tako da su kapelice konfesionalne naravi, a dušobrižnik ima svoj ured. Vojni ordinarijat BiH ima deset vojnih kapelana koji su raspoređeni na cijelom teritoriju BiH.

Veliki porast smrtnosti u odnosu na rođenja vrlo je prisutan u Bosni i Hercegovini i drastično pogađa stanovništvo. Prikazana je povjesna projekcija katoličke prisutnosti u Bosni i Hercegovini u zadnjih nekoliko stoljeća gdje se vidi smanjenje broja katoličkih vjernika sa 85% u doba prije Ottomanskog carstva na 24% što se vidi popisom 1931. godine za vrijeme stare Jugoslavije kada je nastavljen demografski pad i 2013. godine iznosi 14%. Kroz to isto vrijeme broj muslimanskog i pravoslavnog stanovništva je rastao. Za vrijeme zadnjeg rata u Bosni i Hercegovini 61% katolika je ili protjerano ili raseljeno. Današnji razlozi raseljavanja katolika su neuspis povratak rasejenih i prognanih, negativan prirodni priraštaj, te fenomen "novo iseljavanje". Snažan naglasak treba staviti na zaustavljanje "novog iseljavanja" i podizanja nataliteta, te na stvaranje ozračja sigurnosti. Hrvati u BiH trebali bi učiti od židovskog modela i iskustva u spašavanju sudbine vlastitoga naroda koji je bio raseljen po cijelom svijetu, te su "pametne glave" krenule u proces objedinjavanja pameti, kapitala, programa i ideja stvarajući zajedničke programe i nutarnju zajedničku solidarnost. Taj model bi morao biti "model učitelj". Hrvati u hrvatskoj jesu i trebali bi nastaviti biti duševno, psihološki i materijalno solidarni s braćom i sestrama u Bosni i Hercegovini. Viša smrtnost u odnosu na rođenja je posljedica nedostatka posla, ekonomskih i poli-

tičkih problema, a najviše na taj fenomen utječe kriza bračnoga morala za što smo sami krivi. Zašto su branitelji poginuli ako svakih deset godina nestane grad veličine Osijeka? To je iznad svega moralno pitanje. Svoje predavanje mons. Vukšić zaključio je potrebom jačeg življjenja kršćanskog morala na razini naših obitelji.

Zapovjednik brigadni general Blaž Beretin zahvalio se te monsinjoru predao plaketu Zapovjedništva za obuku i doktrinu, a vojni kapelan vlč. Ante Mihaljević riječi zahvale uputio je zapovjedniku na potpori, djelatnicima na sudjelovanju i mons. Tomi Vukšiću na predavanju i duhovnom osvježenju te zamolio biskupski blagoslov.

U sklopu posjeta mons. Tomo Vukšić obišao je djelatnike Pješačke pukovnije na vojnem poligonu "Gašinci", kojima je također održao gore navedeno predavanje, te predvodio svetu misu u zajedništvu s vojnim kapelanom vlč. Antonom Mihaljevićem u kapeli bl. Alojzija Stepinca.

29. 08. 2015.

U Gospiću kod spomenika prvog hrvatskog predsjednika dr. Franje Tuđmana i spomenika poginulim hrvatskim braniteljima i civilnim žrtvama Domovinskog rata obilježen je Dan sjećanja na poginule pripadnike Specijalne jedinice policije iz Rijeke „Ajkula“.

Počast poginulima pripadnicima Specijalne jedinice policije "Ajkula", polaganjem vijenaca i paljenjem svijeća odali su djeca i obitelj poginulih branitelja, izaslanik potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske i ministra unutarnjih poslova dr. Josip Mihaljević i izaslanica ministra branitelja Slavka Gerovac, s načelnicom Policijske uprave primorsko-goranske Senkom Šubat i načelnikom Policijske uprave ličko-senjske Antom Podnarom, predstavnici Udruge Specijalne policije iz Domovinskog rata „Ajkula“, delegacija Ličko-senjske županije i Grada Gospića, predstavnik Primorsko-goranske županije, te predstavnici braniteljskih udruga proizašlih iz Domovinskog rata.

Prisutnima se potom obratio predsjednik Udruge Specijalne policije iz Domovinskog rata „Ajkula“ Perica Prpić, koji je i ove godine pozvao prisutne da svi zajedno dostojanstveno obilježe Dan sjećanja, kako Domovinski rat i žrtva koja je podnesena ne bi bila prepuštena zaboravu.

Riječi molitve za poginule branitelje izrekao je policijski kapelan Policijske kapelaniće „Sveti hrvatski mučenici“ vlč. Ivan Blaževac.

Nakon polaganja vijenaca u Gospiću, zapalili su svijeće kod spomenika poginulim pripadnicima specijalne policije u Rizvanuši, te kod spomen-ploče poginulog zapovjednika „Ajkula“ i heroja Domovinskog rata Marina Jakominića.

03. 09. 2015.

U zagrebačkoj vojarni "Tuškanac" slavljenja je misa povodom svečanosti obilježavanja 15. godina ustrojavanja Počasno-zaštitne bojne. Misu je predvodio generalni vikar Vojne biskupije o. Jakov Mamić zajedno s kapelanom domaćinom o. Zdravko Barićem.

Za vrijeme prigodnog programa prikazan je film o povijesti postrojbe, a skupina pripadnika Počasne satnije izveli su vojno-akrobatsku ceremoniju u vlastitoj koreografiji.

04. 09. 2015.

U sklopu obilježavanja Svete nedjelje u Ludbregu održano je 16. hodočaće hrvatske policije u svetište Predragocjene Krvi Kristove. Na hodočašću su sudjelovali djelatnici policijskih uprava bjelovarsko-bilogorske, koprivničko-križevačke, krapinsko-zagorske, međimurske, zagrebačke i varaždinske, a pridružili su im se i djelatnici te volonteri Crvenog križa iz Varaždinske županije. Svetu misu je uz koncelebraciju ludbreškog župnika preč. Josipa Đurkana, dekana Varaždinskog policijskog dekanata vlč. Ivice Horvata i velikog broja drugih svećenika, predvodio biskup Juraj Jezerinac, vojni ordinarij.

Na početku hodočašća, kod župnog dvora formirana je procesija koja se središtem grada uputila prema svetištu te tu najprije sudjelovala u pobožnosti križnog puta.

Pozdravnim se riječima nazočnima na početku mise obratio preč. Đurkan te istaknuo: „za vjernika policajca bitno je da svoju službu shvati kao određeno naslijedovanje Krista, koji se sam predao za dobro ljudi. Opće dobro i dobro drugih ljudi uvijek se stavlja ispred svojih osobnih interesa. Za policajca vjernika zakon je svetinja i primjena zakona mora biti prema svakoj osobi jednaka, poštujući njezino ljudsko dostojanstvo“. Po završetku službenog dijela hodočašća, uslijedio je ručak za sve sudionike hodočašća, pripremljen u organizaciji Policijske postaje Ludbreg i Grada Ludbrega. Ove godine, na poziv Policijske udruge IPA Varaždin, shodno dobroj suradnji s IPA klubovima iz Slovenije i Mađarske, odnosno iz gradova Maribora i Koszega, na hodočašću su sudjelovali i njihovi policijski službenici u odorama, koji su tom prilikom istaknuli kako će ovačko druženje zasigurno postati tradicionalno.

05. 09. 2015.

Djelatnici PU zagrebačke i vjernici kapelaniće Majke Božje Kamenitih vrata, hodočastili su u svetište Majke Božje na Trsatu. Autobusom MUP-a krenulo je 50 hodočasnika. Po dolasku na Trsat u zajedničkoj procesiji pjesmom i molitvom obišli su oltar i pred čudotvornom slikom Gospe

Trsatske iznijeli svoje prošnje i zahvale. Nakon toga slavljenja je sveta misa u Kapeli zavjetnih darova.

Misu je služio policijski kapelan don Marin Dragi Kozić koji je u prigodnoj propovijedi naglasio važnost Marijine vjere. Njezina je vjera bila čisto povjerenje i predanost Bogu, poput malog djete-ta koje bezgranično vjeruje svojoj majci ili svome ocu. Bog je izabrao Mariju za majku svoga Sina, što znači da mu se njezina vjera svidjela. To je i nama poticaj da se kao vjernici ugledamo u nju, moleći je ujedno za pomoć na putu do takve vjere.

08. 09. 2015.

Povodom proslave Dana Policijske kapelanie „Sveti Marko Križevčanin“ slavljenja je sveta misa u kapelici sv. Florijana, koju je predvodio vojni biskup u Republici Hrvatskoj mons. Juraj Jezerinac. Svetoj misi prisustvovali su svećenici i kapelani Vojnog ordinarijata, djelatnici MUP-a RH i Policijske uprave, susjednih Policijskih uprava, predstavnici policijskih i braniteljskih udruga i drugi.

09. 09. 2015.

U Policijskoj upravi ličko-senjskoj prigodnim događanjima svečano je obilježen Dan policijske kapelanie „Sveti hrvatski mučenici“. U spomen na sve poginule hrvatske branitelje, preminule djelatnike Policijske uprave ličko-senjske i članove njihovih obitelji u katedrali u Gospicu služena je sveta misa koju je predvodio mons. Juraj Jezerinac. Misi je prisustvovao načelnik Policijske uprave ličko-senjske Ante Podnar, župan Ličko-senjske županije Milan Kolić, gradonačelnik Grada Gospica Petar Krmpotić, predstavnici udruga proisteklih iz Domovinskog rata i djelatnici Policijske uprave ličko-senjske.

Potom su svi zajedno položili vijence i zapalili svijeće kod spomenika poginulim hrvatskim braniteljima i civilnim žrtvama Domovinskog rata, te kod spomenika prvog hrvatskog predsjednika dr. Franje Tuđmana.

12. 09. 2015.

U vojarni „Josip Jović“ na Udbini održana je prigodna svečanost kojom je završena temeljna obuka za specijalna djelovanja Zapovjedništva specijalnih snaga, a koju je uspješno završilo deset pripadnika OS RH. Oni su tradicionalno, pod okriljem noći, klečeći uz vatru izrekli „commando“ molitvu, nakon čega su im uručene diplome o uspješnom završetku obuke.

Na postignutom uspjehu čestitao im je zapovjednik Zapovjedništva specijalnih snaga brigadir Perica Turalija te im poželio dobrodošlicu u naj-

litniji dio OS-a: "Vi ste uspjeli postići ono što većina nije, a to je doći do kraja ove teške, naporne i iznimno zahtjevne obuke koja vam širom otvara vrata i osigurava budućnost u Zapovjedništvu specijalnih snaga." Prema njegovim riječima oni su najbolji od najboljih i trebaju biti primjer svima koji žele graditi svoju profesionalnu karijeru u ZSS-u. "Biti dio elitnog društva čini nas ponosnim, a u isto vrijeme zahtjeva apsolutnu odgovornost prema postrojbi i OS-u u cjelini. Vaše iskustvo i motivaciju morate prenositi na nove naraštaje. Poticati ih da budu jaki i ne posustanu pod pritiskom, da izdrže sve napore koje ste i vi izdržali u proteklih šest mjeseci", kazao je.

Obuka je trajala šest mjeseci i bila je podijeljena u pet faza, a prijavilo se sedamdesetak kandidata iz raznih postrojbi OS RH. Riječ je o jednoj od najtežih obuka koju mogu završiti samo psihofizički najizdržljiviji vojnici. Zadaće i brojne prepreke koje su tijekom obuke trebali svladavati zahtjevale su iznimnu fizičku pripremu, upornost, sposobnost funkcioniranja u teškim i složenim uvjetima, vremenskim neprilikama, dugotrajnom boravku u prirodi bez kontakta s vanjskim svijetom, minimalnoj logističkoj potpori u hrani i vodi. Obuka se provodila u svim uvjetima na kopnu, moru i zraku, a završna faza bile su stalne operacije kad su, da bi uspjeli, kandidati za specijalce iz sebe morali izvući posljedne atome snage kako bi deset dana preživjeli u divljini, izvršili zapovijed i ušli u društvo izabranih. Jedan od voditelja obuke stožerni narednik Ranko Granić kazao je kako su tijekom gotovo cijele obuke, pogotovo onih najtežih dijelova, bile ekstremne vrućine što je ionako napornu i zahtjevnu obuku dodatno otežavalо. Svaki bi polaznik, kaže, popio i do osam litara vode dnevno. Već se iz toga može zaključiti pod kakvim su uvjetima trebali na terenu funkcioniрати. Svaka faza obuke, napominje Granić, bila je eliminacijska s točno određenim kriterijima koje je trebalo zadovoljiti da bi se nastavilo. No, sudeći prema reakcijama desetorice "pobjednika" isplatilo se. Iako su iza njih mjeseci napornog rada, oni su zapravo tek na početku svoje profesionalne karijere. Morat će usvojiti niz drugih sadržaja i završiti specijalističke obuke koje će im biti potrebne u razvoju sposobnosti kako bi u potpunosti bili osposobljeni za izvršenje namjenskih zadaća iz spektra specijalnih operacija.

16. 09. 2015.

Vojni ordinarij mons. Juraj Jezerinac predvodio je sveto misno slavlje i molitvu tijekom polaganja vijenaca za poginule pripadnike bojne prigodom proslave prve obljetnice osnivanja Zapovjedništva specijalnih snaga u Delnicama.

40. obljetnica svećeništva dr. Jurja Batelje

Rastoki, 12. srpnja 2015.

Draga braćo svećenici, dragi župljeni, braćo i sestre! Obilježavanje godišnjice svećeničkog ređenja ima za cilj prije svega zahvaliti se Bogu od koga dolazi svako dobro i ljudima koji su bili sudionici u rastu i dozrijevanju svećeničkog života i poslanja kao što je svećenički život i poslanje dr. Jurice Batelje. Sigurno je da iza toga zvanja stoje njegovi roditelji koji su ga svojim vjerničkim životom podržavali i veselili se njegovom putu prema oltaru. Dobri Bog neka im bude nagrada za sve što su za njega učinili! Uvjerem sam da ga oni s neba gledaju i mole se da ostane i dalje na visini kao svećenik, na ponos rodu i Crkvi.

Kad je bila osnovana Vojna biskupija molio sam više puta dr. Batelju da dođe u Vojni ordinariat, da preuzme službu generalnog vikara. On bi uvijek odgovorio: „Ja bih rado došao, ali me ti nećeš“. Bilo je to rečeno u šali. Znao sam da mu je kardinal Franjo Kuharić povjerio veliku i ogromnu zadaću: kauzu blaženog kardinala Stepinca, da se kardinala proglaši blaženim i svetim.

Bogu hvala, doživjeli smo njegovo proglašenje blaženim i očekujemo uskoro da bude proglašen i svetim. Svakako najveću zaslugu u tome imao je i ima današnji slavljenik monsinjor dr. Jurica Batelja. Kroz njegove je ruke prošlo tisuće i tisuće dokumenata, koje je trebalo prikupiti, obraditi i prevesti na talijanski jezik, kako bi se dobila što vjernija slika o blaženom kardinalu Stepincu.

Braćo i sestre! Mi danas slavimo 40. obljetnicu svećeništva dr. Jurice Batelje. U Katekizmu Katoličke Crkve čitamo: „Svećeništvo je ljubav Isusova srca“ (Br. 1589). Papa Benedikt XVI. je povodom otvorenja svećeničke godine rekao: „Kako se ne sjetiti s ganućem da izravno iz ovoga srca proistječe dar svećeničkog služenja.“ Kako možemo kao svećenici zaboraviti da smo posvećeni da bismo služili, ponizno i pouzdano općem svećeništvu vjernih?

Braćo i sestre! Poslanje svećenika nužno je potrebno Crkvi i svijetu i ono traži punu vjernost Kristu i trajno jedinstvo s njim; traži da neprestano težimo k svetosti kao što je on svet. Sam Bog poziva mlade ljude u svoju službu. Hoće li se mladi odazvati tom pozivu i prepoznati ga u

sebi, to ovisi o njima osobno, ali i o podršci sredine, posebno roditelja.

Svećenik je glasnik Boga velikoga. On ne propovijeda svoju istinu nego Božju. Blaženi kardinal Stepinac je rekao da je „uzvišeno biti duhovni pastir, jer to je poslanje od Velikog Pastira, Dobrog Pastira, koji je položio život svoj za svoje ovce. Divno je biti izabran i poslan k onima koje će trebati voditi i hraniti evanđeljem i sakramentima. Sretan je narod koji ima duhovnih pastira i koji su slični Dobrom Pastиру, Isusu Kristu“ (Blekić: „Pred Blaženikovim likom“, str. 68).

U današnjem 1. čitanju slušali smo kako je Bog u SZ slao proroke da pozovu ljude na obraćenje i da navijeste dolazak Mesije. U punini vremena Bog šalje svoga Sina Isusa Krista da pozove ljude na obraćenje. Da bi Isus mogao nastaviti svoje djelo, koje mu je povjerio Otcac nebeski, on oko sebe okuplja učenike i njima povjerava svoju službu i šalje ih po Crkvi. To nam govori današnje evanđelje. Nakon što su apostoli proboravili tri godine u Isusovoj školi, Isus ih šalje po dvojicu, dajući im vlast nad nečistim dusima. Ova vlast je u službi čovjekovog zdravlja, osobito zdravlja duše koja može pasti u područje tame i biti zarobljena silama zla. Nečisti dusi su razorne snage svega dobrega što je Bog stvorio i trajno otkupljuje. Tako, svećenici po toj vlasti sudjeluju u Isusovoj otkupnoj misiji. Da bi apostoli bili što uspješniji u svom poslanju, Isus im daje konkretnе upute, što trebaju činiti, a jedna od njih je da ne budu navezani na stvari koje bi ih mogle spriječiti u širenju Radosne vijesti. Svakaka navezanost gubitak je slobode.

Sadržaj njihovog poslanja je jasan: pozivati ljude na obraćenje. U slučaju odbijanja Radosne vijesti, Isus poručuje učenicima da trebaju „otresti prah ispod nogu i poći dalje, njima za svjedočanstvo“ (Mk 6, 11), kao znak da su bili kod njih i da su dali sve od sebe da upoznaju Isusa Krista. Evanđelista Marko piše kako su učenici “otišavši propovijedali obraćenje, izgonili mnoge zloduhe i mnoge su nemoćnike mazali uljem i oni su ozdravljali“ (Mk 6, 12-13). Ovim riječima sv. Marko naglašava da je uistinu započelo vrijeme Kraljevstva Božjega, koje se sastoji u naviještanju istine, pravde, slobode i mira, u stvaranju jednog novog svijeta u kojem će vladati zdravi među-

ljudski odnosi, poštenje, briga jednih za druge.

U 2. čitanju slušali smo jednu od najsvečanijih stranica Sv. pisma. U stvari to je Pavlov hvalospjev, sažetak Božjega nauma što ga Bog ima s nama.

Pavao navodi šest razloga radosti:

Prvi razlog radosti je što nas je sam Bog izabrao da budemo dionici božanskoga života: biti sinovi Božji.

Drugi razlog je što nas je predodredio u svojoj ljubavi i na nama je hoćemo li dati slobodni pristanak i tako ostvariti Božje sinovstvo. Biti na Božji način.

Treći razlog radosti je što smo otkupljeni Kristovom krvljku. Vrijedimo u očima Božjim.

Četvrti razlog je Božja objava. Isus Krist želi ujediniti sve ljude u jednu veliku obitelj. Dio smo velike Božje obitelji.

Peti razlog jest što kao vjernici postajemo njegova najdragocjenija baština i stvarnost. Biti novi snagom vjere.

Šesti i konačni razlog radosti je dar Duha Svetoga, kojeg nam je Isus poslao. Sve možemo snagom Duha Isusova.

Dakle, pomilovani smo, nismo ostavljeni na pola puta. Snagom Duha Svetoga Bog nas vodi do jedinstva s Kristom. Kakav samo poziv ali još veća i radost, koja nas ne može ostaviti ravnodušnima.

Braćo i sestre! Iako smo poznavali današnjeg slavljenika, svećenika mons. Juricu Batelju, možda smo se rijetko pitali tko je zapravo svećenik? Tko je mons. dr. Jurica Batelja?

On je svećenik. Kada je dobri Bog stvarao svijet nije trebao suradnika. Kada je odlučio spasiti čovjeka, onda je poslao Sina svoga Jednorodičenca koji je svojom mukom, smrću i uskršnjem otkupio svijet.

Taj Sin Božji, Isus Krist, poziva neke da budu s njime i uz njega da bi mu bili pomoć u promijeni svijeta. Nakon uskrsnuća Isus predaje vlast apostolu Petru i drugim učenicima, koju će imati nasljednici u budućoj zajednici Crkvi, rekavši: „Dana mi je sva vlast na nebu i na zemlji. Podignite, dakle i učinite mojim učenicima sve narode, krsteći ih u ime Oca i Sina i Duha Svetoga. I evo ja sam s vama u sve dane - do svršetka svijeta“ (Mt 28, 19).

Isus je poslao apostole u svijet da naviještaju Evanđelje, da budu svjedoci njegove smrti i uskrsnuća i time da govore svijetu da je Isus osoba i mjesto koje mijenja čovjeka i svijet. Tu je ovlast primio i dr. Batelja po rukama blaženog pape Pavla VI. na Petrovo 1975. godine. Kao svećenik i župnik ostavio je divan primjer nesebičnog svećenika, zauzetog za Božju stvar i dobro hrvatskoga naroda. Da nije ništa drugo učinio nego to, u očima je Božjim mnogo učinio, a to mu vjerni hrvatski katolički puk, kojemu je služio, neće zaboraviti. Ljubio je Boga i narod, služeći kao vjerni sin Crkve. Ne možemo zaobići ni njegovo poslanje u odgojnim i znanstvenim ustanovama. Riječ je, dakle, o čovjeku koji je „lomio kruh Isusov“ ne samo jednostavnom puku Božjem, nego je i one najmlađe odgajao za svetost poziva, a sveučilišnim studentima tumačio i govorio kako znanstveno vjeru razumjeti i snagom te vjere biti suvremen čovjek. Velik posao i velika djela!

Braćo i sestre! Slaveći danas 40. obljetnicu ovog bogatog svećeničkog života zahvaljujemo dobrome Bogu što nas je obogatio preko našeg Jurice, kako ga od milja zovemo. Hvala roditeljima i braći! Posebna hvala njegovoj sestri karmeličanki, sestri Gabrijeli, koja se svakodnevno moli za njega u karmelu, u Mariji Bistrici. Hvala svima i vama koji ste se danas okupili na ovoj velikoj obljetnici njegova svećeničkog života.

Dragi monsinjore Jurica! Još jednom, pri-godom 40. obljetnice tvoga svećeničkog ređenja upućujemo ti iskrene čestitke. Dobri Bog neka te nadahnjuje i prati za sve što si učinio i što ćeš činiti. Marija majka našeg svećenika Isusa Krista bila ti na pomoć i zagovor blaženog kardinala Alojzija Stepinca. Amen



Sveti Ilija Prorok – Dan kapelanje

Petrinja, 17. srpnja 2015.

Sv. Ilija prorok živio je u 9. stoljeću prije Isusa Krista. Rodio se na istočnoj strani Jordana. Ilija na hebrejskom „Eljijahu“ znači „Moj Bog je Jahve“ (vječan). Ilijin životni program bio je boriti se za čistoću vjere u pravoga Boga, Boga Saveza protiv utjecaja tuđih poganskih bogova.

Kako je izraelski narod bio sklon prihvati poganske bogove, Ilija je svojemu narodu postavio odlučno pitanje: „Tko je Bog u Izraelu? Je li to Baal ili Jahve? Je li to poganski bog ili pravi Bog?“ I nastavlja: „Dokle ćete hramati na obje noge?“, to znači dokle ćete biti neodlučni: služiti malo Bogu, a malo Baalu?“

Najistaknutiji primjer odlučnog Ilijinog nastupa bio je na brdu Karmelu. Da bi se raščistilo pitanje tko je pravi Bog, njegov Bog - Jahve u kojeg je vjerovao, ili su to bogovi baalovi, Ilija je predložio baalovim prorocima da pripreme junca za žrtvu. Budući da je baalovih proroka bilo puno više, njih preko 450, Ilija je predložio da oni prvi prinesu žrtvu. Rekao je: „Bog koji odgovori ognjem pravi je Bog“. I narod je to prihvatio kao najbolje rješenje.

Kad su baalovi proroci počeli prizivati svoje bogove, Ilija je rekao da budu glasniji, da možda bogovi spavaju. I kad se oni nisu oglasili Ilija je pozvao narod. On je oko žrtvenika stavio vodu, polio je vodom žrtvu i žrtvenik. Zazvao je Boga riječima: „Usliši nas Gospodine i daj da upozna ovaj narod da si ti pravi Bog Izraelov i da si obratio njihova srca“ (1 Kr 18, 37). U tom se trenutku pojавila vatra i zahvatila žrtvu, a narod je odgovorio: „Gospodin je pravi Bog. Gospodin je pravi Bog (1 Kr 18, 39). Narod se nakon tog događaja priklonio Iliju, a lažne je proroke poubijao.

Kad je to vidjela kraljica Izebela zaprijetila je Iliju smrću. Ilija se povukao u pustinju od straha pred Izabelom.

Današnje 1. čitanje opisuje Ilijin slučaj. Ilija je bio razočaran. Počeo je razmišljati: toliko sam se izložio braneći vjeru u pravoga Boga, a sada vidim da od svega toga nemam koristi, postavljajući si pitanje smisla njegova proročkog života. Međutim, Bog ga je na čudesan način ohrabrio i nahranio te ga ponovno šalje na dalek put u izvršavanju njegova proročkog poslanja.

Što nam ovo govori? Može se dogoditi nešto slično u našem životu da poput proroka doživimo razočaranje u Boga, ljudi i u vjeru. No i u tim trenucima treba izdržati poput Ilijine. Bog se neće oglušiti na naše vapaje.

Braćo i sestre! Ilija je imao hrabrosti suprot-

staviti se i samom kralju Ahazu, o kojemu piše da je „činio u očima Jahvinim više zla od svih svojih prethodnika“ (1 Kr 16, 30). Njegova žena Izebela bila je poganka i kralj je, da bi udovoljio njezinu želji, dao podići poganski hram u čast boga Bala. Ne samo da se pokazao slabicem svoje žene, nego je na njezin nagovor dao ubiti Nabata da bi se domogao njegovog vinograda. Zbog toga ga je Ilija prekorio.

Proroci su uvijek nailazili na otpor od strane ljudi, među njima i Isus Krist koji je veći od proroka. Današnje evanđelje govori upravo o tome. Unatoč evidentne činjenice da je Isus pravi Bog, mnogi Židovi nisu prihvatali Isusovo svjedočanstvo da je on Mesija, Spasitelj svijeta.

Evanđelist Ivan je zapisao: „I mnoga druga čudesa učini Isus pred svojim učenicima koja nisu napisana u ovoj knjizi. A ova su zapisana da vjerujete da je Isus Mesija, Sin Božji, i da vjerujući imate život u imenu njegovu“ (Iv 20, 30).

Židovi su tražili od Isusa znak kojim će dokazati svoju tvrdnju. Oni su od njega očekivali da će, ako je Bog, uništiti zlo u svijetu i uspostaviti vojnim pobjadama trajni mir nad njihovim neprijateljima. Ako to učini, to bi bio, prema njihovom mišljenju, najsigurniji znak njegovog božanskog porijekla. No Isus im ne želi dati takav znak. Štoviše, nazvao ih je opakim nevjerničkim naraštajem, rekavši da će im umjesto toga dati znak Jone i kraljice s Juga.

Naime, kraljica s Juga je povjerovala kralju Salomonu i obratila se. Slično su postupili i Ninivljani, koji su se obratili na propovijed proroka Jone. A ovdje je „više od Salomona, više od Jone!“, poručuje Isus. Isus im daje do znanja da je on obećani Mesija, da je pravi Bog.

Braćo i sestre! I danas ima ljudi koji poput nevjernih Židova ne žele prihvati osobu Isusa Krista i njegovo evanđelje. Takvi ne mogu susresti i doživjeti Isusa Krista kao spasitelja i otkupitelja. I obratno: tko ne stavlja ideoološke i psihološke prepreke, otkrit će u Isusu obećanog spasitelja.

Koja je poruka sv. Ilijie? Spomenimo samo neke, koje su aktualne i danas.

Prva poruka: svojim stavom i radikalizmom Ilija se ne ustručava reći ni samom kralju i upozoriti ga na postupke koji su u suprotnosti s Božjim zakonom. Takvi će ljudi, poput Ilijine, biti uvijek na udaru. Crkva kao navjestiteljica Evanđelja treba imati duh Ilijine, ukoliko želi biti vjerna Isusu Kristu, ali i računati da će naići na otpor. To vrijedi i za svakog njezinog člana.

Papa Benedikt XVI. je rekao da u svijetu postoji težnja da se čovjek suprotstavi Božjoj riječi, da si čovjek učini život udobnijim na račun vjere, da oblikuje svoju ideologiju. Stoga je poslanje Crkve da se suprotstavi takvoj ideologiji, koja je jedna vrsta diktature, poručuje papa (Ratzinger: Bog i svijet, str. 298).

Druga je poruka: prorok Ilijia se okomio na sinkretizam na području vjere. To je pokušaj da se relativizira vjera, da se stvori neka nova religija, sastavljena od svih drugih vjera, koja bi se svidjela ljudima, a ne bi zahtijevala od čovjeka neki napor i odricanje.

Ljudi znaju reći: sve su religije jednake i nije važno kojoj vjeri netko pripada. Ilijia odbija takav stav i traži da se treba povjeriti jedino Jahvi - pravome Bogu. Ilijia je u tom smislu bio istinski borac za pravu vjeru.

Papa Benedikt XVI., obzirom na tu pojavu, kaže da vjera ne smije biti bezlična, proizvoljna. „Ona mora proturječiti onome što proturječi Bogu, čak i po cijenu mučeništva“ (Ratzinger: „Bog i svijet, str. 298)

Treća poruka: Ilijia je primjer odlučnog borca protiv ravnodušnosti i neodlučnosti, obzirom na Boga i vjeru. Od takvih ljudi nema puno ni Bog ni narod. U Knjizi Otkrivenja čitamo: „Nisi ni studen ni vruć. O da si studen ili vruć! Ali jer si mlak, ni vruć ni studen, povratit će te iz usta“ (Otk 3, 15).

U tom smislu nalazimo riječi apostola Pavla u 2. čitanju kada piše svom učeniku Timoteju neka se ne stidi svjedočanstva za Isusa Krista; niti njega, sužnja Isusa Krista, da i dalje trpi zajedno s njim za evanđelje. Pavao je proživio mno-

ga progonstva radi vjere. Dospio je čak u zatvor. Iz zatvora je poticao Timoteja, koga je posebno volio, da se ne boji teškoća. Neka čuva vjeru koju je primio od njega.

Braćo i sestre! Vjernik koji nije spreman trpjeti zbog vjere, nije kadar suprotstaviti se nevoljama. Zar nam to ne svjedoče i naši branitelji? Snagom vjere uspjeli su izdržati sve nevolje rata. Resila ih je krunica kao vanjski znak vjere u Boga i pouzdanje u Majku Božju. I dok su branitelji bili na prvim linijama, boreći se za „krst časni i slobodu zlatnu“ cijeli je hrvatski vjernički puk molio svetu krunicu.

Braćo i sestre! Sv. Ilijia je primjer kako obraniti pravu vjeru od raznih oblika odbacivanja Boga, kao i nasrtaja mnogih agresivnih svjetskih moćnika koji poput Ahaza i njegove žene poganke, nastoje odbaciti svaku pomisao na Boga i Božje zakone.

Sv. Ilijia je svojom veličinom toliko ušao u dušu čovjeka svojim stavovima i odlučnošću da ga oduvijek štuju ne samo kršćani nego i Židovi i muslimani.

Dok vam čestitam Dan kapelije, zahvaljujem velečasnom Matiji Žugaju na duhovnoj skrbi među pripadnicima Hrvatske vojske i policije. Želim svima vama da budete spremni ne samo živjeti nego i nastupiti u obrani Božjih kršćanskih načela, u obrani domovinskih svetinja, boreći se protiv poganskog i anticrkvenog mentaliteta, koji se ušuljao među nas.

Svim pokojnim hrvatskim braniteljima želimo i molimo da ih dobri Bog nagradi za njihovu nesebičnost. Neka njihova žrtva bude zalogom naše sretnije budućnosti. Amen



Hodočašće hrvatskih vojnika i policajaca Majci Božjoj Sinjskoj Sinj, 1. kolovoza 2015.

Ova godina proglašena je Jubilarnom godinom Blažene Djevice Marije, spominjući se 300. obljetnice slavne pobjede Hrvata nad Turcima pod Sinjem. Bilo je to godine Gospodnje 1715.

Hvalevrijedno je da na ovoj obljetnici sudjeluju predstavnici hrvatskih branitelja, vojske i policije, koji su u nekom smislu nasljednici hrvatskih vitezova, a koji su po zagovoru i pod zaštitom „Majke od milosti“ obranili Sinj i okolicu od osvajača. Spominjući se 300. obljetnice pobjede pod Sinjem želim u svima vama probuditi ponos, odgovornost i zahvalnost, kako je to napisao u Kalendaru Gospine Jubilarne godine 2015. fra Petar Klapež.

Rekao sam ponos: narod Cetinske krajine posebno je ponosan što je Marijinim posredstvom bio spašen od turske vojske. To je njegovo duboko uvjerenje, koje se ne može ničim narušiti. Odgovornost, jer povijest obvezuje. Događaji su nam predani da bi živjeli, a naša je odgovornost u tome presudna.

To je ponos koji obvezuje, koji budi odgovornost i rađa zahvalnost Bogu i Majci Božjoj na nebrojenim primljenim milostima. Biti zahvalan Bogu i Majci Božjoj znači prije svega svjedočiti vjeru vlastitim životom i prenijeti je nadolazećim pokoljenjima. Ova se zahvalnost održava i hrani prijenosom događaja koji utemeljuju zahvalnost.

Kad je sveti papa Ivan Pavao II. posjetio Hrvatsku tada nas je podsjetio na našu bogatu vjersku i kulturnu baštinu. Tom je zgodom rekao: „Bog vam je dao u baštinu predivnu zemlju čija nacionalna himna počinje riječima: „Lijepa naša domovino“. Kako u ovim riječima ne vidjeti podsjećanje na dužnost spram te baštine? Papa nam je poručio da nam je živjeti u toj baštini. Ne biti vjeran toj našoj kršćanskoj baštini, bio bi znak naše nevjere, da ne kažem izdaje, znak prezira prolivenih krvi svih branitelja ove zemlje, a danas s ponosom ističemo one drevne branitelje iz 1715. godine.

Dobro je prisjetiti se, makar kratko, naše slavne povijesti ovdje u Sinju. Godine 1357. papa Inocent VI. dao je dopuštenje da se sagradi crkva Svetе Marije ovdje u Sinju. Štovanje Majke Božje započelo je, dakle, već u to vrijeme. Turci su više puta rušili crkvu dok napokon nije Sinj i Cetinska krajina potpala pod tursku vlast. Bilo je to godine 1536. Narod se tada razbježao na sve strane tako da su Turci ostali u Sinju punih 150 godina.

Godina 1687. bila je odlučujuća za buduće svetište Gospe Sinjske. Te je godine hrvatski

junak Stojan Janković sa svojim vojnicima upao u Bosnu i došao do Rame. On je nagovorio franjevce da napuste Ramu i dođu u Sinj. Franjevci su poslušali Jankovića i krenuli su prema Sinju, noseći sa sobom čudotvornu Gospinu sliku. I naseliše se u Sinju i Cetinskoj krajini, uvjereni da su našli sigurno mjesto. Tu su počeli graditi svoj samostan.

Turci nisu mirovali. Dana 23. srpnja 1715. godine zapovjednik Bosne Mehmed-paša Čelić, provalio je iz Bosne sa silnom vojskom od 60 tisuća vojnika. Utaborio se na Sinjskom polju s nakanom da osvoji grad i tvrđavu Sinj. Vidjevši opasnost od Turaka narod se razbježao na sve strane. Glasoviti franjevac Pavao Vučković sklonio je sliku Majke Božje u sinjsku tvrđavu. U tvrđavi je bilo oko 700 branitelja.

Napad turskih četa na Sinj počeo je 8. kolovoza i ponavljao se tako svakog dana. Braniteljima je snagu dalo uvjerenje da je uz njih njihova zaštitnica Gospa Sinjska. Mehmed-paša Čelić porušio je i zapalio grad Sinj, zajedno s crkvom. Tih se dana po cijeloj Dalmaciji molilo za branitelje grada Sinja.

Dana 14. kolovoza bio je posljednji napad. Bila je teška i krvava borba, ali tvrđava je ostala neosvojena. U jednom trenutku došlo je do nagnog povlačenja turske vojske. Ujutro 15. kolovoza, na blagdan Velike Gospe, kad se očekivao posljednji nalet Turaka, nije bilo nijednog turskog vojnika. Zavladalo je opće slavlje. Neočekivani brzi odlazak turske vojske potakao je mnoge stručnjake da protumače razlog njihovog povlačenja.

Postoje razna tumačenja. Dogodilo se sva-kako nešto što ne možemo protumačiti kao normalnu pojavu. Sami su Turci tumačili svoj poraz, navodeći da su svaku noć gledali kako jedna žena, obasjana svjetлом, hoda zidinama tvrđave. Vidjevši tu pojavu Turci su počeli bježati. Branitelji grada Sinja bili su uvjereni, zajedno s vjerničkim pukom, da je to bila pobjeda i dar „Majke od milosti“, dar majke Božje pred čijim su se likom molili.

Slično je tumačio pobjedu hrvatske vojske blagopokojni kardinal Franjo Kuharić u domovinsko-obrambenom ratu, kad se hrvatska vojska branila i pobijedila agresora na sam blagdan Majke Božje Snježne koji se slavi 5. kolovoza.

Takvo je bilo tumačenje sinjskih branitelja kao i naroda onog vremena. Zato su branitelji grada Sinja nakon pobjede nad Turcima naručili

da se u Veneciji napravi zlatna kruna, kojom su okitili Marijinu sliku. Zlatna kruna i danas svjedoči o njihovoj vjeri i pomoći Majke Božje. Stoga možemo reći da je toga dana rođena Gospa Sinjska. Kip Gospe Sinjske na određeni način predstavlja patničku povijest ovoga kraja i hrvatskoga naroda tijekom 14 stoljeća.

Vojni ordinarijat u RH nastojao je ovjekovječiti pobjedu hrvatske vojske u Domovinskom ratu da je u grb Vojnog ordinarijata ugravirao krunicu čija zrnca predstavlja brigade koje su sudjelovale u obrani Hrvatske kao trajni spomen na pobjedu hrvatske vojske koja se obranila snagom i vjerom branitelja.

Dvije godine nakon pobjede nad Turcima, u spomen pobjede i slobode isti su vojnici u čast Gospe uveli glasovitu vitešku igru zvana „alka“, kao posebni znak zahvalnosti i sjećanja, svjedočeći svoju vjeru i ljubav prema Gospoj Sinjskoj.

Nakon pobjede nad Turcima 1715., započela su i hodočašća, a crkva Gospe Sinjske pretvorila se u slavno svetište i hodočasničko mjesto ne samo Južne Hrvatske nego i šire.

Što ljude privlači da dođu Gospoj Sinjskoj? To su bezbrojne milosti koje Marija dijeli vjernom puku, posebno darovi obraćenja, koji su najveća čudesa. Isus je želio da njegova Majka bude posrednica milosti. Stoga nam je dao svoju majku dok je umirao na križu, kad je rekao sv. Ivanu koji je stajao pod križem: „Evo ti majke“, a svojoj Majci: „Ženo, evo ti sina“ (Iv 19, 26). Ivan dalje piše: „I od toga časa uze je učenik k sebi“ (Iv 19, 27). Kakva samo pouka za nas? Imati Isusovu majku za svoju majku. Jamstvo je to naše duboke povezanosti ne samo s Marijom, nego i međusobno i s Isusom. Kada bismo kao vjernici bili više toga svjesni ne bismo bili toliko podijeljeni među sobom. Tu nam se ozbiljno postavlja

pitanje jesmo li i koliko stvarno povezani s Isu-som Kristom.

Kad smo kao narod prihvatali Isusa Krista za svoga spasitelja i otkupitelja, bilo je to početkom 7. stoljeća, mi smo tada prihvatali Isusovu majku za svoju majku. I njoj smo se uvijek obraćali u dobru i u zlu. Njoj smo povjeravali sebe i svoju sudbinu i nismo se pokajali, „jer tko Mariju ljubi taj se ne gubi“ (kardinal Stepinac).

Braćo i sestre! Pozivam vas danas s ovog mjesta krvi i nade da se borimo protiv podjele među nama, jer one će nas iskorijeniti. Borimo se za međusobnu povezanost i solidarnost, jer ona će nas očuvati. Borimo se za povijesnu vjernost, jer ona je Domovina. Spominjući se 300. obljetnice pobjede hrvatskih branitelja nad Turcima zahvalni smo dragom Bogu i Majci Božjoj na svemu čime nas je obdarila i danas dariva.

Draga braćo franjevcu! Čuvajte memoriju slobode ovoga grada i sinjskog kraja! Ostanite svjedoci mučne povijesti naroda, ali i njegove povezanosti s Gospom i dragim Bogom. Kao vojni ordinarij u RH duboko sam vam zahvalan za vaš stil prisutnosti i izgradnje povijesti. Ostanite nadahnitelji i junaci današnjem Sinju, mlađeži i obiteljima.

U znak naše ljubavi i zahvalnosti molimo molitvu koju je izgovorio blaženi kardinal Stepinac 7. srpnja 1935. godine na Mariji Bistrici:

„Majko Isusova i naša, ti Gospo, Kraljice Hrvata

Obećajemo da ćemo ti ostati vjerni i iskreni
štovatelji,

Vjerni dok budu žuborili potočići naši,
Šumile rijeke naše,

Dok se bude pjenilo sinje more naše:

Vjerni dok se budu zelenile livade naše,
Dok bude mirisalo cvijeće domovine naše! Tako
neka bude. Amen



Pohod braniteljima u kaznionicu

Lepoglava, 3. kolovoza 2015.

U novije vrijeme vojno redarstvena akcija „Oluja“, kojom je 1995. godine oslobođen najveći dio Hrvatske, izaziva razna tumačenja. Što je u stvari istina?

Povijesna je činjenica da hrvatski narod nije želio rat. On je želio ostvariti svoje pravo da bude slobodan u svojoj domovini. No, to mu je pravo bilo uskraćeno. Objektivno i pošteno sudeći, Hrvatska je bila žrtva nepravednog napada i tadašnje nemoralne svjetske politike. Sama činjenica da su u obrani Hrvatske sudjelovali mnogi Bošnjaci i Srbi, potvrđuje da se nisu slagali s tadašnjom velikosrpskom politikom osvajanja hrvatskih prostora.

1991. godine započeo je od strane JNA, odnosno srpsko-crnogorske vojske, pravi osvajački rat. Tisuće ljudi morale su napustiti vlastiti dom tako da se čovjek pita: u ime kakvih prava, u ime kojeg ustava, u ime kojega naroda smije se činiti takav genocid nad hrvatskim narodom i svim građanima ove zemlje (kardinal Kuharić).

Da bi se opravdala agresija na Hrvatsku, neki pokušavaju danas tumačiti o zapostavljenosti Srba u Hrvatskoj, kao građanima drugog reda, kao i progonu istih. To nije istina. I činjenice to opovrgavaju. Činjenica je da je tadašnji predsjednik Hrvatske dr. Franjo Tuđman pozivao Srbe da ostanu u Hrvatskoj, da imaju pravo ostati; da imaju pravo na svoj dom, na svoju slobodu, jer su i oni pod vlašću jednog brutalnog totalitarizma, kojeg je provodila Miloševićeva politika stvaranja Velike Srbije na relaciji Virovitica – Zagreb – Karlobag.

Tih sam dana, zapravo drugi dan nakon „Oluje“ bio u Petrinji. Kretala se velika kolona Srba s traktorima. Kad je jednog od njih pitao neki čovjek kamo odlazi, odgovorio mu je: „Pitaj Miloševića, a ne mene“. Ima i drugih primjera koji potvrđuju organizirano iseljavanje srpskog stanovništva po želji tadašnjeg Miloševićevog režima. Oni koji nemaju hrabrosti priznati istinu, ne mogu se pomiriti s činjenicom neuspjeha. Zato hrvatsku obranu nazivaju agresijom, što je protiv svakog zdravog razuma.

Kroz cijelo vrijeme okupacije nijedan prognanik nije se mogao vratiti na svoje ognjište. A to osvajanje prouzročilo je neopisive patnje ne samo pojedinaca, obitelji, nego i naroda u cjelini. U takvoj nenormalnoj situaciji Hrvatska nije mogla trpjeti posljedice okupacije. Stoga državno vodstvo, na čelu s dr. Franjom Tuđmanom, donosi odluku da se okupirani dijelovi Hrvatske

vrate u njezin sastav pod svaku cijenu. To je bila moralna dužnost i moralno pravo najodgovornijih ove zemlje u želji da zaštite svoje građane i svoje dostojanstvo.

1995. godine dogodilo se pravo čudo. Ponajprije čudo što su hrvatski branitelji pobijedili nadmoćnijeg neprijatelja, zatim čudo da su nas priznale zemlje koje su bile u početku protiv priznanja. Veoma je znakovito da je pobeda doivena na blagdan Snježne Gospe, 5. kolovoza. Ovdje se ispunja riječ Blažene Djevice Marije iz današnjeg evanđelja: "Silne zbaci s prijestolja, a uzvisi neznatne".

Poznato je iz hrvatske povijesti da su sve velike bitke što su ih Hrvati vodili „za krst časni i slobodu zlatnu“ dobili na blagdan Majke Božje, dok se vjernički puk za vrijeme obrane molio Bogu i Maci Božjoj. Stoga ovim danom izričemo hvalu Bogu, našim hrabrim i nikada ne zaboravljenim hrvatskim braniteljima.

Današnja čitanja osvjetljavaju činjenicu zla u svijetu. Ona daju i svjetlo kako izići iz tame.

Prvo čitanje donosi riječi ohrabrenja koje je Bog uputio Izabranom narodu: „Ne boj se Sione. Neka ti ne klonu ruke“. Razlog te radoći jest: „Gospodin, Kralj Izraelov, u sredini je tvojoj“ (Sef 3, 14). Bio je to navještaj dolaska Sina Božjega, koji se rodio prije dvije tisuća godina.

Parafrazirajući ove riječi možemo reći: „Ne boj se hrvatski narode. Neka ti ne klonu ruke. Gospodin Bog je u tvojoj sredini“. Te smo riječi nade i ohrabrenja često slušali u vrijeme Domovinskog rata, posebno od Crkve. Ove riječi može svatko od nas primijeniti na sebe. Ne boj se, izdrži! Budi hrabar! I dok god budemo imali pred sobom te riječi, moći ćemo izdržati i vrijeme boravka u zatvoru. Vrijeme brzo prolazi. Treba imati više povjerenja u Boga, Isus Krist je više od nas trpio. Bio je nevino osuđen, a na kraju objesen na stup. Što bi bilo da tog optimizma nismo imali u vremenu kada je sve bilo upereno protiv naše slobode?

Knjigu Otkrivenja napisao je sv. Ivan evanđelist u vrijeme zatočeništva zbog vjere u Isusa Krista. Da ohrabri vjernike, koji su se našli na udaru rimskog cara zbog vjere, na slikovit način Ivan opisuje sukob zla i dobra u svijetu. Stavlja im pred oči lik Majke Božje, kao pomoćnice, koju nam je Isus ostavio za majku u svojoj oporuci dok je stajala pod križem.

Sv. Ivan opisuje Mariju kao Ženu, obučenu u sunce, mjesec joj pod nogama, a na glavi vije-

nac od 12 zvijezda. To sunce koje opisuje evanđelist Ivan jest Isus Krist, a dvanaest zvijezda koje su ugrađene u zastavi EU predstavljaju Blaženu Djevicu Mariju. Poruka je jasna: budućnost Europe može se graditi samo na kršćanskim vrijednostima i zagовором Majke Božje.

Dragi prijatelji! Današnje evanđelje donosi Marijin hvalospjev. Marija u svom hvalospjevu ističe Božje djelovanje kroz povijest. Bog ne treba za ostvarenje kraljevstva Božjega svjetsku silu i snagu oružja, nego skromne i Bogu predane duše poput Marije.

Slaveći danas „Dan pobjede i domovinske zahvalnosti“, „Dan hrvatskih branitelja“ i svet-

kovinu Zaštitnice Vojne biskupije, sva ova događanja slavimo s velikom radošću. Iako vrijeme sve više odmiče, hrvatski branitelji ostat će u srcu hrvatskog naroda veliki, kao i svi oni koji su ih podržavali u obrani domovine.

Ove obljetnice nemaju namjeru nikoga izazivati, nego izreći u prvom redu hvalu Bogu i onima koji su nas obranili. One su nadahnuće budućim naraštajima da je jedino s Bogom, zajedničkom sloganom i ljubavlju moguće graditi ono što nam se na prvi pogled čini nemogućim. Blažena Djevica Marija, Gospa Velikoga hrvatskog krsnog zavjeta, zaštitnica Vojne biskupije, bila nam svima na pomoći. Amen

16. hodočašće policije u Ludbreg

Ludbreg, 4. rujna 2015.

Dragi policajci i policajke, dragi hodočasnici, braćo i sestre! Nalazimo se u Ludbregu, nadaleko poznatom svetištu Predragocjene Krvi Kristove, na mjestu u kojem je nekada bio vojni rimski kamp „Castrum iovija“, kao i biskupsko središte koje se spominje 381. godine sa svojim biskupom Amancijem. Nekada je na ovom području bila podignuta romanska bazilika, na čijim je temeljima godine 1410. podignuta sadašnja crkva. Godinu dana kasnije dogodilo se pravo čudo u kapelici dvorca Batthany. Služeći sv. misu svećenik je posumnjao u istinitost Isusovih riječi: „Ovo je tijelo moje“ i „Ovo je krv moja“. Nakon lomljenja hostije na tri dijela, pojavila se u kaležu prava Kristova krv. Vidjevši što se dogodilo svećenik se preplašio i nastojao je što prije završiti sa sv. misom. Tekućinu iz kaleža pohranio je u ampulicu i sakrio. Nalazeći se na samrti nije mogao prešutjeti što mu se dogodilo, priznao je svećenicima i povjerio im je relikviju na čuvanje.

Vijest se o tom događaju brzo proširila, a narod je sve više dolazio da vidi taj znak Isusove prisutnosti. Vijest je doprla i do samoga pape Julija II., koji je cijeli slučaj povjerio komisiji i uglednim svećenicima i vjernicima da provjere istinitost toga događaja, kao i čudesa koja su se dogodila po zagоворu Presvete Krvi Isusove. Sve je to zapisano u knjizi koja se zove „Liber miraculorum“. Ne radi se dakle o „rekla-kazala“ nego o ozbilnjom slučaju koji je kasnije potaknuo mnoge stručnjake, posebno teologe i biskupe, koji su na svojim simpozijima raspravljali o toj temi. Jedan takav simpozij održala je HBK prije nekoliko godina.

Nakon ozbiljnog ispitivanja svjedoka te

provjerenih čудesa, papa Leon X. izdao je bulu, svečano pismo u kojem tvrdi da „razumno odgovara“ te da dolikuje da se štuje relikvija. Ona se danas čuva u Ludbregu, u pokaznici, od 1721. koju je darovala bečka grofica Leonora Terezija Strattman Baththyany.

Da se radi o ozbilnjom i provjerenom događaju govori i sama činjenica da je papa Leon X. nosio relikvije gradom Rima i tako javno ispovjedio istinitost ovog događaja. I od tada u Ludbreg hodočasti ne samo obični vjerski puk nego je hodočastio i austrijski car Josip II., klečeći pred relikvijom Predragocjene Krvi Kristove, moleći za mudrost i nadahnuće upravljanja zemljom i za svoj vlastiti mir.

U Ludbreg su hodočastili i drugi carevi i kraljevi iz dinastije Habsburgovaca, poput cara i kralja Franje I. Bilo je to 27. X. 1817. godine kada se vraćao sa svog posjeta tadašnjoj Vojnoj Krajini.

U 18. stoljeću vladala je kuga, posebno u Moslavini. Hrvatski sabor se 1739. godine obvezao da će podići zavjetnu kapelu u čast Predragocjene Krvi Kristove, kao zahvalu, ako nestane ta strašna bolest. I ona je prestala. Godine su prolazile. Veliki štovalac Predragocjene Krvi Kristove blaženi Alojzije Stepinac, skupivši novac za gradnju zavjetne kapele, nije uspio podići zavjetnu kapelu jer su ga omele ratne neprilike. Ta će se ideja ostvariti dolaskom demokratskih promjena.

Svojim nesebičnim zalaganjem sadašnji upravitelj svetišta mons. Josip Đurkan sve poduzima kako bi se ispunio zavjet Hrvatskog sabora. Godine 1993. godine započela je gradnja ove kapele. Na blagoslovu kamena temeljca bio jeiza-

slanik Hrvatskog sabora Martin Sagner koji je nakon blagoslova rekao u šali, pristupivši mikrofonom: "Sad smo vam blagoslovili i sad si sami delajte". I doista, pristupilo se tada ozbiljno izgradnji ovog svetišta kojeg je blagoslovio kardinal Franjo Kuharić godine 1994. Od tada Ludbreg postaje sve više hodočasničko mjesto Predragocjene Krvi Kristove, koja se slavi svečano 1. nedjelje mjeseca rujna, poznata kao Sveta nedjelja.

Već dulji niz godina u ovo svetište hodočasti policija sjevernog dijela Hrvatske, prije toga i vojska, svjesna značenja Krvi Kristove, ali i prolivenih krvi hrvatskih branitelja. Daj Bože da se tako nastavi i ubuduće!

Kada govorimo danas o Krvi Kristovoj mislimo prije svega na Kristovu ljubav. „Bog je toliko ljubio svijet da je dao svoga Sina Jedinorođenca da nijedan koji u njega vjeruje ne propadne nego da ima život vječni“, rekao je Isus jedne večeri uglednom židovskom učitelju Nikodemu. Papa Ivan Pavao II. je rekao: „Kad govorimo o Kristovoj Krvi uvijek imamo na umu Krista spasitelja, koji je oslobođio svijet od ropstva grijeha, „ne srebrom ili zlatom“ (usp. 1 Pt 1, 18 - 19), nego polaganjem vlastitoga života“. Stoga prolivena Kristova krv najveći je dokaz Kristove ljubavi i čovjekovog dostojanstva. Zato i poručuje apostol Pavao: „Bog pokaza ljubav svoju prema nama ovako: dok još bijasmo grešnici, Krist za nas umrije“.

Slično se može reći i za prolivenu krv hrvatskih branitelja. Njihova prolivena krv dokaz je koliko su nas ljubili i kolika je vrijednost naše slobode.

Crkva nas uči da se Kristova krv, koju je

prolio Isus Krist na križu, posadašnjuje pod sjetom misom prigodom pretvorbe kruha i vina. To se može prihvati samo vjerom, a nikako razumom. Kad je Isus govorio ljudima da je on kruh života mnogi su rekli da je to nerazumljiv govor. I zato su ga mnogi napustili. U nedoumici su bili i apostoli. Kad im je Isus postavio pitanje: „Hoćete li i vi otići?“, Petar je u ime svih odgovorio: „Gospodine, kamo da idemo ti imaš riječi vječnoga života“. Petar je bio svjestan da je Isus Krist jedini koji može utažiti težnje ljudskoga srca, ispuniti čovjeka mirom, srećom i smisлом života. Isus Krist nam je ostavio euharistiju s ciljem da i mi postanemo jedno. Stoga je euharistija, sv. misa, od životne važnosti za vjernika. Crkva ne može živjeti bez euharistije. Crkva čini euharistiju ali i euharistija Crkvu.

Papa Franjo je rekao: „Ponekad o sv. misi čujem prigovore, poput: „Čemu služi sv. misa?“ ili „Idem na misu kad mi se hoće“, i dogovara: „Misa nije privatna stvar, prisjećanje onoga što se dogodilo na Posljednjoj večeri“. Euharistija je čin koji posadašnjuje događaj smrti i uskrsnuća. Za nas vjernike euharistija je sam Isus Krist koji nam se daje. Stoga je papa Ivan Pavao II. više puta pozivao, posebno mlade: „Približite se Isusu Kristu. On ništa ne oduzima nego nas obogaćuje“.

Euharistija mijenja čovjeka. Hraniti se euharistijom znači usuglasiti svoje misli i djelovanje s Isusom Kristom; pridružiti se djelima njegove ljubavi, biti osoba pomirenja i mira. Kad govorimo o snazi euharistije, o Krvi Kristovoj, dovoljno je kao usporedbu spomenuti snagu ljudske krvi u našem životu. To dobro znaju liječnici, osobito



za vrijeme rata. Kada ponestanu lijekovi, liječnici tada posežu za najučinkovitijem lijeku, a to je ljudska krv koja je kadra spasiti ljudski život.

Ako je ljudska krv kadra spasiti ljudski život, koliko je tek snažna Isusova krv? Ljudska krv spašava ljudski život, koji je od danas do sutra, a Kristova krv spasila je cijeli ljudski rod počev' od Adama pa sve do danas. Stoga i kaže apostol Pavao 1. čitanju: „Dičimo se u Bogu po Gospodinu našem Isusu Kristu po kojem zadbismo pomirenje“, Kristova krv nam omogućava pristup vječnom životu. Što slijedi da je Isus Krist prolio svoju posljednju kap krví? Na to pitanje odgovorio je apostol Pavao kad je rekao: „Proslavite Boga u svome tijelu. Jer ste skupo plaćeni“ (1 Kor 6, 20). Kupljeni ste krvlju Jedinorođenoga Sina Božjega“, i nastavlja: „Živite dostoјno svoga poziva“

Spominjući se danas Krvi Kristove spominjemo se i krvi hrvatskih redarstvenika i branitelja. Njihova prolivena krv znak je ne samo njihove ljubavi nego i posebni govor nama da ne obezvrijedimo njihovu krv.

Oni nisu umirali za stranačke interese nego za vjernost idealima slobode, zajedništva, ljubavi, a mnogi s molitvom na usnama i krunicom oko vrata, znakom vjere, koja nas je očuvala i sačuvala od stoljeća sedmog, boreći se za „krst

časni i slobodu zlatnu“. Oni su se borili da obraće ovu hrvatsku grudu i duhovne vrijednosti sa željom da nas one i dalje izgrađuju, nadahnjuju, uvjereni da bez njih nema ni budućnosti.

Hrvatska se nalazi u dosad u najvećoj krizi, boreći se za svoj opstanak „biti ili ne biti“. Opređijelimo se za „biti“, „za život“, a ne smrt. Mnogi govore o hrvatskom narodu kao plemenitoj naciji, o narodu koji je zbog vjere patio i podnio teške kušnje, a to je naš najdragocjeniji kapital koji će nas očuvati i sačuvati. Ostanimo na visini svoga poziva, posebno vi dragi policajci i policajke. Vi ste nasljednici slavnih i nikad ne zaboravljenih hrvatskih branitelja.

I dok se danas spominjemo Krvi Kristove i krvi hrvatskih redarstvenika i branitelja, molimo molitvu: Isuse Kriste, naš Branitelju, Spasitelju i Otkupitelju! Ti si svojom prolivenom krvlju dokazao koliko nas ljubiš. Došli smo u ovo svetište Predragocjene Krvi Kristove da ti zahvalimo na tvojoj prolivenoj Krvi koja nas je od grijeha spasila, otkupila i oslobođila sila zla. Operi nas od svih naših nečistoća i grijeha što nas zarobljuju. Ne dopusti da naš narod izumre nego i dalje živi i slavi tebe. Obranili smo se tvojom snagom i zagovorom tvoje i naše Majke Marije. Neka tvoja prolivena krv bude blagoslovljena! Neka krv naših branitelja bude zalogom naše sretnije budućnosti. Amen.

Sveti hrvatski mučenici – Dan kapelaniјe Gospic, 9. rujna 2015.

Kada govorimo o mučeništvu, sama riječ „mučenik“ ima više značenja. U prvima počecima kršćanstva riječ „mučenik“ značila je prije svega osobu koja je dala svoj život za Isusa Krista i njegovo evanđelje. Takve osobe nazivali su svjedocima vjere (martyr).

Papa Ivan Pavao II. naziva mučenicima i sve one koji su bili vjerni do kraja čovjeku uz cijenu žrtve, posebno za istinu, pravdu, slobodu. U tom smislu mogu se nazvati mučenicima naši branitelji, posebno pokojni, za koje prikazujemo ovu svetu misu.

Crkva je tijekom povijesti častila posebno mučenike vjere i stavljala ih je za uzor drugim vjernicima. Stoga se rečenica, koja se pripisuje poznatom crkvenom piscu Tertulijanu, koji je živio u trećem stoljeću, odnosi na kršćanske mučenike, kad je rekao: „Krv mučenika sjeme je kršćana“ (Sangvis martyrum semen christianorum).

Kad govorimo o svetim hrvatskim mučenicima, vidimo da je hrvatski narod imao svoju bo-

gatu povijest, da je prolazio kroz mnoga iskušenja i nevolje. Vodio je kroz minula stoljeća trajnu, uzvišenu i plemenitu borbu „za krst časni i slobodu zlatnu“. Sanjao je stoljećima svoju slobodu, i u isto vrijeme bio je na udaru brojnih osvajača sa svih strana: sjevera, juga, istoka i zapada.

Braćo i sestre! Kad nam je bilo najteže, Crkva je bila majka, braniteljica i tješiteljica. Stoga je gospodin Genscher rekao kardinalu Kuhariću prigodom njegove posjete Hrvatskoj: „Zahvalite samo papi Ivanu Pavlu II. na priznanju“.

Kad su Hrvati prihvatali kršćansku vjeru, bilo je to početkom 7. stoljeća, mnogi su ostali vjerni sve do danas uz cijenu života.

Među hrvatske svece i blaženike ubrajaju se: blaženi Augustin Kažotić (13. stoljeće), sveti Nikola Tavelić, blažena Katarina Kotromanić. Ona je bila supruga bosanskog kralja Stjepana Tomaša. Najveći dio svoga života provela je na dvoru u Kraljevoj Sutjesci. Podigla je mnoge crkve u Bosni. Hrvatice u okolici Kraljeve Sutjeske i

Bobovca, kamo svake godine hodočasti hrvatska vojska, i danas nose na glavi crne marame zbog žalosti nad kraljicom Katarinom.

Tu su i blaženi Gracija Kotorski, blažena Ozana Kotorska, sv. Marko Križevčanin, sv. Leopold Mandić, blažena Marija od Propetog Isusa, blaženi Ivan Merz, blažene Drinske mučenice, blaženi Miroslav Bulešić, blaženi kardinal Stepinac, koji je simbol vjere i vjernosti Isusu Kristu kao i njegovom evanđelju, iskreni rodoljub hrvatskoga naroda, koji se u svom životu ravnao evanđeljem kao svjetlom na putu njegova života.

U svojem obrambenom govoru na sudu u Zagrebu, blaženik je rekao: „U školskim udžbenicima tvrdite, protivno od svih dokaza povijesti, da Isus Krist nije postojao. Znajte, Isus Krist je Bog! Za njega smo spremni umirati, a danas je nauka to, da on uopće nije postojao! Kad bi se koji profesor usudio učiti protivno, mogao bi se sigurno nadati da će izletjeti iz škole. Ja vam kažem, gospodine državni tužioče, da uz ovakve uvjete Crkva nije slobodna, nego će biti istrijebljena za kratko vrijeme“, i nastavlja: „Za majku Božju kaže se u knjigama da je bludnica. A znate li da je ona za pravoslavne i katolike najsvetiji pojam?“

Braćo i sestre! I danas, baš kao u Isusovo vrijeme, nameće se pitanje: „Tko je Isus Krist?

Postoje različita mišljenja o Isusu Kristu, kao i opredjeljenja ljudi. Potaknut tim pitanjem papa Benedikt XVI. napisao je knjigu koja nosi naslov „Isus Krist“. Papa je zbog aktualnosti teme odlučio napisati najprije knjigu o Isusu Kristu, njegov lik i poruku, a kasnije njegovo djetinjstvo, kako bi učvrstio vjernike u vjeri i na taj način pomogao vjernicima uspostaviti što prije odnos s Isusom Kristom i onima koji to žele.

Danas nije toliko pitanje postoji li Bog ili ne, nego je to prije svega pitanje osobe Isusa Krista, odnosno našeg odnosno prema njemu. Poznati engleski pisac i kritičar, nekadašnji bezbožac, a kasnije obraćenik, profesor na Cambridgeu i Oxfordu, gospodin Lewis je rekao: „Spreman sam prihvatići Isusa Krista kao velikog moralnog učitelja, ali ne prihvaćam njegovu tvrdnju da je Bog“. On je kasnije napisao da se našao pred zidom te da je trebao donijeti odluku prihvatići Isusa Krista ili ne, živjeti prema njegovom evanđelju. I on ga je doista ne samo prihvatio nego je nastojao živjeti cijelog života prema evanđelju.

Što kaže Sвето pismo za Isusa? U Starom zavjetu imamo najavu dolaska Mesije - Mesije Isusa Krista. Tako na primjer Izaija prorok najavljuje Isusa nazivajući ga Savjetnik, Bog silni, Otac vječni, Knez mironosni“ (Iz 9, 5).

Isus otvoreno tvrdi da je Bog. Kad im je Isus



postavio pitanje zašto ga udaraju, oni mu rekoše: „Zbog dobrog te djela ne kamenujemo nego zbog hule što se praviš Bogom, iako si samo čovjek“ (Iv 10, 33). Kad je Isus vodio raspravu sa Židovima, na upit zar je on stariji od Abrahama, Isus je odgovorio: „Zaista, zaista vam kažem, prije nego što je Abraham bio, JA JESAM (to znači Bog). Sv. Ivan evanđelist naziva Isusa Riječu i kaže: „Riječ bijaše Bog“ (Iv 1, 14). Apostol Toma, poznati kao nevjerni Toma, nakon susreta s Isusom, ispovijeda vjeru u Isusovo božanstvo riječima: „Gospodin moj i Bog moj“ (Iv 20, 28). Apostol Pavao opisuje Isusa kao „velikog Boga, našega Spasitelja“ (Titu 2, 13).

Braćo i sestre! Ako Isus nije Bog, onda je laž ono što je govorio. Onda nije ni prorok, ni dobri učitelj, kako su ga neki nazivali. Ako on nije Bog onda njegova smrt nije bila dovoljna dati zadovoljštinu Bogu za grijeha čitavoga svijeta (1 Iv 2, 2), onda nismo niti spašeni niti otkupljeni. Ako Isus nije Bog onda smo sve do sada živjeli u najvećoj prijevari. Isus je morao biti Bog da bi platilo naš ljudski dug. A morao je biti čovjek kako bi mogao umrijeti. Ako nije Bog onda ni Crkva, koju je ustanovio na Petru, kako smo to čuli u današnjem evanđelju, nije od Boga.

I sada slijedi najvažnije pitanje, upućeno svakome od nas, i meni i vama: Tko je za mene Isus Krist? Što meni znači Isus Krist? Na to pitanje najbolje je odgovorio Ivan evanđelist: „I mnoga druga čudesa učini Isus pred svojim učenicima koja nisu napisana u ovoj knjizi. A ova su zapisana da vjerujete da je Isus Mesija, Sin Božji, i da vjerujući imate život u njegovo ime“.

Vjerujem li u njega? Je li Isus Krist meni sve, mjerilo moga djelovanja i života? Je li njegovo evanđelje putokaz u mojoj životu? S tim u vezi postavlja se pitanje i moje molitve i nedjeljne sv. mise. I dok govorimo o tome veoma je važno postaviti prioritete.

Sjećam se jednog predavanja s obiteljskog tečaja. Jedan je liječnik svjedočio na tom seminaru svoju vjeru, rekavši: „Moramo postaviti prioritete u našem životu. Ako smo vjernici, Bog nam mora biti na prvom mjestu u životu i u radu. Ako smo obiteljski ljudi, Bog nam mora biti na prvom mjestu, zatim žena, djeca, a tek onda posao“. Što to konkretno znači za jednog vjernika ili još konkretnije na primjer za jednog političara? Vjera nije neki usputni izbor ili nešto trenutačno, nego sastavni dio života koji nas nadahnjuje u našem radu i djelovanju.

Ove godine spominjemo se 50. obljetnice

smrti Daga Hammarskjolda, švedskog diplomatice, drugog generalnog sekretara UN-a, poznatog ne samo kao političara nego i kao vjernika, mistika. Između ostalog je napisao: „Kao osobi, vjerniku i političaru bilo mi je veoma stalo do naslijedovanja Isusa Krista cijelog života“. Zato je oduševio cijeli svijet svojim nesebičnim radom i poštenjem. Bio je mističar, a to znači čovjek koji ne dopušta da bilo što prodire u njega izvana.

Slušajući današnje evanđelje Isus nas potiče da se konačno opredijelimo da nam vjera bude na prvom mjestu, ukoliko to nije bila do sada. Drugim riječima, da konačno odlučim biti kršćanim, a to traži svakodnevni angažman življenja po vjeri. To je već mučeništvo, koje se naziva „bijelim mučeništvom“. Naime, nije lako biti kršćaninom danas, ali drugog puta nema ako želimo da kao narod opstanemo na ovim prostorima.

U ovom trenutku nalazimo se kao narod u veoma teškoj situaciji, jer smo pred nestankom, a nestanak naroda je odraz nepovjerenja u Boga Isusa Krista. Pitanje nije tako jednostavno kako nam se na prvi pogled čini. Riječ je o biti ili ne biti, a konačno i smisao obrambenog rata (sjećam se dvojice bivših hrvatskih branitelja zatvorenika u Lici, koji su nakon izlaska iz zatvora rekli: „Bili smo spremni dati svoj život za one koji će se roditi“).

Vjera ima veliku ulogu u osobnom, obiteljskom, društvenom i političkom životu ljudi. Svakako da vjernik može dati svoj najveći obol, bude li se držao evanđeoskih načela. Konačno, pokazat će i skorašnji izbori našu vjerničku svijest. Ako želimo dobro svome narodu, ako želimo da konačno krenemo ozbiljno prema budućnosti valja birati ljudi, ne slatkorječive, koji jedno govore a drugo čine, koji se prije izbora pokažu u crkvama, kako bi dobili glasove vjernika, a kasnije ih više nema.

Moramo znati da se hrvatski branitelji nisu borili ni za jednu političku stranku, nego za dobro hrvatskog naroda i ove zemlje, da su im na srcu prije svega moralni principi i načela, da im kao vjernicima katoličke vjere evanđelje bude svjetlo na putu života. Kako može ono biti svjetlo, a Krist Put, Istina i Život, ako su u svakodnevnom životu daleko od toga.

Stoga se vraćamo ponovno na postavljeno pitanje: Tko je za mene Isus Krist? I mi danas ispovjedimo vjeru u Kristovo božanstvo „Ti si Krist, Pomazanik, Sin Boga živoga!“ (Mt 16, 19) i kličimo zajedno s apostolom Pavlom: „Njemu slava u vjeke vjekova. Amen

1. obljetnica osnivanja Zapovjedništva specijalnih snaga

Delnice, 16. rujna 2015.

Papa Benedikt XVI. napisao je knjigu „Isus iz Nazareta“. U predgovoru te knjige papa piše da mu se činilo hitnim prikazati lik i poruku Isusa Krista u njegovom javnom djelovanju kako bih na taj način pomogao svima koji žele uspostaviti živ odnos s njim.

Htio bih vam progovoriti o onom bitnom u našem kršćanskom identitetu. Tko je Isus za mene? Središnja tema evanđeliste Marka o Isusu bila je pokazati i dokazati da je Isus doista pravi Bog, koji je postao čovjekom. Zato i donosi razgovor što ga je Isus vodio sa svojim učenicima na putu prema Cezareji Filipovoj.

Isus postavlja pitanje svojim učenicima: „Što govore ljudi, tko je Sin Čovječji?“ (Mt 16, 13; usp. Mk 8, 27). Iako je Isus kao Bog znao što ljudi misle o njemu, njemu je bilo veoma stalo da apostoli postanu svjesni tko je on, tim više što se približavalo vrijeme njegove smrti, kojom će spasiti ljudski rod od grijeha njegovih. Svatko od njih donio je svoju verziju, već prema tome kako je koja do njih došla. Na pitanje: „A vi, što vi kažete, tko sam ja?“, Petar je u ime svih odgovorio: „Ti si Krist – Pomazanik, Sin Boga živoga“ (Mt 16, 16).

Tim je riječima Petar ispovjedio vjeru u Isusovo božanstvo. Da je Isus obećani Mesija - Krist i Sin Božji, kako su ga navijestili proroci, to je bila vjera Crkve od početka. Zato u „Vjerovanju“ molimo: „Vjerujem u jedinorođenoga Sina Božjega, rođenog od oca prije svih vjekova, Boga od Boga, svjetlo od svjetla, pravoga Boga od pravoga Boga, rođena, ne stvorena, istobitna s Ocem, po kome je sve stvoreno. Koji je radi nas ljudi i radi našega spasenja sišao s nebesa“.

Ono što mi se čini bitno je doista vjerovati da je Isus Bog, a potom da nas on čini slobodnima od svih naših grijeha. To je naše otkupljenje od svega onoga čemu smo podložni u zlu, svatko od nas znade gdje nam je „bolna rana duše“. To znači da vjeru trebamo svakodnevno propitkivati i pročišćavati. Ako bismo ju sve li samo na socijalnu dimenziju, ako bi se Crkva bavila samo socijalnim slučajevima, ona bi bila vrsna filantropija, ali ne bi bila vjera u Sina Božjega.

Vjera je prije svega stalno i uvijek potrebno opredjeljivanje

za Isusa Krista. To se vidi u mnogim primjerima ljudi. Ne možemo se zaustaviti na djetinjem pojmanju vjere, jer više nismo djeca; naše potrebe su potrebe odraslih i odgovornih ljudi, zato takve odgovore očekujemo od vjere. Odgovori se nalaze u vašem prijateljstvu, u vašem boravljenju s Isusom Kristom. Samo tako možete ih čuti.

1979. godine prevedena je kod nas knjiga koju je napisao blaženi papa Ivan Pavao II. dok je još bio kardinal. Knjiga ima oko 400 stranica. U jednom poglavljtu te knjige papa piše kako je provedena anketa s ljudima različite dobi s pitanjem: „Tko je za mene Isus Krist?“ „Kao biskup i pastir pročitao sam ovu knjigu s uzbudnjem. U svakom sam odgovoru dobio potvrdu kako je veoma važna i temeljna istina o Kristovoj osobi, koja živi u ljudima, u njihovim mislima i srcima“, piše papa. Na pitanje novinara odgovarali su stari, djeca i mladi, školovani, radnici, obični svijet i intelektualci. Jedan radnik kaže za Isusa: „Bio je jedan od nas“. Mladi: „On prožima moj život, znam da me ljubi, naučio me ljubiti. On je sve moje“. Sveučilištarac: „Krist je za mene najveća ljubav. Znam da mi opršta grijhe u svetoj isповijedi“. Time su izrečene tri velike istine: prva da je Isus čovjek. Druga da odgaja za darivanje, treća da je moja sloboda u njegovim rukama. Čuvajmo ove tri spoznaje!

Braće i sestre! Drago nam je čuti kako se danas nevjernici izražavaju o Isusu Kristu, kao onom koji je doista postojao, kao jednom od najvećih ljudi koji ima osjećaje za najsiromašnije. Kad bismo danas pitali ljudi što misle o Isusu Kristu, dobili bismo slične izjave, ali i porazne



poput jednog engleskog radnika koji je na upit tko je za njega Isus Krist, odgovorio novinaru da on ne radi u njegovoj smjeni, da nije ni čuo ništa o njemu.

I ovo je moguće, jer nema ljudi koji svojim životom navještaju tko je Isus. Sigurno bi odgovor bio drugačiji među nama, a prepoznajemo ga po čovjekoljublju i po nutarnjoj slobodi osoba.

Za vrijeme komunističke vladavine časne sestre nisu mogle raditi u Zagrebu po bolnicama, tek nekoliko. Ravnatelj bolnice Rebro je rekao: „Ako postoji Bog onda ga svjedoči časna sestra, cistačica u bolnici, s fakultetskom naobrazbom.

Drugi dio evanđelja govori o ustanovljenju Crkve koju je Isus ustanovio na Petru „Ti si Petar - Stijena i na toj stijeni sagradit će Crkvu svoju i vrata je paklena neće nadvladati. Tebi ću dati ključeve kraljevstva nebeskoga, pa štogod svežeš na zemlji, bit će svezano na nebesima. Štogod odriješi na zemlji, bit će odriješeno na nebesima“ (Mt 16, 19). To znači da sam Bog priznaje ono što će Petar snagom svoje službe činiti, da će u ime Isusovo, između stalog, oprštati grijeha. Stoga nije slučajno da u nastanku Crkve bitnu ulogu ima oprost grijeha (Ratzinger: „U službi istine“, str 54).

Crkva je „Tijelo Kristovo“, vidljivi Isus, pa stoga ona mora imati njegovo lice u svijetu. Na Posljednjoj večeri Isus je rekao da se njegova krv prolijeva „za mnoge na oproštenje grijeha“ (Mt 26, 28). Da bi njegova misija bila što učinkovitija i konkretna, Isus nakon uskrasnoca daje specijalnu vlast, punomoć i snagu apostolima, da mogu oprštati grijeha (usp. Iv 20, 19).

Braćo i sestre! Crkva jest zajednica, nalik na druge društvene zajednice, ali ona nije to. Ona je božanska ustanova, sastavljena od grešnika, koji nastoje živjeti posvetnu milost krštenja i prenositi je na druge. Ona je Isus među nama. Ona je skup, obitelji onih koji se priznaju kršćanima. Crkva to ste vi, a vas obilježava ime Isusa Krista. Crkva nema sama sebi svrhu, već je tu kao Božje sredstvo: ona okuplja i usmjeruje ljude prema Bogu (vidi: Ratzinger, isto, str. 67), ona ljubi ljude Božjom ljubavlju, bez ikakve računice, ona se žrtvuje i dariva da bi svijet živio. Crkva je tu da bude svjetlo i potiče ljude kojim putem valja ići. Zbog toga će naići na otpor. Ali zato ne smije prestati navještati evanđelje, tu radost za čovjeka, jer ono nije ljudska nego božanska riječ.

Toga je bio svjestan apostol Pavao kada je pisao svom učeniku Timoteju, kako smo to čuli u 1. čitanju, da ostane dosljedan u onome u čemu je poučen. Pavao piše da je „sve Sveti pismo od Boga dano; da je korisno za poučavanje, popravljanje, odgajanje u pravednosti. I na kraju potiče Timoteja: „Zaklinjem te pred Bogom i Kristom Isusom, koji će svima nama suditi, „propovijedaj Riječ, uporan budi - bilo to zgodno ili nezgodno - uvjeravaj, prijeti, zapovijedaj sa svom strpljivošću i poukom“ (usp. 2 Tim 4, 1-2) Zašto to Pavao govori? U dalnjem dijelu poručuje: „Doći će naime vrijeme kada zdravi nauk neće podnositi, nego će po svojim strastima skupiti sebi učitelje, da im golicaju uši. I obraćat će uši od istine, a okretat će se bajkama. A ti budi razborit, i u svemu podnosi zlo, čini djelo evanđelista, svoju službu obavljam potpuno“ (2 Tim 4, 3-5).

Braćo i sestre! Crkva je tu da bi se ostvarilo zajedništvo s Bogom i među ljudima. Da bi se to dogodilo Isus nam je predao svoju Riječ, sakramente kao vidljive znakove njegove nevidljive prisutnosti među nama.

Kada se danas spominjemo 1. godišnjice osnivanja preustroja Bojne za specijalna djelovanja u Zapovjedništvo specijalnih snaga, neka današnji dan bude i početak našeg vjerničkog preustroja, a to znači prijelaza iz tradicionalne u osobnu vjeru. To će se dogoditi, ukoliko dopustimo da sam Bog u suradnji s nama učini preustroj u našemu životu. Da se dogodi taj „preustroj“, prepoznat ćemo ga ukoliko ćemo moći reći zajedno s Petrom: „Ti si Krist - Pomazanik, Sin Boga živoga“.

Nosite pečat imena Isusova na sebi i u svojoj duši: odanost Bogu, vjernost domovini, vjernost onim vrijednostima koji grade, a ne razaraju, odupiranje zlu bez obzira otkud dolazilo. Budite ponos struke i govor vjere. Amen



Isprācāj broda „Andrija Mohorovičić“ u operaciju TRITON

Propovijed generalnog vikara o. Jakova Mamića, Split, 30. srpnja 2015.

Poštovani gospodine zapovjedniče HRM-a komodore Predraže Stipanoviću, gospodine zapovjedniče Obalne straže kapetane bojnog broda Ivo Raffanelli, zapovjedniče broda „Andrija Mohorovičić“ poručnike bojnog broda Stjepane Giljeviću, poštovana posado „Andrije Mohorovičića“, poštovani policajci, cijenjeno medicinsko osoblje, drage obitelji, mornari, dragi kapelani i svi prisutnici.

Prije par dana dogovorili smo sa zapovjednikom HRM-a komodorom Stipanovićem slavlje ove svete mise u vašoj Vojnoj kapelaniji „Sv. Nikola“ u Lori s ciljem da vam sa strane Vojnog ordinarijata kažemo da vas predajemo u ruke Božje u ovoj plemenitoj misiji koju hrvatska država pruža osobama čiji su životi nadohvat smrti. Ne prepuštamo vas mitološkom božanstvu mora, bogu Tritonu, po kojem se ova misija zove, nego Bogu Ocu vašemu i svih ljudi, Bogu koji ne spašava pričom nego žrtvom vlastitog života, Bogu koji se predao u smrt u Isusu Kristu da se nijedan čovjek ne bi izgubio.

Vi odlazite u humanitarnu misiju pomaganja u spašavanju imigranata na Mediteranu. Pri-družit ćete se inicijativi drugih zemalja koje su odlučile pružiti ruku spasa mnoštvu ugroženih ljudi među kojima su ponekad cijele obitelji ili ljudi nepočudni za režime zemalja iz kojih bježe. Bila je to, nažalost istina i ove zemlje i našega naroda za vrijeme Jugoslavije, kada su morali emigrirati u razne zemlje svijeta i tražiti razumijevanje za svoja stradanja i svoje svjetonazole. Bila je to „politička emigracija“. Danas se i mi u svojoj državi suočavamo s fenomenom „ekonomske emigracije“, mahom mladih i sposobljenih ljudi. Taj fenomen je poprimio dimenzije „egzodus“ te prijeti opustošenju ove zemlje na području raznih profesija, ali dovodi u pitanje i budućnost ostanka hrvatskog potomstva na njoj. Ovdje je problem pameti i odgovornosti onih kojima smo povjerili ulogu upravljanja državom.

U ovoj humanitarnoj misiji pomoći u spašavanju, svaka će zemlja pružiti ono što ima. Naša zemlja daje vas i ovaj brod koji će vam biti i kuća i crkva, obitelj i država. Učinite da „Andrija Mohorovičić“ postane mjestom spasa za svakog imigranta kojeg vam more donešće ili ćete ga zamijetiti negdje u borbi da spasi život od sile mora. Te ljude jed je natjerao da ostave sve (ama baš svel!), a jedini ste im oslonac vi, vaše znanje i humanost, vaša predanost dobru i vaše služenje

čovjeku.

Vi odlazite, bez obzira što tko o tome mislio, u misiju spašavanja čovjeka, u misiju otimanja ljudskog bića iz ruku smrti. Ima ih naime koji misle da je sadašnji imigrantski fenomen smisljena politika ekstremnih islamskih fundamentalista ili drugih političkih radikalnih grupacija, pa čak i terorističkih grupa, s ciljem da unesu u Europu sjeme nemira u kulturno-istorijski i svjetonazorski pretežito kršćanske zemlje i tako pridonesu bržem rastakanju europskog kontinenta glede njegove kulture, vjere i svjetonazora. No, to područje prepuštamo prosudbama drugih, onima koji su zaduženi za sigurnost poredaka i zemalja, ljudima koji trebaju voditi računa o svetinjama zemalja koje znače život. Naravno, poštovani sudionici ove humanitarne misije, ne isključujući mogućnost prisutnosti pojedinaca s takvim radikalno rušilačkim ciljevima u valu imigracije, Crkva je uvjerenja da ti ljudi bježe iz svojih matičnih zemalja jer moraju, jer ih je na to prisilila sila terora i smrti te su se uputili u nadi da će susresti jednu zemlju i ljudsku zajednicu koja će im omogućiti da budu ljudi. Odlaze u svojem beznađu, s grčem u srcu i s pitanjem u duši: kako to da je svijet u kojem živimo takav? Kako to da neki smiju progoniti i ubijati, braniti živjeti i zatvarati, ubijati svaki pojavak nade koja bi značila drugaćiji život? Kako to da u vremenu „svetinje ljudskog života“ i „ljudskih prava“, razvijene zemlje ne čine više za čovjeka? Kako to da ne promiču cjelovitije projekte i programe humanizacije svijeta i političkih režima kako bi nastalo društvo dostoјno čovjeka?

Nažalost, određene aktivnosti i inicijative zapadnih razvijenih zemalja te ogroman ulog sila i kapitala završi uglavnom u krvi oružanog sukoba, lokalnog ili regionalnog rata i smrti? Ponekad se stječe dojam da su upravo ti konflikti smislijeni, programirani i podržavani. Uvijek će tako biti dokle god je mjerilo vrijednosti moći i kapital, prestiž i osvajanje. Tako će uvijek biti dok čovjek kao ljudsko biće ne postane mjerilom prava i ispravnosti postupaka. Ovaj naš svijet ljudi prazan je Boga, prazan je istinskog poštovanja čovjeka, prazan je odgovornog odnosa prema stvorenoj stvarnosti. Svijet u kojem živimo pun je podjela i interesa, vrije od individualnog i kolektivnog egoizma, prestiža i apetita za tuđim. Sama Zemlja toliko je ranjena, ona krvari po potresima i olujama i neće moći dugo izdržati nasilje nad

sobom i u sebi. Ona sama vapije da ljudi koji ju obitavaju, društva i države postanu drugačiji. Ona nas poziva da se odnosi moraju mijenjati, ako hoćemo opstati. Kao da i Zemlja sluti da sadašnji svijet kako ga grade ljudi moći i poglavari naroda ide prema stravičnoj eksploziji sile i interesa, a u njoj ni za koga neće biti poštede.

Veliki pobornik čovjeka i branitelj malenih i rubnih ljudi, papa Franjo, mnogima već „ide na živce“ zbog svojeg kontinuiranog ponavljanja i inzistiranja na potrebi drugačije savjesti suvremenog društva glede jednakosti, prava i mogućnosti svakog ljudskog bića na zemlji. Njegova rečenica, izrečena na Lampeduzi, gdje je bio svjedokom tragedije mnogih imigranata, puna je nepatvorenog osjećaja za čovjeka i gorcine u odnosu na suvremena društva: „Ova jadna predstava ovih dana čini da plačem, jer se s ljudskim bićima postupa kao s robom... Pozvani smo reći ne korupciji, koja postaje stav, normalno ponašanje. Ne riječima, nego djelom. Samo tako, ujedinjenim snagama, možemo reći ne nejednakosti koja rađa nasilje“.

Poštovana posado broda „Andrija Mohorovičić“, i svi vi sudionici ove humanitarne misije, želim da među vama bude veliki sklad, da osjetite međusobno poštovanje i uvažavanje, pravu brigu jednih za druge. Devedeset dana biti na moru, na brodu u trajnoj napetosti osluškivanja vapijućih, to mogu zreli, stabilni, profesionalni i odgovorni ljudi. Vi ćete biti nužno okrenuti jedni na druge te ćete jedni drugima biti blagoslov,

potpora i mir samo ako prihvaćate jedni druge kao ljude različite i ljude slabosti i ljude potrebe.

Duboko sam uvjeren, dragi „time“ da će vam vjera u Boga postati najboljim izvorom snaže, utjehe i stabilnosti. Nikad niste sami na brodu. S vama je Bog, jer kroz vaše srce i vašu ruku spašava ugroženog čovjeka. Kad vam je teško, okrenite se k sebi i nađite Boga u sebi i nemojte oklijevati da s njime progovorite koju riječ o sebi, o svojoj djeci i obitelji kao i o smislu ove vaše misije. Vaši kapelani, kao i gospodin Zapovjednik, bit će vam trajno pri ruci i na raspolaganju na sve moguće načine.

I na koncu, ostavljam vam Molitvenik hrvatskog vojnika, neka vam bude prijatelj s kojim ćete se družiti. Siguran sam da vas neće iznevjeriti. Ostavljam vam jednu kratku molitvicu – blagoslov: izrecite ju svaki dan nad sobom. Ostavljam vam jednu sličicu na kojoj Isus utišava oluju na moru s tekstrom o Blaženstvima: znajte da je Isus kadar utišati svaku „oliju“ koju ćete možda doživjeti, a tekst Blaženstava neka vam bude podsjetnik kako nam je gledati na čovjeka. Sretno. Mirno more! I Božji blagoslov neka vas prati. Vašoj djeci i obiteljima, suprugama i supruzima obećavamo svoju svakodnevnu molitvu i preporuku Bogu. Gospodo Zapovjedniče HRM-a i Zapovjedniče bojnog broda, i vi ohrabrite i ohrabrujte, podržite i podržavajte ove ljudе, naše vojнике, dočasnike, časnike i kolege da ustraju u plemenitosti zadatka. Hvala vam svima. Amen



24. obljetnica pogibije četvorice policajaca u Žutoj Lokvi

Propovijed generalnog vikara o. Jakova Mamića, Žuta Lokva, 24. kolovoza 2015.

Danas na blagdan svetog Bartola apostola spominjemo se tužnog događaja pogibije četvorice hrvatskih policajaca koji su vršeći svoju službu položili svoj život i tako ga ugradili u krvavu povijest ove zemlje, koja je svojim velikim dijelom i građena na krvi svoje djece, jer ona nije nastala osvajajući tuđe, nego braneći svoje. I u takvoj povijesti samo se vlastitom krvlju natapala ova zemlja.

Oni su ubijeni ne od ruke „džihadista“ koji danas po mnogim zemljama prolijevaju toliku nevinu krv braće ljudi. Naše redarstvenike ubila je ruka ljudi koji kažu da su „kršćani“, da isповijedaju da im je Bog otac, a Isus spasitelj, i Marija majka, ljudi koji mole „Oče naš“ kao i mi te vjeruju u istine vjere kao i mi.

Jadne vjere! Kakav je to morao biti naboј mržnje, neznanja i bezobzirnosti da ih nije mogao zaustaviti nikakav osjećaj kršćanskog zajedništva ili kršćanske savjesti pred izvedbom ove stravične smrti. Strašno je, braćo i sestre, kada vjera postane ideologija, ili kada ideologija zamjeni vjeru, tada Bog u tim ljudima i za te ljude nije više Bog, nego njegovo mjesto zauzima ona misao i zamisao koja obuzima čovjeka, vodi ga i gospodari njime najčešće mimo Boga i protiv Boga. Tada je pristup drugom i drugaćijem određen time „s kim si“, „kojem klanu pripadaš“, „misliš li isto“, „jesi li se svrstao“, itd. Ovakih putova nije lišena ni društvena ni politička stvarnost i javnost danas. Istina je, danas se ne koriste ubojna sredstva vatreng oružja da bi se drugoga likvidiralo. Danas je mnogo popularnije korištenje „blata“ što ga prljava duša zamijesi, a političke stranke i mediji šire kako bi onemogućili da se čuje istina drugoga: to je suvremeno uboјstvo sposobnih, ali ne istomišljenika; to su suvremena uboјstva zajedništva, ali ne „klanova“; to su današnji podmukli načini likvidacije mnogih kako ne bi smetali provedbi ideoloških zaključaka odgovornih.

Danas se spominjemo naših hrvatskih redarstvenika: Vinka, Draže, Milana i Zdravka. Njima sličnu i okrutnu smrt doživio je i današnji svećac, sveti Bartol. Ubijen je nakon što su mu ogulili kožu, komad po komad i onda mu je stavili preko ruke da visi. Ubijen je, prema usmenim svjedočnjima, u Siriji. Razlog ove Bartolove

smrti je njegovo poznavanje i pripadnost Isusu Kristu. Ispovijedao je Bartol da je samo jedan Bog i da taj Bog ljubi ljudi i svijet u svome Sinu Isusu. On je govorio svoje iskustvo koje je stekao drugujući s Isusom i apostolima. Glavna mu je oznaka: bio je istinski sin svoga naroda (Izraelac) i život bez laži. Za njega je Isus rekao, a čuli smo to u Evandželu: „Evo istinitog Izraelca u kojem nema prijevare“.

Draga braćo i sestre, ove dvije kvalitete: istinski sin svoga naroda i život bez laži, možemo otkriti i na našoj braći ubijenoj 24. kolovoza 1991. godine ovdje. Bili su istinski sinovi svoga naroda: ljubili su ga i poštivali njegovo pravo na slobodu. Sebe su stavili u službu ostvarenja te višestoljetne potrebe i žudnje hrvatskog čovjeka da ima svoju zemlju, svoju državu, svoju kulturu, svoju vjeru i svoju slobodu u svojoj zemlji. Nikome oni nisu branili da ima iste te i druge vrijednosti u svojoj zemlji. Branili su vrijednosti, odnosno branili su ljudi ove zemlje ne nanoseći pritom nepravdu nikome. Oni su bili u službi te velike istine zbog koje je čovjek stvoren (da bude slobodan) i zato im je život bio slobodan od laži i mržnje: nisu se obmanjivali idejom da tuđe otmu, da druge ubiju, da pogaze sve što je različito od njihovoga. Njihova sudbonosna „ophodnja“ bila je pokazatelj da su oni tu radi naše sigurnosti i radi našeg mira.

Ovakve smrti, draga braćo i sestre, mnogo su govorljivije od drugih oblika smrti. Njihova smrt vapi da bude shvaćena u svojoj dubini: ona je puna čovječnosti, puna je požrtvovnosti, puna je hrabrosti, puna je nesebičnosti, puna je povjerenja u ljude i sugrađane, puna je odgovornosti, puna je ljubavi. Njihova smrt je različita od smrti



ubojica, kradljivaca i lopova. Ona je sveta smrt i ona vapije da bude vrednovana mnogo više od komemoracija koje mi činimo. Ona ima djelić snage Isusove smrti, jer je riječ o životima koji su položeni za ljude jer su ljudi, onako kako Isus svoj život položi za svijet. Možda jednog dana postanemo svjesni da su sva stratišta Domovinskog rata na kojima je prolivena krv nedužnih branitelja, bilo vojnih ili policijskih, oltari Domovine koje resi svijeća, cvijeće, molitva i vjera da stojimo pred svetim ljudima, mučenicima ljubavi i čovjekoljublja. Naša zemlja puna je tih „oltara“: od nedaleke Udbine i Krbavskog polja, Maslenice, Škabrnje i Vukovara (Žute Lokve, Banove Struge, Zrina, Gline, Petrinje, Okučana, Erduta, itd.). Volio bih, draga braćo i sestre, da svoj pristup ovakvim ljudima mijenjam: oni nisu pali radi neke „financijske naknade“ onima koji su ostali; oni nisu pali da bi bili na popisu „poginulih branitelja“; oni nisu pali da bismo ih oplakivali. Oni su pali da bismo mi živjeli; oni su pali da bi naša zemlja bila slobodna i da bi se u njoj moglo radosno boraviti, raditi i stvarati budućnost; oni su pali da bismo slušali i čuli govor njihove smrti: ona je sveta smrt, jer je puna ljubavi.

Dragi roditelji, supruge i djeco naših poginulih policajaca, dragi vjernici, sve ovo dobiva još jaču težinu ako znademo da su vaša djeca prije 24 godine, na dan svoje smrti imali ovu dob: Vinko 33 godine (danas bi imao 57 godina), Drađo 28 godina (danas bi imao 52 godine), Milan 23 godine (danas bi imao 47 godina) i Zdravko 33 godine (danas bi imao 57 godina). Prosječna njihova dob je bila 29 godina (a danas bi bila 53 godine). Bili su to ljudi puni života i ljudi pred životom. Nisu samo brojevi u pitanju, nego mladi životi čiji je odlazak još jedan udarac u budućnost ove zemlje. Danas bi to bili ljudi koji bi se radovali svojoj unučadi i molili za njihovu budućnost, gradili bi zemlju i ugrađivali sebe u nju.

Ostanimo u čvrstom uvjerenju da je prolivena krv ovih ljudi „sjeme kršćana“ i sjeme ljudske budućnosti ove zemlje. Molimo ih neka mole za nas da naši putovi ne budu protiv njihovih putova, da naša ljubav ne postane sebičnost, da naša vjera ne postane ideologija i da ideologija ne postane našom vjerom. Molimo ih da nas nauče biti istiniti sinovi svoga naroda i živjeti život bez laži. Naša molitva neka im bude znak našeg zajedništva i duboke zahvalnosti. Amen

Dan Počasno zaštitne bojne

Propovijed generalnog vikara o. Jakova Mamića, Zagreb, 1. rujna 2015.

„...sami dobro znate da Dan Gospodnji dolazi kao kradljivac u noći. Dok još budu govorili: „Mir i sigurnost“, zadesit će ih iznenadna propast kao trudovi trudnicu i neće umerati. Ali vi, braćo, niste u tami da bi vas Dan mogao zaskočiti kao kradljivac: ta svi ste vi sinovi svjetlosti i sinovi dana. Nismo doista od noći ni od tame. Onda i ne spavajmo kao ostali, nego bdijmo i trijezni budimo“. Sveti je Pavao napisao ovo vjernicima u Solunu u ljeto 50. godine I. stoljeća na svojem drugom misijskom putovanju. Napadnut od Hebreja bježi u Korint te iz tog grada napisao ovaj tekst zajednici u Solunu. Ta je zajednica bila zavidno zrela, pa je Pavlu priuštila časove radošti. U navedenom tekstu Pavao odgovara na pitanje o „sudbini preminulih, kao i o Kristovom dolasku“ (4, 13 – 5, 11). Pavao je sav okrenut uskrslom Isusu i njegovom dolasku u slavi; taj Isusov dolazak spas je za one koji mu povjerovaše, bilo da su živi ili mrtvi. Na živima je da taj dolazak dočekaju pameti budne i srca otvorena. Kristov dolazak zahtjeva budnost (5, 1-11).

Poštovana braćo i sestre, čini mi se da je danas primjereno zaustaviti se nad Božjom riječi iz ovog Pavlova pisma i sebe pronaći u njima i odvagnuti snagom tih riječi. Sveti Pavao govori o

tri stvari: 1) o kradljivcu u noći, 2) o ljudima tame i 3) o ljudima svjetlosti.

„Kradljivac u noći“ to u ovom slučaju nije neka osoba-lopop, nego način na koji će se pojaviti „Dan Gospodnji“, onaj Dan-svršetak koji iza sebe neće imati dana. To je Dan Isusove slave ali i moje osobne i kolektivne egzistencije: tiče se mene, ali se tiče i moje obitelji, moje Crkve i mojega naroda; tiče se svega svijeta i ljudske vrste na njoj. To je onaj svršetak koji se jednoga dana mora dogoditi, jer ništa što ovdje postoji nije vječno; sve je ovdje privremeno i što se u vremenu pojavi, u vremenu i odlazi. To je Dan Isusa-Omäge, zadnjeg slova grčkog alfabetu što ga Knjiga Otkrivenja koristi da bi njime izrekla zadnju riječ Isusa Sina Božjega nad povješću. On dolazi iznenada, nenajavljen, u vrijeme kad se čini da sve „sniva“, upravo kao „kradljivac“. Cilj mu je uzeti sve, jer sve mora proći kroz „sudište Božje“, a djela će biti presudna u ishodu sudišta.

Stoga, draga braćo i sestre, ovaj Dan-svršetak traži naš odnos prema sebi. Mi se prema njemu možemo odnositi kao ljudi „tame“ ili kao ljudi „svjetlosti“. Ljudi „tame“ su oni koji nemaju ili ne žele imati spoznaju o tom Danu-svršetku

(svog života), o času svoje istine, o onom što slijedi „iza“. Njima je svejedno. Važno im je da ovdje „budu i imaju“, da kroz njihovu egzistenciju prođe što je više moguće „užitaka“ ovoga svijeta, da ostvare karijeru i domognu se časti, da ustvari uguše u sebi potrebu za sveobuhvatnom spoznajom o sebi i o svojoj vječnoj budućnosti. A ljudi „svjetlosti“ vide, spoznaju, čuju, budni su i svjesni da Dan-svršetak dolazi kao „kradljivac“ (nenadano), u „noći“ kad se čini da vlada spokoj i mir, ili kako kaže sveti Pavao: „Mir i sigurnost“. Ljudima „svjetlosti“ gotovo da je svejedno kada će se taj „kradljivac“ pojaviti: oni su spremni suočiti se licem u lice s vječnim Bogom, Ocem i Prijateljem i prihvatići posve novi oblik vječne egzistencije koju im svemoćna Ljubav daruje.

Ogromna je razlika između ljudi „tame“ i ljudi „svjetlosti“: ljudi „tame“ žive u „tami“ i djele su im puna „tame“: ništa ne vide, sve kriju, što dohvate uzimaju, nikome odgovorni nisu jer drže da to što oni čine nitko ne vidi; to su ljudi zatvoreni u svoju nemoć i „tama“ im je jedini prostor u kojem se dobro snalaze. Ljudi pak „svjetlosti“ su drugačiji: sve što čine je „transparentno“, svima dostupno i provjerljivo; otvoreni su primjedbama i prosudbama; odgovorni su jer su svjesni da od njihovog djela ovise kvaliteta življenja njih i društva, pa i budućnost njihove vječnosti. Oni računaju na svoje „sutra“ i s Danom u kojemu će se sve otkriti i biti vidljivo. To su ljudi koji se otvaraju onoj svjetlosti koja nadilazi sva svjetila ovozemaljskog života, proizlazi iz Boga i toliko je jaka da obasjava i vječnost čovjekova života.

Eto, sveti Pavao pišući vjernicima u Solunu, i nama napisao: „niste u tami, ...svi ste vi sini novi svjetlosti i sinovi dana“. Iskreno se nadam, braćo vjernici, da je u vama ova svjetlost vjere živa te da obasjava vaše putove i pročišćuje vaše naume. Ostanite u svjetlosti i budite svjetlost za ljude „tame“, jer im trebate kao ljudi svjetlosti.

Poštovani pripadnici PZB-a, vaša bojna ima ulogu „ceremonijalnih zadaća i poslova osiguranja. Ona je prije svega „počasna“, znači za svečane i iznimne prilike javnog života tako je dio „svečanosti“ koja se određenim prilikama događa. Ona je potom i „zaštitna“, znači oslonac je onima koji moraju imati sigurnost u vršenju svojih odgovornih službi na dobrobit naroda i države. Sve to govoriti da nije riječ o nekim svečano obučenim „mumijama“ ili „lutkama“, nego o dobro izabranim i pripremljenim ljudima; riječ je o ljudima koji u sebi spašaju „svečanost i sigurnost“, „ponos i rizik“, „slavlje i trijeznu ozbiljnost“.

Po naravi svojeg poslanja, vi ste

ljudi u čijim očima, na čijem licu i stavu, pokretima i gestama stoluje estetika, dostojanstvo i sigurnost. U vama se nazire i iščitava ljepota ljepote naše povijesti; ustvari, vi ste današnja „karika“ unutar drevnog i dragocjenog povijesnog hrvatskog lanca ponosa i ljepote. Kriteriji izbora vaših članova, stručna formacija i naporne vježbe postavljeni su tako da se u vašim aktivnostima događa ljepota, dostojanstvo, sigurnost i mir. Sve govori da je riječ o ljudima „dana - svjetlosti“, o ljudima koji su daleko od „tame“ i bezbrižnog sna neodgovornosti. Kad vas gledamo u svečanom postroju, ponos se rađa na našim licima, a osjećaj razdraganosti u našim srcima; kad ste u ulozi zadaće osiguranja, ispunjeni smo osjećajem mira, jer smo sigurni da su osobe koje štitite u odgovornim rukama. Reći ću vam iskreno, da ste vi u ovoj oskudici nacionalnog ponosa, jedino mjesto na kojem beznačajni čovjek ove zemlje ima iskustvo vrijednosti i dostojanstva: on se poistovjećuje s vama, sa zemljom i osjetno mu titra lice od radosnog ponosa.

Poštovana bojno, slavite 15 godina života. Za životno izrastanje važan period, obilježen raznim turbulencijama, ali i silnom snagom izdržljivosti s određenom dozom prkosa i inata koji su znakovi skore samostalnosti. Vi ste baštinici svega što je dobro i plemenito bilo u 1. hrvatskom gardijskom zboru (osnovanom 25. veljače 1994.), pa ste sada, po tom naslijeđenom dobru, 21-godišnjaci. Želim reći: zreli ste za odgovornost i konce svojeg razvoja možete držati u svojim rukama. Razvijajte kroz svoja zaduženja one osjećaje i stavove koji su bitni za sretan život na cije: ponos, dostojanstvo, odgovornost, vjernost i stručnost. Uvjeren sam da ćete u tom radu „na sebi“ istovremeno izgrađivati svoju savjest i svoju moralnu i duhovnu osobnost. Za nadati se je da će vam vaša vjera-svjetlost pripomoći da ostanete „sinovi svjetlosti“ tako da vam i vaša bojna i vaša kapelaniјa budu mjesto zdrave budnosti koja će vam omogućiti duhovno kvalitetni život. Neka vam je sretno. Amen



Hrvatska čezne za unutarnjim prijateljem!

Homilija zagrebačkog nadbiskupa kardinala Josipa Bozanića na misi u povodu Dana pobjede i domovinske zahvalnosti i Dana hrvatskih branitelja 5. kolovoza 2015. godine u crkvi Gospe Velikoga hrvatskog krsnog zavjeta u Kninu

1. Zahvalnost, ta plemenita osobina vjernih ljudi, okupila nas je danas u kraljevskom gradu Kninu, na proslavi dvadesete obljetnice oslobođenja domovine, kojim je velik dio hrvatskoga teritorija vraćen u svoje međunarodno priznate okvire.

U ovoj crkvi Gospe Velikoga hrvatskoga krsnoga zavjeta u Kninu, jučer posvećene po domaćem dijecezanskom biskupu šibenskom mons. Anti Ivasu, stojimo pred Bogom i nosimo mu ne samo svoju osobnu povijest, nego i povijest koja sve nas nadilazi, povijest hrvatskoga naroda i naše domovine Hrvatske.

Ovdje u Kninu susreću se naša prošlost i sadašnjost, ovdje se isprepliće naša crkvenost i naše narodno biće, ovdje su duboki korijeni našega kršćanskog identiteta i odavde se bolje vide prijelomnice hoda hrvatskoga naroda kroz povijest. No, ovdje smo ponajprije radi toga da bismo zahvalili Bogu i hrvatskim braniteljima za slobodnu domovinu.

Ovdje u Kninu molitva za domovinu, tako potrebna u ovome trenutku naše nacionalne povijesti, ima snažnu znakovitost. Ona je vidljiva i po prisutnosti hrvatskih biskupa kojima je stalo do zajedništva hrvatskih vjernika. Danas svjedočimo tom zajedništvu kakvo se u Kninu već dugo nije očitovalo.

2. U središtu današnje Božje riječi nalazi se pouzdanje u Gospodina; pouzdanje koje susrećemo u ovoj crkvi Bogorodice Marije, Majke Spasiteljeve i Majke naše koju zovemo Gospa Velikoga hrvatskog krsnog zavjeta i time dajemo do znanja da je i Marija u temelju naše vjere, naše predanosti, odanosti i zahvalnosti Bogu, kako osobne tako i cijelog naroda.

Upravo je pouzdanje u Boga izvor utjehe, nade i istinske ljudske sreće. U tom smislu naviještena Božja riječ nam pomaže povezati pouzdanje u Boga i radost, kao i suprotnost takvomu stavu, a to je nepouzdanje u Boga i neprihvatanje njegove volje, što vodi u beznađe.

Knjiga Brojeva progovorila nam je o izabranome narodu u pustinji koji šalje svoje ljudе na izviđanje zemlje Božjega obećanja. Vratili su se nakon što su je promatrali četrdeset dana. Viđe-

no su opisali riječima koje su postale poslovične: Zemlja kojom teče med i mlijeko. Pokazali su da postoje pretpostavke za dobar svakidašnji život.

No, u toj zemlji naišli su i na zapreke kojih su se prestrašili: velike utvrde i snažne ljude. To je bio razlog oklijevanju i gubitku pouzdanja. Odgovarali su narod od nakane da uđe u tu zemlju te širili sumnju u mogućnost da ta zemlja bude njihova. Posumnjali su u Boga i u njegova obećanja, napustili su sigurnost koja im je bila oslonac. Početno oduševljenje i radost splasnuli su pred poteškoćama. Nakon toga, Bog kažnjava njihovu pobunu, njihovo opiranje njegovu planu i nevjeru.

U Evandjelu smo također susreli odnose između radoći i poteškoća, radoći i pouzdanja. Poznat nam je taj evanđeoski odlomak. Tijekom svadbene gozbe ponestalo je vina; nad radost slavlja nadvila se prijetnja. U tim se neugodnim okolnostima za mladence našla i Marija, kao dionica slavlja i kao osoba koja vidi potrebe bližnjih. Zahvaljujući njenu pouzdanju, vjeri i posredništvu radost nije prekinuta.

3. Dragi vjernici, s pouzdanjem u Boga došli smo danas u ovaj grad. Knin je danas hodočasnički grad, a ova crkva svetište domovinske zahvalnosti. Neprevarljivim očima duše zagledani u svoju povijest, svjesni okolnosti koje su nas dopratile do ove točke, mi se sjećamo, i mi svjedočimo, ovdje, pred Bogom, da su se prvih dana mjeseca kolovoza godine 1995. upravo u Kninu, simbolički otključala vrata kroz koja je hrvatska domovina oslobođena. Hrvatski branitelji i redarstvenici tada su ušli u Knin, noseći u srcima svoje supruge, djecu, očeve i majke, braću i sestre, obitelji, gradove od Vukovara do Dubrovnika, i cijeli narod. Danas smo ponosni došli u Knin sa svima njima povezani u srcu kako bismo, kao Crkva, zahvalili Bogu na daru slobode. Baštinici smo mira. I danas Bogu zahvaljujemo za sve žive koji su nam ga omogućili, a molimo za one koji su živote utkali u neprobojno platno naše slobode.

Srcem uzdižemo zahvalnu molitvu Bogu za sve poginule i umrle hrvatske branitelje, sinove i kćeri Lijepe naše, koji su nam mir dali okusiti

pod vodstvom prvoga hrvatskoga predsjednika Franje Tuđmana, i u doba dragoga duhovnoga autoriteta hrvatskoga puka, sluge Božjega kardinala Franje Kuharića, a ovdje se s osobitim poštovanjem spominjem i blagopokojnog biskupa šibenskoga Srećka Badurine, zauzetog mirotvorca.

Kao vjernici znamo: u životu nema slučajnosti. Ako se hrvatski vjerni puk tijekom Domovinskoga rata predao zagovoru Blažene Djevice Marije, što su na poseban način, s krunicom u ruci, činili hrvatski branitelji, je li bilo moguće da se veličanstvena pobjeda ne izbori i na njezin blagdan? Ona je posredovala Isusovu prvom čudu u Kani Galilejskoj, a znamo da je njezin zagovor, zaštita Gospe Snježne, bio presudan i u čudu hrvatske obrane i oslobođenja.

4. Braćo i sestre, danas mirno slavimo Dan pobjede i domovinske zahvalnosti, te Dan hrvatskih branitelja, jer su i visoke međunarodne institucije potvratile da je oslobođanje Hrvatske bila časna misija hrvatskih vojnika, i da je jedini motiv hrvatske države bio uspostava pravednoga mira. Dovoljno je zaviriti u podatke o onima koji su Hrvatsku branili i oslobodili, kako bi se shvatio da hrvatska sloboda nije plod nacionalne niti vjerske isključivosti. Vojno-redarstvena akcija "Oluja" označila je završetak rata u Hrvatskoj, omogućila mirnu reintegraciju preostalog okupiranog hrvatskog teritorija i donijela nagovještaj mira za Bosnu i Hercegovinu.

Teško je reći kada su Hrvati bili radosniji nego prije dvadeset godina, kad je bila oslobođena domovina. Za tu smo radost došli zahvaliti Bogu, jer smo svjedoci događaja koji nisu protumačivi bez Božje prisutnosti i pomoći. Neki će govoriti o iznenađujućemu tijeku i okolnostima, o stručno izvršenoj akciji, dok mi vidimo čudo oslobođanja koje su ostvarili hrabri ljudi, ispunjeni pouzdanjem u Boga.

5. Stoga, kako je moguće da danas netko optužuje Hrvatsku za protjerivanje, nazvano etničkim čišćenjem, kada su upravo Hrvati i priпадnici nesrpskog stanovništva s tog okupiranog područja bili u jesen 1991. godine protjerani, morali ostaviti svoja ognjišta i sve što su imali, a mnogi su među njima bili i pogubljeni. Opušteno je na tom području 68 katoličkih župa, a prognano oko 100.000 katoličkih vjernika. Nakon oslobođenja, u kolovozu 1995. godine, u tim župama naišli smo na pustoš i otkrili porušene i spaljene domove naših vjernika, razorene i obesačećene katoličke crkve, kapele, groblja – pogazeno svjedočanstvo našeg tisućljetnog katoličkog života. Smijemo ovdje ustvrditi da neki koji danas optužuju druge ili su zagovarali postupke takvog čišćenja, ili su šutjeli kad su mogli i morali govoriti, ili su i sami u njima sudjelovali.

Iako su hrvatske vlasti, kad je započela akcija oslobođanja, upućivale srpskom stanovništvu – kojega je prema popisu iz 1991. godine bilo na tom području oko 160.000 - opetovan poziv da ostanu mirni u svojoj domovini, da im se jamče sva ljudska i građanska prava i da polože oružje, srpsko je stanovništvo ipak bježalo odvozeći svoje stvari.

Kardinal Franjo Kuharić u jednom izlagaju u listopadu 1995. godine ovako je prosudio takvo postupanje srpskog stanovništva. On kaže: "Smatramo da su tri važna razloga:

1. Toliki su bili indoktrinirani idejom Velike Srbije da nisu htjeli nipošto prihvatići realnost države Hrvatske da bi u njoj živjeli kao njezini ravnopravni građani;

2. I njihove vlasti su dale zapovijed da odlaže. Pravoslavni episkop Longin, koji je boravio u Kninu, kazao je, nešto više od mjesec dana prije Oluje, da će oni pozvati srpski narod na odlazak iz Hrvatske ako Hrvatska napadne takozvanu Krajinu;

3. Treći razlog je osjećaj krivnje. Mnogi su sudjelovali u pljački, paljenju i rušenju hrvatskih kuća, u rušenju katoličkih crkava i crkvenih objekata. Susjed koji je susjedu zapalio kuću ili mu još nekoga iz obitelji ubio, nije imao hrabrosti dočekati toga susjeda kad se bude vratio iz progonstva".

(Govor kardinala Franje Kuharića u Vatikanu, 17. listopada 1995. godine na sastanku biskupa iz Hrvatske, Bosne i Hercegovine, Slovenije, SR Jugoslavije i Makedonije s papom Ivanom Pavlom II. i njegovim suradnicima iz Rimske kurike, u: Ranjena Crkva u Hrvatskoj, Zagreb 1996., str. 13).

6. Braćo i sestre, rat je veliko zlo i uvijek ostavlja teške posljedice na duhovnom i materijalnom području. Vjerujemo da mnogi hrvatski građani srpske nacionalnosti nisu po vlastitoj odlici napustili svoje domove. Naša je Crkva apelirala na hrvatske prognanike i druge građane da ne padnu u napast mržnje i osvete. Nažalost, bilo je nakon vojno-redarstvene akcije i slučajeva pljačkanja i paljenja srpskih kuća, bilo je i žrtava. Zbog toga treba žaliti. Danas se s ljudskim i kršćanskim pjetetom spominjemo svih žrtava rata devedesetih godina prošloga stoljeća na hrvatskim prostorima, a kao vjernici molimo pokoj njihovim dušama.

Čeznuli smo za slobodom i – nakon desetljeća totalitarizama – premda smo istinski tražili mir, spremni na pomirbu i oprštanje, osjetili smo silinu zla koje pred sobom nije imalo nikakva obzira niti mjeru čovještva. Toj silini zla i promicateljima zla nije bilo do naroda, ni hrvatskoga, ni srpskoga u Hrvatskoj.

7. Dragi vjernici, što smo zapravo tražili? Da se prekine nasilje, da se obrišu suze, da se ljudi vrate u svoje domove, da se našemu narodu priznaju prava koja imaju drugi narodi, da se poštuje na referendumu demokratski očitovana volja hrvatskih građana za državom Hrvatskom. I danas nam se može činiti da su neke stvari nakon oslobađanja krenule u pogrešnome smjeru; da je trebalo djelovati ranije, kako zlo ne bi ojačalo. Moramo se ozbiljno pitati: Gdje smo sve bili nevjerni Bogu; koliko smo se od njega udaljili i bili nedovoljno ponizni; gdje smo trebali, a nismo svjedočili pouzdanje u njega?

Budući naraštaji proučavat će vojno-redarstvenu operaciju "Oluja" pod raznim vidovima, počevši od vojnih analitičara. Mi smo zahvalni Bogu što je ona bila nagovještaj mira na ovim prostorima. Ona je učinkovito zaustavila djelovanje imperialističkih ratnih ideologija kojima je okvir jugoslavenske države služio za ostvarivanje njihovih ciljeva. Ona se dogodila u zadnjem desetljeću dvadesetog stoljeća. U stoljeću koje je na ovim prostorima državno politički obilježeno jugoslavenskom tvorevinom koja je u svim etapama svojega postojanja na hrvatskim prostorima generirala napetost između Hrvata i Srba. Željeli bismo vjerovati da je i taj period hrvatske povijesti završen.

8. Hrvatska danas živi novo razdoblje svoje povijesti u suvremenom zajedništvu europskih zemalja. Potrebno je otvarati se novim izazovima europskog društva, ali istodobno čuvati i promicati hrvatski identitet i hrvatsko zajedništvo koje je niknulo kao plod hrvatske obrane, hrabrosti i mudrosti mnogih. I ne mislim samo na ljude na najdogovornijim položajima, kojima svakako dugujemo zahvalnost, nego i na jednostavne ljude koje je uvelike oblikovala molitva i vrijednosti vjere, na ljude iskušane patnjom.

Devedesetih godina prošloga stoljeća hrvatski je čovjek iskusio svu milinu zajedništva, solidarnosti, mudrosti, znanja, požrtvovnosti i napose žive vjere, što se pretvorilo u spasonosni koridor prema miru. Upravo te vrednote treba izučavati, na njih podsjećati i njih mudro ugrađivati u školske i akademске sustave, u gospodarske strategije, u dugoročne razvojne planove, u pronatalitetne politike.

9. Mi, građani Hrvatske, možemo se nositi sa svim problemima, i onim najvećim, budu li zaživjele vrednote mira i zajedništva za koje smo se izborili. Hrvatska čezne za unutarnjim prijateljem! Zato kao zagrebački nadbiskup, molim tebe, hrvatski politički dužnosniče, da

budeš prijatelj hrvatskomu narodu; molim tebe, koji radiš u sudstvu, tebe u kulturi, tebe u znanosti, tebe u sportu, tebe u medijima, tebe u gospodarstvu da budeš prijatelj hrvatskomu narodu; pozivam tebe, brate i sestro u vjeri, gdje god bili, da budete prijatelji narodu svomu! Ovdje u Kninu obraćam se i vama poštovani sugrađani srpske nacionalnosti: budite prijatelji zajedničke nam domovine Hrvatske. Ovdje su naši korijeni, ovdje nam je zajednička sadašnjost i budućnost.

Bog nam daruje mogućnost življena u zemlji koju nam je on povjerio i za koju ne samo mi, nego mnogi koji je upoznaju kažu da je lijepa. Zemlja je to u kojoj možemo zahvalno živjeti čuvajući vrijednosti života i obitelji; zemlja u kojoj se treba naći dovoljno posla za sve; zemlja koja može razveseliti srce i čovjeka učiniti čovječnjim.

10. Hrvatska himna, čiji zvuci danas odzvanjaju Kninom, nigdje izrijekom ne spominje Boga, no svakim stihom upućuje na Stvoritelja. Samo je on mogao stvoriti takvu ljepotu ravnica, planina i mora, potaknuti toliko junaštvo i miličnu, o kojoj stihovi Lijepe naše pjevaju.

Kao vjernici danas molimo Trojedinoga Boga da očinskom brigom blagoslov i štiti domovinu nam Hrvatsku, a mi mu kao pradjedovski zavjet ostavljamo vjernost i zahvalnost: dok nam njive sunce grije, dok nam hrašće bura vije, dok nam mrtve grobak krije, dok nam živo srce bije!

Danas se ovdje vidi da Hrvatska prepoznaće što je vrijedno. Kao narod koji naročito časti Bogorodicu osjećamo koliko nam je potreban njezin zagovor, da bismo lakše prihvatali Božju volju. Da bismo bolje čuli što nam to Gospodin govori, obnovimo svoj zavjet s krsnoga vrela, ohrabreni pouzdanjem koje je svjedočio blaženi Alojzije Stepinac.

Stoga se na kraju poniznom molbom obraćam Gospu Velikoga hrvatskoga krsnoga zavjeta:

U srcu tvoga starodrevnog Knina
primi naš zavjet, vrjedniji od zlata;
blagoslov spusti s nebeskih visina,
ti, Kraljice i Majko Hrvata. Amen



<p>Uprava Vojne biskupije Vojni ordinarijat u Republici Hrvatskoj</p> <p>Ksaverska cesta bb HR - 10 000 Zagreb tel: +385 1 4670 660 (centrala) tel: +385 1 4670 659 (centrala) faks: +385 1 4670 662 www.vojni-ordinarijat.hr uprava@vojni-ordinarijat@morp.hr vojni.ordinarijat@morp.hr</p> <p>Mons. Juraj Jezerinac, vojni ordinarij</p> <p>O. Jakov Mamić, generalni vikar tel: +385 1 3784 489 jakov.mamic@morp.hr</p> <p>Robert Stipetić, kancelar tel: +385 1 4670 660 (VOIP 68 642) robert.stipetic@morp.hr</p> <p>Dragan Logarusić, ekonom tel: +385 1 4568 572 (VOIP 68 631) mob: +385 99 5793 911 dragan.logarusic@morp.hr</p> <p>S. M. Gordana Miškić, tajnica Vojnog ordinarijata tel: +385 1 4670 660 (VOIP 68 638) gmisskic@morp.hr</p>	<p>Samostalni odjel za potporu Vojnom ordinarijatu (MORH)</p> <p>Vojni ordinarijat u RH Odjel za potporu Vojnom ordinarijatu Ksaverska cesta bb HR - 10 000 Zagreb tel: +385 1 4670 660 faks: +385 1 4670 662</p> <p>Bojinik Petar Klarić, voditelj Odjela tel: +385 1 4670 657 (VOIP 68 634) perica.klaric@morp.hr</p> <p>Vladimir Krpan, osobni tajnik generalnog vikara tel: +385 1 4568 580 (VOIP 68 635) vladimir.krpan@morp.hr</p> <p>Mladen Čobanović, viši stručni savjetnik za organizaciju tel: +385 1 4670 660 mladen.cobanovic@morp.hr</p> <p>Marija Vukovojač, stručni savjetnik tel: +385 1 4670 660 (VOIP 68 637) marija.vukovojač@morp.hr</p>	<p>Policijска akademija Avenija Gojka Šuška 1 HR -10 000 Zagreb tel: +385 1 2391 525 (specijal 26525) faks: +385 1 2391 496 (specijal 26496)</p> <p>Josip Zagorščak, voditelj Službe tel: +385 1 2391 525 (specijal 26525) mob: 098 470 781 (specijal 84484) jzagorscak@mup.hr</p> <p>Mato Topić, policijski službenik za međunarodnu vjersku suradnju tel: +385 1 2391 527 (specijal 26527) mob: 091 4554 649 (specijal 82649) mtopic@mup.hr</p> <p>Mario Dokmanić, policijski službenik za međunarodnu vjersku suradnju tel: +385 1 2391 523 (specijal 26523) mob: 099 / 7031 578 (specijal 85620) bsarkanj@mup.hr</p> <p>Branko Šarkanjić, policijski službenik za organizaciju i potporu tel: +385 1 2391 528 (specijal 26528) mob: 091 / 4563 958 (specijal 82958) dsantek@mup.hr</p> <p>Darko Šantek, policijski službenik za organizaciju i potporu tel: +385 1 2391 529 (specijal 26529) mob: 091 / 4565 464 (specijal 82644) Sanja.Vrkjan.Horvat@mup.hr</p>
--	---	---

ZAŠTITNIK KAPELANJE	POSTROJBA	KONTAKT UREDA	KAPELAN	POMOĆNIK KAPELANA
„Sveti Ivan Pavao II“ 22. listopada	MORHIG OS RH Staničeva 6 Zagreb	tel: 01/ 486-1345 faks: 01/ 456-7986	fra Marko Medo mob: 098/ 9044-000	sin Srećko Žmaloč srećko.zmaloč@morph.hr tel: 01/ 456-8080 mob: 091/ 7635-866
„Bl. Alojzije Stepinac“ 10. veljače	Zapovjedništvo HKoV Karlovac	tel: 047/ 626-388 faks: 047/ 626-5336	p. Vladislav Mandura, dekan Karlovac vladislav.mandura@morph.hr mob: 091/ 586-3400	stn Dražen Čulig drazen.culig@morph.hr mob: 091/ 8811-8622 nar Daniel Radinović 098/ 186-3426 tel: 047/ 626-621
„Sv. Andreji čuvari“ 2. listopada	Inženjerijska pukovnija Karlovac	tel: 047/ 626-603 faks: 047/ 626-622		voj Marko Buzulik marko.buzulik@morph.hr mob: 091/ 533-8266
„Gospa Velikoga hrvatskog krsnog zavjeta“ 11. rujna	Motorizirana bojna „Pacij“ vojarna „Kralj Zvonimir“ Knin	tel/ faks: 022/ 617-841	fra Ilijan Mikulić mob: 098/ 432-607	stn Anton Žic anton.zic@morph.hr mob: 098/ 917-0427
„Sv. Martin Tourski“ 11. studenoga	Zapovjedništvo specijalnih snaga Delnice	tel: 051/ 652-806 faks: 051/ 652-940	p. Mirko Vukoja mob: 099/ 6226-236	voj Lorenco Tomkić mob: 098/ 946-7773
„Sv. Petar i Pavao“ 29. lipnja	Zapovjedništvo HRZ i PZO 91. zrakoplovna baza Zagreb	tel: 01/ 6228-862 faks: 01/ 6228-484	o. Viktor Grbeša mob: 098/ 9737-473	ds Manda Sartori tel: 021/ 354-323 branimir.sprojic@morph.hr mob: 098/ 510-737
„Sv. Nikola Biskup“ 6. prosinca	Zapovjedništvo HRM Središte za obuku HRM Split	tel: 021/ 354-913 faks: 021/ 354-523	dom Branimir Projic branimir.sprojic@morph.hr mob: 098/ 510-737	sk Dario Rajič mob: 098/ 744-330
„Sv. Nikola Biskup“ 6. prosinca	Flotila HRM, Obalna straža Pomorska baza Split Split	tel: 021/ 354-160 (650) faks: 021/ 354-650	o. Jozo Mravak mob: 091/ 579-4868	
„Sv. Nikola Tavelić“ 14. studenog	SOD Velika Buna	tel: 01/ 2025-830 faks: 01/ 2025-879	vlč. Željko Savić mob: 099/ 873-2239	Nenad Veriga mob: 098/ 906-0816
„Sv. Petar i Pavao, apostoli“ 29. lipnja	Mehanizirana bojna "Gromovi" GMB, i Mechanizirana bojna "Igrovci" GMB Petrinja	tel: 075/ 221-215 faks: 075/ 221-278	vlč. Antonio Milkulic mob: 099/ 322-0700	prč Mario Barać mob: 098/ 886-306
„Kraljica svete Krunice“ i „Sv. Ivan Kapistran“ 7. listopada	GOMBR Vinkovci	tel: 032/ 348-460 faks: 032/ 348-460	fra Matko Vincetić mob: 099/ 308-2203	stn Adam Dakic adam.dakic@morph.hr mob: 091/ 725-8290
„Uzvišenje svetog Križa“ 14. rujna	Gardijska motorizirana brigada Krain	tel: 022/ 617-810 faks: 022/ 617-722	fra Božo Ančić mob: 098/ 760-979	sžn Borislav Lapenda mob: 091/ 172-8512
„Sv. Franjo Asiški“ 4. listopad	1. motorizirana bojna „Vukovar“ voj. „Eugen Kvaternik“ Gospic	tel/ faks: 053/ 577-201	vlč. Ivan Blazevac mob: 098/ 984-983 iblazevac@yahoo.com	
„Sv. Leopold Mandić“ 12. svibnja	Zapovjedništvo ZOD „FKF“ MB „Šokolovi“ i „Pume“ Osijak	tel: 031/ 236-623 faks: 031/ 236-841	o. Ante Mihaljević, vrđ dekan Osijek ante.mihaljevic@morph.hr mob: 098/ 269-599	npr Darko Boban darko.boban@morph.hr
„Bl. Ivan Merz“ 10. svibnja	SBO i Topničko-raketna bojna GMB poligon „Eugen Kvaternik“ Slunj	tel: 047/ 626-824 faks: 047/ 626-846	don Milenko Majić mmajic@morph.hr mob: 098/ 924-1483	
„Sv. Valentin“ 14. veljače	Počasno-zaštitna bojna Zagreb	tel: 01/ 4566-344 (367) faks: 01/ 4566-368	o. Zdravko Barić, dekan Zagreb mob: 091/ 576-2764	stn Dolores Recić-Vragović drecic@morph.hr mob: 091/ 5570-1112
„Sv. Mihael arkandeo“ 29. rujna	HVU „Petar Zrinski“ Zagreb	tel: 01/ 3786-004 (272) faks: 01/ 3784-657	p. Zoran Vujićić mob: 098/ 337-162	stn Matrijan Puljiz puljiz@morph.hr mob: 099/ 2486-662
„Sv. Gabriel arkandeo“ 29. rujna	Središte za obuku HRZ i PZO, 93. zrakoplovna baza Zadar	tel: 023/ 358-209 (239) faks: 023/ 358-209	o. Ivo Topalović, dekan Split mob: 098/ 423-533	stn Vinka Rogić vinka.rogic@morph.hr mob: 098/ 532-045
„Sv. Ivan Krstitelj“ 24. lipnja	SzOIDL Požega	tel/ faks: 034/ 245-117	vlč. Željko Volarić mob: 098/ 340-798	stn Antun Mandić amandic@morph.hr mob: 091/ 786-1333
„Sv. Obitelj“ 28. prosinca	ZZP Zagreb	tel: 01/ 6631-318 faks: 01/ 6631-296	vlč. Slavko Rajić slavko.rajic@morph.hr mob: 098/ 1632-359	nprč Damir Sedlar mob: 091/ 943-0134
„Sv. Antun Padovanski“ 13. lipnja	Dom Glavnog stožera Zagreb	tel: 01/ 6631-299 faks: 01/ 6631-397		
„Sv. Sebastijan“ 20. siječnja	Zapovjedništvo Oklopne i Tenkovske bojne "Kune" GOMB Đakovo	tel: 031/ 839-166 faks: 031/ 839-156	p. Drago Majić mob: 098/ 186-6901	

„Majka Božja Kamenitih vrata“ 31. svibnja	MUP PU zagrebačka Petrinjska 20 10 000 Zagreb	tel: 01/4563 295 (293) faks: 01/4563 699	vlč. Marin Drago Kozić mob: 099/6042 567 (spec. 86084)	mob: 099/2292-432 (spec. 25 293) mijosipovic@mup.hr
„Sv. Mihovil arkandeo“, podružnica Split 29. rujna	MUP PU splitsko-dalmatinska 2. Policijska postaja 21 000 Split	tel: 021/215-659 faks: 021/307-512	fra Žarko Relota, dekan Split Mob: 099/4965-535 (spec. 86867)	Luka Galić tel: 021/307 511 (specijal 40 511) fax: 021/307 512 mob: 098/9591-333
„Sv. Mihael arkandeo“ 29. rujna	MUP Policijska akademija Av. G. Suška 1 10 000 Zagreb	tel/faks: 01/2391-490 (specijal 26 490)	fra Frano Musić mob: 099/2584-982 (spec. 86011)	Luka Norac Keko tel: 01/2391 526 (specijal 26 526) mob: 091/4563-866
„Sv. Vid“ 15. lipnja	MUP PU primorsko-goranska 1. Policijska postaja 51 000 Rijeka	tel: 051/430-495 faks: 051/430-687	p. Mirko Vukojia mob: 099/6226-236	Vinko Bakula tel: 01/3788 853 (specijal 88 855) mob: 091/4563-805
„Sv. Mihael arkandeo“ 29. rujna	MUP Zagreb Sjedište i Ravnateljstvo Av. gr. Vukovara 33	tel: 01/6122-712 (715) faks: 01/3788-653	o. Stjepan Harič, dekan Zagreb mob: 099/2113-891 (spec. 84048)	Vinko Bakula tel: 01/3788 853 (specijal 88 855) mob: 091/4563-805
„Sv. Mauro“ 21. studenoga	MUP PU istarska Trg Republike 1 52 100 Pula	tel.: 042 372-392 (spec. 86 087)	vlč. Ilija Jakovljević, dekan Rijeke mob: 099/4965-534 (spec. 86866)	
„Sv. Juraj“ 23. travnja	MUP PU varaždinska Ivana Miliceva 10 42 000 Varaždin	fax: 043/251-771	vlč. Ivica Horvat, dekan Varaždin tel/faks: 042/749-400 mob: 099/2680-732 (spec. 86088)	
„Sv. Matej“ 21. rujna	MUP PU bjelovarsko-bilogorska Vlahe Paljetka bb 43 000 Bjelovar	tel.: 031/237-553 faks: 031/237-267	preč. Damir Vrabec mob: 099/4965-536 (spec. 86868)	
„Sv. Jeronim“ 30. rujna	MUP PU osječko-baranjska Trg Lavoslava Ružiče 1 31 000 Osijek	fax: 022/347-284	p. Željko Rakošec, dekan Osijek zrakosec@mup.hr mob: 099/7065-885 (spec. 85682)	
„Sv. Luka evanđelist“ 18. listopada	MUP PU šibensko-kninska Velimiria Skorpika 5 22 000 Šibenik	o. Ivo Topalović mob: 098/423-533	don Darko Poljak mob: 099/2680-733 (spec. 86089)	
„Sveti Filip i Jakov, apostoli“ 3. svibnja	MUP PU zadarška Andrije Hebranga bb 23 000 Zadar	vlč. Ivan Blaževac mob: 099/2680-729 (spec. 86087)	vlč. Ozren Bizek mob: 099/2680-731 (spec. 86087)	
„Sveti Marko Krivečanin“ 7. rujna	MUP PU koprivničko-križevačka Trg Eugena Kunićića 18 48 000 Koprivnica	vlč. Andrija Markać mob: 098/213-393	vlč. Ivan Blaževac mob: 099/2680-729 (spec. 86085)	
„Sveti Hrvatski mučenici“ 9. rujna	MUP PU liko-senijska Ulica Hrvatskog seokola 2 53 000 Gospić	vlč. Željko Volarić mob: 098/340-798	vlč. Ozren Bizek mob: 099/2680-731 (spec. 86087)	
„Sv. Josip“ 19. ožujka	MUP PU karlovačka Trg hrvatskih redarstvenika 6 47 000 Karlovac	vlč. Andrija Markać mob: 098/213-393	vlč. Andrija Markać mob: 098/213-393	Senka Starovski tel.: 047/664-460
„Sv. Vinko Palloti“ 22. siječnja	MUP PU prješko-slavonska Josipa Runjanina 1 34 000 Požega	vlč. Željko Volarić mob: 098/340-798	vlč. Željko Volarić mob: 098/340-798	
„Sv. Kvirin Sisacki“ 4. lipnja	MUP PU sisacko-moslavačka Rimska 19 44 000 Sisak	vlč. Marin Drago Kozić mob: 099/2680-728 (spec. 86084)	vlč. Marin Drago Kozić mob: 099/2680-728 (spec. 86084)	
„Sv. Euzebij i Polion“ 29. svibnja	MUP PU vukovarsko-strijemska Glagoliška 27b 32 100 Vinkovci	vlč. Željko Rakošec, dekan Osijek zrakosec@mup.hr mob: 099/7065-885 (spec. 86862)	vlč. Ivica Horvat, dekan Varaždin mob: 099/2680-732 (spec. 86088)	
„Sv. Marko evanđelist“ 25. travnja	MUP PU brodsko-posavska Ivana Mažuranića 9 35 000 Slavonski Brod	vlč. Davorin Andić mob: 099/4965-533 (spec. 86865)	vlč. Ivan Borić mob: 099/2680-735 (spec. 86091)	
„Sv. Vlaho“ 3. veljače	MUPPU dubrovačko-neretvanska Dr. Ante Starčevića 13 20 000 Dubrovnik	vlč. Marin Drago Kozić mob: 099/2680-728 (spec. 86084)	vlč. Marin Drago Kozić mob: 099/2680-728 (spec. 86084)	
„Sv. Nikola biskup“ 6. prosinca	MUP PU krapsko-zagorska Matije Cubca 53 49210 Zabok	vlč. Ivica Horvat, dekan Varaždin mob: 099/2680-732 (spec. 86088)	vlč. Ivica Horvat, dekan Varaždin mob: 099/2680-732 (spec. 86088)	
„Sv. Franjo Asiški“ 4. listopada	MUP PU međimurska Jakova Gotovca 7 40 000 Čakovac	vlč. Ozren Bizek mob: 099/2680-731 (spec. 86087)	vlč. Ozren Bizek mob: 099/2680-731 (spec. 86087)	
„Bl. Alojzije Stepinac“ 10. veljače	MUP PU virovitičko-podravska Trg bana Josipa Jelačića 19 33 000 Virovitica			